

Vedlegg 1

FINANSIERINGSVIRKSOMHETSLOV

Kapittel 1. Virkeområde mv.

§ 1-1 Virkeområde mv.

(1) ~~(1)~~ Loven gjelder foretak som driver virksomhet som finansforetak, samt finanskonsern og virksomheten i finanskonsern, når ikke annet følger av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov.

~~(1)~~(2) Som finansforetak regnes et foretak som driver virksomhet som (BK § 1-4):

- a) bank,
- b) kredittforetak,
- c) finansieringsforetak,
- d) forsikringsforetak,
- e) pensjonsforetak,
- f) holdingforetak som nevnt i § 1-6,
- g) betalingsforetak og e-pengeforetak, med mindre annet er fastsatt i eller i medhold av loven.

(2) Som finansforetak regnes også foretak som er gitt tillatelse til å drive virksomhet som betalingsforetak eller e-pengeforetak, med mindre annet er fastsatt i eller i medhold av loven.

Kapittel 3 del II (etablering av finanskonsern mv) og III (organisering av finanskonsern), kapittel 9 (tillitsvalgte og ansatte) og kapittel 15 (virksomhet i finanskonsern) gjelder også for forsikringsselskap med tillatelse etter forsikringsvirksomhetsloven.

(2) Loven gjelder også for finansforetak som eies av staten eller hvor staten har den bestemmende innflytelse, med mindre annet er bestemt i eller i medhold av lov. Loven gjelder likevel ikke Norges Bank, Statens Pensjonskasse eller foretak eiet av staten og finansiert over statsbudsjettet, og som er undergitt særskilte regler fastsatt ved annen lov.

(3) Loven gjelder ikke for verdipapirforetak, forsikringsmeglerforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond og eiendomsmeglerforetak, med mindre annet er bestemt i eller i medhold av lov.

(4) Loven gjelder på Svalbard og på kontinentalsokkelen, i den utstrekning ikke annet følger av Norges folkerettslige forpliktelser.

§ 1-2 Norske finansforetaks virksomhet i utlandet

(1) Loven gjelder for grensekryssende virksomhet som norsk finansforetak driver i utlandet, med mindre annet er fastsatt i medhold av § 1-8 tredje ledd.

(2) Loven gjelder også for virksomhet som norsk finansforetak driver gjennom filial i utlandet, med mindre annet er fastsatt i eller i medhold av loven.

(3) Loven gjelder for virksomhet som norsk finansforetak driver gjennom datterforetak i utlandet og for datterforetaket og dets virksomhet når dette er bestemt i eller i medhold av loven.

(4) Nærmere regler om norske finansforetaks virksomhet i utlandet er gitt i eller i medhold av kapittel 5.

§ 1-3 Utenlandske foretaks virksomhet her i riket

Formatert: Skrift: (Standard)
Verdana, 8,5 pkt

Formatert: Listeavsnitt, Nummerert +
Nivå: 1 + Nummereringsstil: 1, 2, 3, ...
+ Start på: 1 + Justering: Venstre +
Justert ved: 0,85 cm + Innrykk ved:
2,25 cm

Formatert: Skrift: Kursiv

Formatert: Skrift: (Standard)
Verdana, 8,5 pkt

Formatert: Listeavsnitt, Innrykk:
Venstre: 2,25 cm, Første linje: 0 cm

(1) Loven gjelder også for finansforetak som etableres her i riket som datterforetak av utenlandsk foretak, og for dets virksomhet, med mindre annet er fastsatt i eller i medhold av loven. Det samme gjelder for finansforetak og finanskonsern her i riket som har slikt datterforetak som morselskap.

(2) For utenlandsk finansforetak som skal drive eller driver virksomhet gjennom filial her i riket, eller ved grensekryssende virksomhet, gjelder kapitlene 1, 2, 3, 4 og 6 med mindre annet er fastsatt i eller i medhold av loven. For øvrig gjelder loven for slike utenlandske finansforetak bare i den utstrekning dette er særskilt fastsatt i bestemmelser gitt i eller i medhold av loven.

(3) Nærmere regler om utenlandske finansforetaks virksomhet her i riket er gitt i eller i medhold av kapittel 6.

§ 1-5 Finanskonsern. Samarbeidende grupper

(1) Som finanskonsern regnes et konsern der minst ett foretak som ikke er morselskapet, er et finansforetak. Som delkonsern regnes to eller flere foretak innen et finanskonsern som innbyrdes står i et konsernforhold til hverandre. Morselskapet i finanskonsernet inngår ikke i delkonsernet.

(2) Som finanskonsern regnes også konserngruppe som er etablert ved samarbeidsavtale mellom gjensidige forsikringsforetak, mellom sparebanker eller mellom sparebank og gjensidig forsikringsforetak, om at foretakene skal ha et felles styre og i tilfelle andre felles foretaksorganer.

(3) En gruppe av finansforetak som har etablert et organisert samarbeid på avgrensede virksomhetsområder innenfor ett eller flere finansforetak hvor finansforetak i samarbeidsgruppen direkte eller indirekte til sammen har mer enn 50 prosent av eierinteressene, jf. § 3-20 annet ledd, skal regnes som finanskonsern i forhold til loven her i den utstrekning dette følger av bestemmelse fastsatt i eller i medhold av §§ 3-20 og 3-21. Konsernforholdet omfatter ikke forholdet mellom det enkelte foretak og de øvrige foretakene i samarbeidsgruppen, og heller ikke virksomhet i det enkelte foretak som ikke inngår i det etablerte samarbeidet, med mindre annet er særskilt fastsatt i loven eller ved forskrift gitt av Kongen. Kongen kan bestemme at første og annet punktum helt eller delvis også skal gjelde for annen samarbeidsgruppe som omfattes av § 3-20 første ledd.

§ 1-6 Holdingforetak i finanskonsern

(1) Som holdingforetak i finanskonsern regnes et foretak etablert i aksjeselskaps form her i riket som bare skal være morselskap i finanskonsern, og som etter sine vedtekter ikke skal drive annen virksomhet enn å forvalte sine eierinteresser i finansforetak og i tilfelle andre foretak som inngår i konsernet.

(2) Som holdingforetak regnes også et morselskap i finanskonsern som er gjensidig forsikringsforetak, kredittforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, eller sparebank, når foretaket etter endring av sine vedtekter ikke har adgang til å drive annen virksomhet enn å forvalte sine eierinteresser i foretak i finanskonsernet, og har overført sin øvrige virksomhet som finansforetak til foretak som inngår i konsernet.

(3) Reglene om finansforetak i loven her gjelder for holdingforetak med mindre annet er fastsatt i eller i medhold av loven.

§ 1-7 Definisjoner

(1) Som kredittinstitusjon regnes her foretak hvis virksomhet består i å motta innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten og å yte lån eller kreditt for egen regning.

(2) Som kredittforetak regnes her foretak hvis virksomhet består i å motta andre tilbakebetalingspliktige midler enn innskudd fra allmennheten og å yte lån eller kreditt for egen regning.

(3) Som betalingsforetak regnes her foretak med tillatelse til å utføre oppdrag om betalingsoverføring og andre betalingstjenester fra en ubestemt krets av kunder.

(4) Som e-pengeforetak regnes foretak med tillatelse til å utstede betalingsmidler i form av elektroniske penger som er anerkjent som betalingsmiddel av andre enn utstederen.

(5) Som pensjonsforetak regnes pensjonskasse og innskuddspensjonsforetak.

(6) Som finansstiftelse regnes sparebankstiftelse og annen stiftelse som opprettes i samsvar med bestemmelsene i kapittel 12.

(7) Med EØS-menes Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

(8) Som hjemstat regnes i denne lov den stat der et finansforetak har sitt hovedsete og er gitt tillatelse til å utøve virksomhet som finansforetak.

(9) Som vertsstat regnes annen stat enn hjemstaten der et finansforetak yter tjenester gjennom filial eller ved grensekryssende virksomhet.

(10) Som filial regnes et forretningssted som etableres av finansforetak og som kan utføre forretninger for foretaket.

(11) Som representasjonskontor regnes markedsføringskontor her i riket som er etablert av utenlandsk finansforetak, og som ikke er filial.

§ 1-8 Forskrifter, unntak mv.

(1) Kongen kan ved forskrift fastsette nærmere regler om gjennomføring og avgrensning av loven.

(2) Kongen avgjør i tvilstilfelle om et foretak eller den virksomhet som drives av et foretak, omfattes av loven.

(3) Kongen kan i særlige tilfelle unnta finansforetak og grupper av finansforetak, samt enkelte typer av virksomhet som drives av finansforetak, fra en eller flere bestemmelser i loven og kan sette vilkår for slikt unntak.

Del I. Konesjonssystemet

Kapittel 2. Markedsadgang, konsesjoner mv.

1. Adgang til å drive virksomhet her i riket

§ 2-1 Finansforetak. Finanskonsern

(1) Et foretak med hovedsete her i riket kan drive virksomhet som finansforetak i henhold til tillatelse etter loven her. Adgangen for finansforetak til å drive virksomhet i utlandet er regulert i kapittel 5.

(2) Finansforetak har adgang til å inngå i og drive sin virksomhet innenfor et finanskonsern i henhold til tillatelse etter loven her.

(3) Virksomheten i et finanskonsern kan omfatte de former for virksomhet som finansforetakene i konsernet har tillatelse til å drive, samt virksomhet som andre foretak i konsernet etter ellers gjeldende regler har adgang til å drive. Kongen kan når bestemmelsene i § 2-24 ikke tilsier noe annet, samtykke i at virksomhetsområder som er felles for flere konsernforetak, drives samlet i ett foretak i konsernet.

§ 2-2 Utenlandske finansforetak

(1) Kredittinstitusjon, forsikringsforetak, pensjonsforetak, betalingsforetak og e-pengeforetak med hovedsete i annen stat i EØS kan etablere og drive virksomhet gjennom filial eller drive grensekryssende virksomhet her i riket uten tillatelse etter denne lov, dersom foretaket har tillatelse til å drive virksomhet i hjemstaten og er undergitt tilsyn fra myndighetene der. Dette gjelder bare virksomhet som foretaket kan drive etter tillatelse i hjemstaten, og som Norge etter EØS-avtalen er forpliktet til å anerkjenne.

(2) Når annet ikke følger av første ledd, kan et finansforetak med hovedsete i fremmed stat etablere og drive virksomhet gjennom filial her i riket i henhold til tillatelse etter loven her.

(3) Nærmere regler om utenlandske finansforetaks adgang til å drive virksomhet her i riket er gitt i kapittel 6.

II. Konesjonskrav

§ 2-3 Finansieringsvirksomhet

(1) Finansieringsvirksomhet kan bare drives av finansforetak som etter denne lov har adgang til å drive slik virksomhet her i riket med tillatelse etter [] og forsikringsselskaper, med mindre annet følger av lovgivningen om verdipapirforetak, forsikringsformidlingsforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond og eiendomsmeidlerforetak.

(2) Som finansieringsvirksomhet regnes

- a) yting av lån, garantier og annen kreditt for egen regning, herunder finansiell leasing,
- b) formidling av lån, garantier og annen kreditt og annen medvirkning ved finansiering av annet enn egen virksomhet.

(3) Første ledd gjelder ikke:

- a) offentlig institusjon og fond som er opprettet for særlige kredittformål,
- b) overformynderi eller stiftelse som ikke har til formål å drive næringsvirksomhet,
- c) foretak som bare yter lån, garanti eller annen kreditt til egne ansatte eller til foretak i samme konsern,
- d) foretak som yter kreditt som selger av en vare eller tjeneste. Det samme gjelder kreditt til kjøperen som etter avtale skal ytes av et foretak i samme konsern som selgeren, dersom foretaket finansierer sin kredittvirksomhet ved lån fra finansforetak eller lån fra foretak som inngår i konsernet, med mindre det foretaket som yter kreditten også driver annen finansieringsvirksomhet.
- e) låneformidlingsforetak, finansagenter og finansrådgivere,
- f) finansiering som bare forekommer som enkeltstående tilfeller.

(4) Unntakene i tredje ledd bokstav d) og f) gjelder ikke selger som ikke er forbruker, og som yter kreditt i forbindelse med salg av bolig som er knyttet til eller skal knyttes til andel i borettslag. Finanstilsynet kan gjøre unntak fra bestemmelsen her.

(5) [Kongen kan gi nærmere regler som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene paragrafen her]. Kongen kan også bestemme at foretak som er unntatt fra reglene i paragrafen her, skal være undergitt tilsyn av Finanstilsynet.

§ 2-4 Innskuddsvirksomhet mv.

(1) Innskudd fra en ubestemt krets av innskytere kan bare mottas av banker og utenlandske kredittinstitusjoner som etter denne lov har adgang til å drive slik virksomhet her i riket. Innskudd kan likevel mottas av Posten Norge AS. [Kongen kan gi nærmere regler om hva som her skal regnes som innskudd fra en ubestemt krets av innskytere].

(2) Finansieringsvirksomhet basert på innlån fra allmennheten av tilbakebetalingspliktige midler som ikke er innskudd, kan bare drives av banker og kredittforetak, samt utenlandske kredittinstitusjoner som har adgang etter denne lov til å drive virksomhet som bank eller kredittforetak her i riket.

(3) Betaling for e-penger er ikke innskudd fra en ubestemt krets av innskytere. Det samme gjelder betalingsmidler mottatt av betalingsforetak eller e-pengeforetak i forbindelse med oppdrag om

betalingsoverføring og andre betalingstjenester. Kongen kan fastsette regler om adgangen for betalingsforetak og e-pengeforetak til å motta betalingsmidler i tilknytning til oppdrag fra kunder.

(4) Paragrafen her er ikke til hinder for at samvirkeforetak mottar innskudd fra medlemmer i samsvar med melding til Finanstilsynet om ordningens omfang og disponeringen av innskuddsmidlene. Finanstilsynet skal kreve at det etableres betryggende sikkerhet for innskuddene dersom det mottas innskudd fra en ubestemt krets, og kan fastsette regler om slik sikkerhet. Finanstilsynet kan også gi regler om tilsyn med samvirkeforetak som mottar innskudd, og med sikringsordninger for innskuddene. Kongen kan bestemme at bestemmelsene i leddet her skal gjelde tilsvarende for andre foreninger eller foretak som mottar innskudd fra medlemmer.

(5) Når de hensyn som lovgivningen om finansforetak skal ivareta tilsier det, kan Kongen kan bestemme at innskuddsordning som omfattes av fjerde ledd, skal organiseres og drives som egen bank, og fastsette frist for søknad om konsesjon til bank etter reglene i § 2-10.

§ 2-5 Betalingsoverføring mv.

(1) Virksomhet som omfatter b) betalingsoverføring og andre betalingstjenester kan bare drives av banker, betalingsforetak, og e-pengeforetak, samt av og finansieringsforetak som etter denne lov har tillatelse til å drive slik virksomhet her i riket. Posten Norge AS og Norges Bank kan likevel utføre betalingsoverføring og andre betalingstjenester for så vidt dette følger av ellers gjeldende lovgivning. Pengeoverføringer kan også utføres av foretak med tillatelse etter § 2-13 fjerde ledd.

(2) Betalingsoverføring og andre betalingstjenester kan også drives av utenlandsk kredittinstitusjon, betalingsforetak og e-pengeforetak som etter denne lov har adgang til å drive slik virksomhet her i riket.

(3) Som betalingsoverføring og andre betalingstjenester regnes her:

- a) tjenester knyttet til innsetting og uttak av penger på konto,
- b) pengeoverføringer uten innsetting eller uttak av penger på konto,
- c) betalingsoverføring fra innskudds- eller kredittkonto, herunder overføring ved bruk av betalings- og kredittkort, talkoder eller annen brukerlegitimasjon,
- d) utstedelse og innløsning av betalingsinstrumenter,
- e) betalingsoverføring etter nettbasert ordre om betaling til operatøren av nettverkstjenesten når denne bare er mellommann mellom betaleren og leverandøren av varen eller tjenesten.

(4) [Kongen kan fastsette nærmere regler om hvilke betalingsoverføringer eller andre betalingstjenester som omfattes av paragrafen her].

§ 2-6 Utstedelse av elektroniske penger

(1) Elektroniske penger kan bare utstedes av banker, e-pengeforetak, og av finansieringsforetak eller og betalingsforetak som etter denne lov har tillatelse til å drive slik virksomhet her i riket, samt utenlandske kredittinstitusjoner og e-pengeforetak som etter denne lov har adgang til å drive slik virksomhet her i riket. Posten Norge AS og Norges Bank kan likevel utstede elektroniske penger for så vidt dette følger av ellers gjeldende lovgivning.

(2) Med elektroniske penger menes en pengeverdi lagret på et elektronisk medium som er utstedt etter mottak av midler for å utføre betalingsoverføringer, og som er anerkjent som betalingsmiddel av andre foretak enn utstederen.

(3) [Kongen kan fastsette nærmere regler om e-pengevirksomhet, herunder unnta visse e-pengeforetak helt eller delvis fra bestemmelser om e-pengeforetak gitt i eller i medhold av lov.]

§ 2-7 Valutavirksomhet

(1) Valutavirksomhet kan bare drives av banker, samt av betalingsforetak, e-pengeforetak og finansieringsforetak som har tillatelse til å drive slik virksomhet. Valutavirksomhet kan også drives av utenlandsk kredittinstitusjon, betalingsforetak og e-pengeforetak som etter denne lov har adgang til å drive slik virksomhet her i riket.

(2) Som valutavirksomhet regnes virksomhet som består i omsetning av valuta.

(3) [Kongen kan i forskrift fastsette nærmere regler om valutavirksomhet. Når særlige grunner tilsier det, kan Kongen også gjøre unntak fra første og annet ledd].

§ 2-8 Forsikringsvirksomhet mv.

(1) Forsikringsvirksomhet kan bare drives av forsikringsforetak og pensjonskasser i henhold til tillatelse etter reglene i §§ 2-15 til 2-19, samt av utenlandske forsikrings- og pensjonsforetak som etter denne lov har adgang til å drive forsikringsvirksomhet her i riket.

(2) Kollektive pensjonsordninger kan bare overtas av norske og utenlandske forsikringsforetak og pensjonsforetak som etter denne lov har adgang til å drive slik virksomhet her i riket.

(3) Som kollektiv pensjonsordning regnes kommunale pensjonsordninger og pensjonsordninger opprettet i samsvar med reglene i foretakspensjonsloven og innskuddspensjonsloven, samt andre kollektive pensjonsordninger. Som kollektiv pensjonsordning regnes også pensjonsordning opprettet av medlemmer i en forening av selvstendige næringsdrivende og i tilfelle deres arbeidstakere (foreningspensjonsordning).

III. De enkelte typer av konsesjoner

§ 2-9 Almennelige regler

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som finansforetak her i riket, kan bare gis til foretak som har hovedsete og forretningskontor her i riket, og som oppfyller kravene til foretaksform i §§ 7-1 til 7-3, med mindre annet følger av § 2-2 annet ledd.

(2) Et finansforetak kan gis tillatelse til å drive virksomhet her i riket som:

- * a) bank,
- * b) kredittforetak,
- * c) finansieringsforetak,
- * d) betalingsforetak,
- * e) e-pengeforetak,
- * f) livsforsikringsforetak,
- * g) skadeforsikringsforetak,
- * h) kredittforsikringsforetak,
- * i) gjenforsikringsforetak
- * j) pensjonskasse,
- * k) innskuddspensjonsforetak.

(3) Tillatelsen skal angi hvilken type finansforetak den gjelder og hvilken virksomhet som kan drives i henhold til tillatelsen. Tillatelse til å drive virksomhet som holdingforetak i finanskonsern gis etter reglene i § 3-8.

(4) Foretak som bare skal drive omsetning av valuta, kan gis konsesjon som finansieringsforetak etter § 2-12 første ledd bokstav c).

§ 2-10 Konsesjon til bank

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som bank gir adgang til å motta innskudd og andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten og å yte lån og kreditt for egen regning, og kan dessuten omfatte en eller flere av følgende virksomheter:

- a) annen finansieringsvirksomhet,
- b) betalingsoverføring og andre betalingstjenester,
- c) utstedelse av elektroniske penger,
- d) forretninger for foretakets eller kundenes regning i penge-, valuta- og verdipapirmarkedet,
- e) andre banktjenester.

(2) Tillatelse etter første ledd omfatter ikke investeringstjenester og andre tjenester som krever særskilt tillatelse etter verdipapirhandelloven eller annen lovgivning.

§ 2-11 Konsesjon til kredittforetak

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som kredittforetak gir adgang til å motta andre tilbakebetalingspliktige midler enn innskudd fra allmennheten og å yte lån og kreditt for egen regning, og kan dessuten omfatte en eller flere av følgende virksomheter:

- a) annen finansieringsvirksomhet,
- b) forretninger for foretakets regning i penge-, valuta- og verdipapirmarkedet,
- c) andre særlige tjenester.

(2) Tillatelse etter første ledd omfatter ikke investeringstjenester og andre tjenester som krever særskilt tillatelse etter verdipapirhandelloven eller annen lovgivning.

§ 2-12 Konsesjon til finansieringsforetak

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som finansieringsforetak kan omfatte en eller flere av følgende virksomheter:

- a) leasing, factoring og annen finansieringsvirksomhet,
- b) forretninger for foretakets eller kunders regning i penge- eller valutamarkedet,
- c) omsetning av valuta eller andre særlige tjenester.

(2) Et finansieringsforetak kan også gis tillatelse etter § 2-13 til å utføre betalingsoverføring og andre betalingstjenester eller tillatelse etter § 2-14 til å drive virksomhet som e-pengeforetak. I så fall kan det settes som vilkår at slik virksomhet drives i eget foretak.

(3) Tillatelse etter første ledd gir ikke adgang til å drive virksomhet som kredittforetak eller virksomhet som omfatter investeringstjenester og andre tjenester som krever særskilt tillatelse etter verdipapirhandelloven eller annen lovgivning.

§ 2-13 Konsesjon til betalingsforetak

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som betalingsforetak gir adgang til å utføre betalingsoverføring, herunder betalingstransaksjoner med utlandet, og andre betalingstjenester for en ubestemt krets av kunder, samt motta betalingsmidler fra kunder til bruk ved utførelsen av slike tjenester. Når annet ikke er fastsatt, gir tillatelsen adgang til å utføre:

- a) alle, eller en eller flere former for betalingsoverføring og andre betalingstjenester som omfattes av § 2-5 tredje ledd,
- b) omsetning av valuta i forbindelse med betalingstransaksjoner med utlandet,
- c) kredittytning innenfor fastsatte kredittgrenser ved gjennomføringen av oppdrag om betalingsoverføring dersom kreditten ikke ytes av midler mottatt for å utføre betalingsoverføringer, og er kortsiktig og skal tilbakebetales senest innen 12 måneder,

(2) Et betalingsforetak kan også gis tillatelse etter § 2-12 til å drive virksomhet som finansieringsforetak eller tillatelse etter § 2-14 til å drive virksomhet som e-pengeforetak. I så fall kan det settes som vilkår at slik virksomhet drives i eget foretak.

(3) Et betalingsforetak har ikke adgang til å motta innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten. Betalingsmidler som foretaket har mottatt fra kunder for å utføre betalingsoverføringer, skal plasseres på særskilte konti som betrodde midler uten at foretakets øvrige kreditorer eller andre kan søke dekning i midlene.

(4) Tillatelse som er begrenset til her i riket å yte betalingstjenester som nevnt i pengeoverføringer uten innsetting eller uttak av penger på konto (§ 2-5 tredje ledd bokstav b), kan gis til foretak med hovedkontor og forretningskontor i Norge eller til filial av foretak i annen EØS-stat som der yter slike betalingstjenester. Bestemmelsene i §§ 4-1, 4-2, med unntak av annet ledd bokstav b), og 4-5 til 4-7 gjelder tilsvarende. For virksomhet i henhold til tillatelsen gjelder følgende:

- a) foretaket eller filialen skal ha systemer og retningslinjer for kontroll og avdekning av risiko for å påse at forpliktelsene på alle vesentlige aktivitetsområder vil bli oppfylt, herunder sikring av midler mottatt i forbindelse med pengeoverføringer,
- b) foretaket skal ha startkapital, samt ansvarlig kapital i samsvar med krav fastsatt i tillatelsen,
- c) summen av pengeoverføringer i løpet av 12 måneder skal ikke i gjennomsnitt overstige NOK 5 mill. per måned. Departementet kan fastsette en annen grense, men ikke høyere enn inntil et beløp tilsvarende 3 mill. euro per måned,
- d) virksomheten er revisjonspliktig.

(5) [Kongen kan fastsette nærmere regler om betalingsforetak og foretak med begrenset tillatelse etter fjerde ledd, herunder regler om virksomheten, kapitalkrav, sikring av midler, klagenemndsbehandling av tvister og tilsyn. Departementet kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak for virksomhet som omfattes av fjerde ledd].

§ 2-14 Konesjon til e-pengeforetak

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som e-pengeforetak gir adgang til å utstede elektroniske penger, og, ~~Når ikke annet er med mindre annet er fastsatt~~ gir tillatelsen, adgang til å utføre:

- a) ~~alle, eller en eller flere former for betalingsoverføring og andre betalingstjeneste, ifr som omfattes av § 2-5 tredje ledd,~~

- b) omsetning av valuta i valutavirksomhet i forbindelse med utstedelse av elektroniske penger og betalingstransaksjoner med utlandet,
- c) kredittytning innenfor fastsatte kredittgrenser ved gjennomføringen av oppdrag om betalingsoverføring dersom kreditten ikke ytes av midler mottatt ved utstedelse av elektroniske penger eller for å utføre betalingsoverføring, og er kortsiktig og skal tilbakebetales senest innen 12 måneder.

(2) Et e-pengeforetak kan også gis tillatelse etter § 2-12 til å drive virksomhet som finansieringsforetak. I så fall kan det settes som vilkår at slik virksomhet drives i eget foretak.

(3) Et e-pengeforetak har ikke adgang til å motta innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten. Betalingsmidler som et e-pengeforetak har mottatt fra kunder som betaling for elektroniske penger, skal uten ugrunnet opphold omgjøres til elektroniske penger. E-pengeforetak har ikke adgang til å svare renter av elektroniske penger.

(4) Betalingsmidler som et e-pengeforetak har mottatt ved utstedelse av elektroniske penger, skal plasseres på særskilte konti som betrodde midler uten at foretakets øvrige kreditorer eller andre kan søke dekning i midlene. Det samme gjelder betalingsmidler som e-pengeforetaket mottar fra kunder i forbindelse med utføringen av betalingsoverføring som omfattes av første ledd.

(5) [Kongen kan fastsette nærmere regler om e-pengeforetak, herunder regler om virksomheten, kapitalkrav, sikring av midler, klagenemndsbehandling av tvister og tilsyn].

§ 2-15 Konesjoner til forsikringsforetak

(1) Et forsikringsforetak kan gis tillatelse til å drive virksomhet enten som et livsforsikringsforetak, et skadeforsikringsforetak, et kredittforsikringsforetak eller et gjenforsikringsforetak.

(2) Tillatelse gis for en eller flere forsikringsklasser, eller for en del av en forsikringsklasse. Kongen fastsetter nærmere regler om inndeling i forsikringsklasser.

(3) Tillatelsen skal angi hvilke forsikringsklasser den omfatter. Tillatelsen kan begrenses til et bestemt geografisk område, til bestemte kundegrupper eller på annen måte.

(4) Gjenforsikringsforetak kan bare overta gjenforsikring. Kongen kan gi nærmere regler om spesialforetak som har til formål å overta forsikringsrisiko fra et forsikringsforetak, herunder bestemme i hvilken utstrekning reglene i loven skal gjelde for slike foretak.

(5) Forsikringsforetak har ikke adgang til å markedsføre eller tilby forsikringer som departementet finner vil være i strid med ærbarhet eller rettsordenen for øvrig.

§ 2-16 Konesjon til livsforsikringsforetak

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som livsforsikringsforetak gir adgang til å overta forsikringer som regnes som livsforsikring, samt andre personforsikringer når annet ikke er fastsatt i tillatelsen.

(2) Livsforsikringsforetak som har overtatt pensjonsordning med foretakspensjon for et foretak eller et konsernforetak som inngår i en konsernpensjonsordning, kan også overta pensjonsordning med innskuddspensjon for samme foretak eller for foretak som inngår i samme konsernforhold.

(3) Livsforsikringsforetak kan overta gjenforsikring i begrenset omfang innenfor de klasser tillatelsen omfatter.

§ 2-17 Konesjon til skadeforsikringsforetak

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som skadeforsikringsforetak gir adgang til å overta forsikringer som regnes som skadeforsikring. Som skadeforsikring regnes forsikring mot skade eller tap av ting, rettigheter eller

andre fordeler, og forsikring mot erstatningsansvar eller kostnader, samt ulykkesforsikring, sykeforsikring og annen personforsikring som ikke er livsforsikring.

(2) Skadeforsikringsforetak med tillatelse til å overta personforsikringer som ikke er livsforsikring, kan når annet ikke er fastsatt i tillatelsen, også overta livsforsikringer i form av rene risikoforsikringer som etter avtalen er av høyst ett års varighet og gir rett til utbetaling av erstatning som engangsbetaling, eller som oppfyller andre produktkrav fastsatt i forskrift gitt av Kongen. Kongen kan ved forskrift fastsette nærmere regler om kollektive forsikringer (gruffeforsikringer) knyttet til dødelighetsrisiko eller uførisiko som omfattes av annet ledd.

(3) Skadeforsikringsforetak kan overta gjenforsikring i begrenset omfang innenfor de klasser tillatelsen omfatter.

(4) Forsikringsforetak med tillatelse til å overta skadeforsikringer, kan ikke overta kredittforsikringer, med mindre foretaket har adgang til dette etter § 2-2 første ledd.

§ 2-18 Konesjon til kredittforsikringsforetak

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som kredittforsikringsforetak gir adgang til å overta kredittforsikringer og gjenforsikring innen kredittforsikring.

(2) Finanstilsynet kan gi nærmere regler om hvilke forsikringer som skal regnes som kredittforsikringer.

(3) I forhold til bestemmelsene i loven her regnes kredittforsikringsforetak som skadeforsikringsforetak når annet ikke er bestemt.

§ 2-19 Konesjon til pensjonskasse

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som pensjonskasse gir adgang til å overta kollektive pensjonsordninger for foretak og kommune(r) som har opprettet og deltatt i pensjonskassen. Tillatelsen kan også gi en pensjonskasse adgang til å drive virksomhet som konsernpensjonskasse, interkommunal pensjonskasse eller fellespensjonskasse etter reglene i forsikringsvirksomhetsloven § 7-2.

(2) Tillatelsen kan gi en pensjonskasse adgang til enten å overta pensjonsordninger som regnes som livsforsikring, eller til å overta pensjonsordninger uten forsikringselement. Tillatelsen gir også adgang til å overta pensjonsordninger etter lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning for medlemmer av en kollektiv pensjonsordning i pensjonskassen.

(3) Pensjonskasse med tillatelse til å overta pensjonsordninger som regnes som livsforsikring, kan ikke overta pensjonsordninger uten forsikringselement. Har pensjonskassen overtatt pensjonsordning med foretakspensjon for et foretak eller et konsernforetak som har felles pensjonsordning i pensjonskassen, kan pensjonskassen overta pensjonsordning med innskuddspensjon for samme foretak eller for et foretak som inngår i samme konsernforhold.

(4) Pensjonskasse med tillatelse til å overta pensjonsordninger uten forsikringselement kan ikke overta pensjonsordninger som regnes som livsforsikring.

(5) En pensjonskasse kan også drive tilknyttet virksomhet etter § 2-22. Med mindre annet er fastsatt i tillatelsen, omfatter tilknyttet virksomhet også:

- *— a) utstedelse av fripoliser, pensjonsbevis eller pensjonskapitalbevis til arbeidstakere som er fratrukket sin stilling og opphørt å være medlem av kollektiv pensjonsordning i pensjonskassen, samt tilleggsavtaler til slik rett til pensjon;
- *— b) for pensjonskasser som overtar kollektive pensjonsordninger som regnes som livsforsikring, forsikring av risiko for uføret eller død knyttet til medlemmene i slik pensjonsordning.

(6) Kongen kan gi nærmere regler om pensjonskasser og pensjonsordninger som omfattes av paragrafen her, herunder om kommuners adgang til å ha pensjonsordning i interkommunal pensjonskasse og foretaks adgang til å ha pensjonsordning i fellespensjonskasse.

§ 2-20 Konesjon til innskuddspensjonsforetak

(1) Tillatelse til å drive virksomhet som innskuddspensjonsforetak gir adgang til å overta kollektive pensjonsordninger og pensjonsordninger etter lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning uten forsikringselement.

(2) Bestemmelsene i § 2-19 fjerde ledd og femte ledd unntatt bokstav b) gjelder tilsvarende.

(3) Kongen kan gi nærmere regler om innskuddspensjonsforetak.

§ 2-21 Fellesbestemmelser for forsikringsforetak og pensjonsforetak

(1) Forsikringsforetak og pensjonsforetak kan uten særskilt tillatelse drive finansieringsvirksomhet som ledd i forvaltningen av kapitalen i foretaket.

(2) Forsikringsforetak og pensjonsforetak kan ta opp lån for å sikre foretakets likviditet, samt lån sikret med pant i fast eiendom som foretaket benytter i sin virksomhet. Finanstilsynet kan samtykke i opptak av preferansekapital, fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital, samt i særlige tilfelle andre lån.

(3) Forbudene mot å formidle forsikringer til utenlandsk forsikringsforetak i lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling § 5-3 gjelder tilsvarende for forsikringsforetak.

(4) Finanstilsynet avgjør i tvilstilfelle om en forsikring kan eller må overtas av livs-, skade- eller kredittforsikringsforetak, eller om en pensjonsordning kan eller må overtas av en pensjonskasse eller et innskuddspensjonsforetak.

IV. Fellesregler om konsesjoner

§ 2-22 Tilknyttet virksomhet mv.

(1) Finansforetak kan i tillegg til virksomhet i henhold til tillatelse etter loven her, drive annen virksomhet som har naturlig tilknytning til eller sammenheng med den virksomhet tillatelsen omfatter. [Kongen avgjør i tvilstilfelle om slik sammenheng foreligger, med mindre annet følger av § 5-1 annet ledd].

(2) Finansforetak kan også midlertidig drive eller delta i annen virksomhet enn nevnt i første ledd, i den utstrekning dette er nødvendig for å få dekket krav eller avvirket forsikringsskadeoppgjør. Finanstilsynet kan pålegge et foretak å opphøre med slik virksomhet.

§ 2-23 Formidling av andres finansielle tjenester

(1) Finansforetak kan ved samarbeidsavtale med annet finansforetak påta seg å utføre markedsføring og formidling av andre finansielle tjenester enn de tjenester som omfattes av finansforetakets egen virksomhet, med mindre annet er fastsatt i eller i medhold av lov. Avtalen skal meldes til Finanstilsynet. Bestemmelsene i § 3-19 fjerde og femte ledd gjelder tilsvarende.

(2) Ved formidling av finansielle tjenester som omfattes av samarbeidsavtalen, skal finansforetaket sørge for at avtaler med kunder inngås på vegne av det finansforetak som skal levere den finansielle tjeneste det gjelder, likevel slik at finansforetaket også kan påta seg eget ansvar overfor kunder dersom foretaket har adgang til å yte tjenester av den type avtalen gjelder. I forhold til leverandøren av tjenesten skal krav fra kunde også anses fremsatt den dag foretaket som har formidlet avtalen, har mottatt melding om kravet.

(3) Paragrafen her gjelder ikke investeringstjenester og andre tjenester som et finansforetak bare kan utføre i henhold til særskilt tillatelse etter verdipapirhandeloven eller annen lovgivning.

§ 2-24 Bruk av oppdragstakere. Salgskanaler

(1) Finansforetak kan gi annet foretak i oppdrag å forestå utførelsen av deler av virksomheten, med mindre dette skjer i et omfang eller på en måte som ikke kan anses som betryggende i forhold til de krav som stilles til styring av finansforetakets samlede virksomhet, jf. kapittel 13, og de hensyn som lovgivningen om finansforetak ellers skal ivareta, eller som gjør at tilsynet med den utkontrakterte virksomhet eller foretakets samlede virksomhet blir vanskeliggjort. Finanstilsynet kan i tilfelle fastsette særlige vilkår eller gi foretaket pålegg om å avslutte oppdraget.

(2) Bestemmelsene i første ledd gjelder også oppdrag som et finansforetak gir til annet finansforetak eller leverandør av bestemte varer eller tjenester, og som gjelder markedsføring, formidling eller salg av finansforetakets finansielle tjenester. Bestemmelsene i § 2-23 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.

(3) Bruk av oppdragstakere etter reglene i paragrafen her er uten innvirkning på finansforetakets plikter og ansvar overfor kunder eller offentlig myndighet etter ellers gjeldende lovgivning.

§ 2-25 Virksomhetsbegrensninger

(1) Finansforetak har ikke adgang til å drive annen virksomhet enn det som følger av regler gitt i eller i medhold av lov, foretakets tillatelse og dets vedtekter.

(2) Finansforetak kan ikke gjennom datterforetak drive annen virksomhet enn tillatt etter første ledd, med mindre annet følger av ~~bestemmelsene om finanskonserntillatelse etter bestemmelsene i kapittel 3 avsnitt II eller III. Særlige regler om finansforetaks adgang til å ha kvalifiserte eierandeler i foretak som ikke er finansforetak er inntatt i §§ 14-27 og 14-28.~~

(3) [Kongen kan gi nærmere regler om hvilken virksomhet de enkelte typer av finansforetak kan drive og fastsette regler for virksomheten, herunder bestemme at visse former for virksomhet skal drives i eget foretak].

V. Foretaksnavn

§ 2-26 Banker

(1) En bank skal bruke ordet «bank», med eller uten tillegg, i sitt foretaksnavn.

(2) En bank skal benytte ordet «sparebank» eller «spare» i sitt foretaksnavn dersom den er stiftet som sparebank. En bank som er stiftet ved omdanning av sparebank etter reglene i kapittel 12 avsnitt III, kan likevel fortsatt benytte «sparebank» eller «spare» i sitt foretaksnavn, med mindre sparebankstiftelsen som er opprettet ved omdanningen, eier mindre enn 10 prosent av aksjene i den omdannede banken eller i tilfelle den omdannede sparebankens morselskap.

(3) Andre foretak enn banker kan ikke uten hjemmel i eller i medhold av lov eller med samtykke av Kongen bruke ordet «bank» eller «sparebank» i sitt foretaksnavn, eller ved omtale eller markedsføring av sin virksomhet. For sparebankstiftelser gjelder § 12-24 annet ledd.

(4) Utenlandsk kredittinstitusjon som har adgang til å drive virksomhet her i riket, kan bruke ordet «bank», med eller uten tillegg, i sitt foretaksnavn dersom den har adgang til dette i hjemstaten.

§ 2-27 Forsikringsforetak

(1) Forsikringsforetak skal bruke ordet «forsikring» eller annen betegnelse med samme betydningsinnhold, med eller uten tillegg, i sitt foretaksnavn.

(2) Andre foretak kan bare bruke slike betegnelser i sitt foretaksnavn eller ved omtale og annen markedsføring dersom foretaket driver næringsvirksomhet som er knyttet til forsikringsvirksomhet.

§ 2-28 Alminnelige krav til navnebruk

(1) Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak fastsette bestemmelser for å hindre at:

- a) finansforetak bruker foretaksnavn som kan føre til at foretaket blir forvekslet med annet finansforetak, eller som kan gi et misvisende inntrykk av hvilken virksomhet foretaket driver,
- b) finansforetak ved markedsføring av finansielle tjenester bruker betegnelse eller foretaksnavn om en filial eller avdeling som kan gi inntrykk av at filialen eller avdelingen er et selvstendig finansforetak,
- c) finansforetak som inngår i norsk finanskonsern ~~som omfattes av § 1-5~~, bruker et foretaksnavn eller en betegnelse ved markedsføring av finansielle tjenester som kan gi inntrykk av at finansforetaket er et frittstående finansforetak uavhengig av sin konserntilknytning.

(2) Et finansforetak som inngår i finanskonsern som omfattes av § 1-5, kan ha et foretaksnavn, eller bruke et tillegg til foretaksnavnet, som viser tilknytningen til morselskapet eller finanskonsernet.

§ 2-29 Filial av utenlandsk finansforetak

Bestemmelsene i §§ 2-26 til 2-28 gjelder også for navnebruk for filial av utenlandsk finansforetak som driver virksomhet her i riket.

Kapittel 3. Eier- og konsernforhold mv.

I. Eierforhold i finansforetak

§ 3-1 Erverv av eierandeler i finansforetak mv.

(1) Erverv som vil medføre at erververen blir eier av en kvalifisert eierandel i et finansforetak, kan ikke gjennomføres uten at det på forhånd er sendt melding etter § 3-2 til Finanstilsynet. Det samme gjelder erverv som vil medføre at en kvalifisert eierandel økes slik at den vil utgjøre eller overstige henholdsvis 20, 30 eller 50 prosent av kapitalen eller stemmene i finansforetaket, eller slik at eierandelen gir bestemmende innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 og allmennaksjeloven § 1-3 i finansforetaket. Som kvalifisert eierandel regnes en eierandel som representerer 10 prosent eller mer av kapitalen eller stemmene i finansforetaket, eller som for øvrig gir adgang til å utøve en vesentlig innflytelse i ledelsen av foretaket og dets virksomhet.

(2) Erverv av eierandel i finansforetak som omfattes av første ledd, kan bare gjennomføres i henhold til tillatelse gitt av departementet etter reglene i §§ 3-3 og 3-4. Erverv som foretas av to eller flere erververe etter samråd, regnes som ett erverv.

(3) Enhver som vil avhende en kvalifisert eierandel, eller redusere den så meget at eierandelen deretter er mindre enn en prosentvis grense som er nevnt i første ledd, skal gi melding om dette til Finanstilsynet.

(4) En eiers samlede eierandel beregnes ut fra de eierandeler denne direkte eller indirekte eier og vil bli eier av ved ervervet, samt i tillegg:

- a) eierandeler som denne etter avtale har rett til å erverve på eget initiativ,
- b) eierandeler som denne etter avtale har rett til å utøve stemmerett for, unntatt stemmerettsfullmakt som nevnt i aksjeloven § 5-2 og allmennaksjeloven § 5-2 når det ikke er gitt vederlag for fullmakten, og
- c) eierandeler som en person som omfattes av § 3-5 eier, eller har rett til å erverve eller utøve stemmeretten for.

(5) Ved beregning av eierandeler inkluderes ikke eierandeler eller stemmeretter som er overtatt av en kredittinstitusjon eller et verdipapirforetak som følge av fulltegningsgaranti, forutsatt at disse ikke brukes til å utøve innflytelse i foretaket, og blir avhendet innen ett år etter overtagelsen. Heller ikke eierandeler eller

stemmeretter ervervet ved avtale som er betinget av tillatelse etter finanslovgivningen omfattes, med mindre avtalen innebærer at:

- a) eierne gis rett til vederlag på mer enn 5 prosent av markedsverdien av eierandelene på tilbudstidspunktet,
- b) eierne gis rett til lån fra tilbyder, eller
- c) eiernes rett til å utøve stemmerettigheter knyttet til aksjene begrenses.

(6) Departementet kan gi forskrift til utfylling, gjennomføring og avgrensning av bestemmelsene i §§ 3-1 til 3-5, herunder regler med retningslinjer for egnethetsvurderingen etter § 3-3. Departementet kan også gi forskrift om plikt for finansforetak til å gi melding om eiere som har kvalifiserte eierandeler i foretaket, og om plikt for juridiske personer som har kvalifiserte eierandeler i et finansforetak til å gi melding om hvem som inngår i styret og ledelsen.

§ 3-2 Saksbehandlingsregler

(1) Melding etter § 3-1 første ledd skal angi størrelsen på den eierandel det tas sikte på å erverve, og størrelsen av den samlede eierandel i finansforetaket etter ervervet. Meldingen skal opplyse om de forhold som vil være av betydning ved beregningen av eierens samlede eierandel etter reglene i § 3-1.

(2) Meldingen skal også inneholde de opplysninger som vil være av betydning ved vurderingen av om tillatelse skal gis. Departementet fastsetter nærmere regler om innholdet av meldingen.

(3) Spørsmålet om det skal gis tillatelse etter § 3-1 annet ledd, skal avgjøres innen en periode på 60 arbeidsdager, regnet fra det tidspunkt Finanstilsynet har bekreftet å ha mottatt meldingen (vurderingsperioden). Har departementet eller Finanstilsynet før det er gått 50 arbeidsdager, fremsatt skriftlig krav om ytterligere opplysninger, avbryter kravet vurderingsperioden i tiden inntil svaret fra erververen er mottatt, men ikke i mer enn 20 arbeidsdager, eller i mer enn 30 arbeidsdager hvis erververen ikke er undergitt tilsyn eller er hjemmehørende utenfor EØS-området. Andre krav om ytterligere opplysninger er uten virkning for lengden av vurderingsperioden.

(4) Har to eller flere erververe gitt melding etter § 3-1 første ledd om erverv av eierandeler i samme finansforetak, skal det ikke skje ugrunnet forskjellsbehandling.

§ 3-3 Egnethetsvurdering mv.

(1) Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis etter § 3-1 annet ledd, skal departementet ut fra behovet for å sikre forsvarlig og betryggende ledelse av finansforetaket og dets virksomhet, og i betraktning av den grad av innflytelse som erververen som eier vil kunne utøve i foretaket etter ervervet, foreta en vurdering av erververens egnethet som innehaver av sin samlede eierandel etter ervervet, og av om ervervet av eierandelen er finansielt betryggende i forhold til foretakets nåværende og fremtidige virksomhet.

(2) Ved vurdering etter første ledd skal departementet særlig ta i betraktning:

- a) erververens alminnelige omdømme, faglige kompetanse, erfaring og tidligere handlemåte i forretningsforhold,
- b) alminnelige omdømme, faglige kompetanse, erfaring og tidligere handlemåte i forretningsforhold, hos personer som etter ervervet vil inngå i styret eller ledelsen av finansforetakets virksomhet,
- c) ved anvendelsen av bokstavene a) og b) skal det tas i betraktning om erververen vil kunne bruke den innflytelse eierandelen gir, til å oppnå fordeler for egen eller tilknyttet virksomhet, eller indirekte øve innflytelse på annen næringsvirksomhet, samt om ervervet vil kunne føre til at foretakets uavhengighet i forhold til andre næringslivsinteresser blir svekket,

- d) om erververens økonomiske situasjon og tilgjengelige ressurser er betryggende, særlig sett i forhold til de former for virksomhet som foretaket driver eller må antas å engasjere seg i etter ervervet, samt om erververen og dennes virksomhet er undergitt finansielt tilsyn,
- e) om finansforetaket er og fortsatt vil være i stand til å oppfylle soliditets- og sikkerhetskrav og andre tilsynskrav som følger av finanslovgivningen,
- f) om eierforholdene i foretaket etter ervervet eller særlige bindinger mellom erververen og en tredjemann vil vanskeliggjøre effektivt tilsyn med foretaket, særlig om den gruppe foretaket vil inngå i etter ervervet, er organisert på en slik måte at det ikke vanskeliggjør forsvarlig tilsyn, herunder effektiv utveksling av informasjon og fordeling av tilsynsoppgaver mellom berørte tilsynsmyndigheter,
- g) om det er grunn til å anta at det i forbindelse med ervervet foregår eller blir gjort forsøk på hvitvasking av penger eller finansiering av terrorvirksomhet, eller at ervervet vil øke risikoen for dette.

§ 3-4 Tillatelsen

(1) Departementet gir tillatelse etter § 3-1 annet ledd i den utstrekning departementet finner at erververen tilfredsstillere kriteriene som nevnt i § 3-3. Tillatelsen skal angi størrelsen av den eierandel som kan erverves i henhold til tillatelsen.

(2) Departementet skal ikke gi tillatelse til ervervet dersom departementet finner at det er rimelig grunnlag for tvil om erververens egnethet som innehaver av den samlede eierandel etter ervervet, eller at det er grunnlag for tvil om de finansielle forhold etter ervervet vil være betryggende i forhold til foretakets nåværende og fremtidige virksomhet. Departementet skal heller ikke gi tillatelse til ervervet dersom plikten til å gi melding etter § 3-1 første ledd, jf. § 3-2 første ledd, ikke er oppfylt, eller dersom opplysninger fremlagt av erververen er ufullstendige eller viser seg å være uriktige. Erververen skal i tilfelle gis skriftlig underretning med begrunnelsen for vedtaket.

(3) Det kan settes vilkår for tillatelsen, herunder tidsfrist for gjennomføringen av ervervet. Det kan ikke settes som vilkår at en eierandel av en fastsatt minstestørrelse må være ervervet før fristens utløp.

(4) Er spørsmålet om tillatelse ikke avgjort innen utløpet av vurderingsperioden etter § 3-2 tredje ledd, skal tillatelse anses gitt til erverv av den eierandel som er angitt i meldingen til Finanstilsynet etter § 3-1 første ledd.

(5) Departementet kan tilbakekalle en tillatelse dersom det er grunn til å anta at innehaveren utviser slik handlemåte at forutsetningene for tillatelse ikke lenger er til stede. For øvrig kan tillatelse tilbakekalles etter alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

§ 3-5 Konsolidering av eierandeler

(1) Like med en eiers egne eierandeler regnes eierandeler som nevnt i § 3-1 fjerde og femte ledd, og som direkte eller indirekte eies eller overtas av:

- a) eierens ektefelle, registrert partner eller person som eieren har felles husholdning med,
- b) eierens mindreårige barn, samt mindreårige barn til person omfattet av bokstav a) som eieren bor sammen med,
- c) selskap innen samme konsern som eieren,
- d) selskap hvor eieren alene eller sammen med personer som nevnt i bokstavene a), b) og e) har slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 og allmennaksjeloven § 1-3, og

- e) noen som det må antas eieren har forpliktende samarbeid med, når det gjelder å gjøre bruk av rettighetene som aksjeeier.

(2) Departementet avgjør i tvilstilfelle om eierandeler som eieren ikke selv eier, skal likestilles med egne eierandeler etter reglene i første ledd.

II. Etablering av finanskonsern mv.

§ 3-6 Konesjonskrav

(1) Et finanskonsern kan bare etableres i henhold til etter tillatelse gitt av Kongen. Tilsvarende gjelder dersom et finanskonsern utvides ved at det etableres konsernforhold til et annet finansforetak eller til betalingsforetak, pengeforetak, verdipapirforetak, forsikrings- og eiendomsmeidlerforetak, og foretak som forvalter verdipapirfond. Bestemmelsene i §§ 3-1 fjerde og femte ledd og 3-5 gjelder tilsvarende.

(2) Ethvert erverv av så stor eierandel i et finansforetak at det vil etableres et konsernforhold mellom erververen og finansforetaket, kan bare foretas i henhold til tillatelse etter reglene i §§ 3-1 til 3-5.

(3) Kongen kan i forskrift fastsette nærmere regler om finanskonsern, morselskap i et finanskonsern eller i en del av dette, og deres virksomhet. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om hvilke bestemmelser som skal gjelde for finansforetak som inngår i utenlandsk finanskonsern.

§ 3-7 Etablering av konsern med holdingforetak som morselskap

(1) Generalforsamlingen i et finansforetak kan med tillatelse gitt av Kongen beslutte at finansforetaket skal omorganiseres til et finanskonsern med et holdingforetak som morselskap. Beslutningen krever flertall som for vedtektsendring.

(2) Er finansforetaket organisert i aksjeselskaps form, gjennomføres beslutning etter første ledd om organiseringen ved at aksjeeierne i finansforetaket får sine aksjer byttet i aksjer i holdingforetaket som nevnt i § 1-6 første ledd. Generalforsamlingens beslutning har virkning som tegning av aksjene i holdingforetaket mot innskudd av aksjene i finansforetaket. Når holdingforetaket har truffet slike vedtak som ombyggingen forutsetter, skal aksjeeierne i finansforetaket registreres som aksjeeiere i holdingforetaket eller innføres i aksjeeierboken for foretaket.

(3) Er hvis finansforetaket organisert som gjensidig forsikringsforetak, kredittforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, eller sparebank, gjennomføres beslutning etter første ledd ved at foretaket ved vedtektsendring omorganiseres til holdingforetak som nevnt i § 1-6 annet ledd, og at virksomheten som finansforetak blir overført til foretak som inngår i konsernet.

§ 3-8 Holdingforetak

(1) Holdingforetak som skal være morselskap i finanskonsern, kan ikke etableres her i riket uten tillatelse gitt av Kongen. Vedtektene i et holdingforetak og endringer i disse skal godkjennes av Finanstilsynet.

(2) Når annet ikke følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her, gjelder bestemmelsene i allmennaksjeloven for holdingforetak organisert som allmennaksjeselskap, og bestemmelsene i aksjeloven for holdingforetak organisert som aksjeselskap. *[Følger av definisjonen at holdingselskap skal være organisert som aksjeselskap].*

(3) Når annet ikke følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her, skal holdingforetak som er organisert som gjensidig forsikringsforetak, kredittforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, eller sparebank, være undergitt reglene om henholdsvis forsikringsforetak, kredittforetak som er samvirkeforetak av låntakere, eller sparebank. *[alminnelige eierprovsregler vil gjelde- sparebank kan ikke være rent eierselskap].*

Formatert: Skrift: Kursiv

Formatert: Skrift: Kursiv

§ 3-9 Konserngruppe etablert av gjensidige forsikringsforetak og sparebanker

(1) Gjensidige forsikringsforetak, og sparebanker, ~~eller en sparebank og et gjensidig forsikringsforetak~~ kan med tillatelse gitt av Kongen inngå samarbeidsavtale om å opprette en konserngruppe med felles styre (konsernstyre) for foretakene. Beslutning om å inngå samarbeidsavtalen treffes med flertall som for vedtektsendring av det organ som velger styret i det enkelte foretak. Beslutning om å si opp avtalen treffes av samme organ med flertall av de avgitte stemmer.

(2) Konsernstyret står for forvaltningen av de foretak som inngår i konserngruppen. Konsernstyret skal velges ved likelydende vedtak fattet av de organer som velger styre i de enkelte foretakene. Sammensetningen av konsernstyret skal være i samsvar med kravene i § 8-4 i ~~loven~~ her. Konsernstyret har den kompetansen og det ansvar som tilligger styret etter loven her og annet regelverk. Det skal føres egen styreprotokoll for hvert av de foretak som inngår i konserngruppen.

(3) Hvert av foretakene i konserngruppen skal ha et virksomhetsstyre på minst tre medlemmer. Virksomhetsstyret skal bidra til at forvaltningen av konserngruppen ikke utøves slik at den kommer i strid med vedkommende foretaks interesser. Virksomhetsstyret velges av det organ som velger styre i det enkelte foretak. I saker av vesentlig betydning for det enkelte foretak skal konsernstyret innhente virksomhetsstyrets uttalelse før konsernstyret treffer en beslutning. Virksomhetsstyret kan uttale seg om andre saker av betydning for foretaket. Konsernstyret skal utarbeide forslag til instruks for virksomhetsstyrene med regler om delegasjon av myndighet. Instruksen skal vedtas av det organ som velger styret og godkjennes av Finanstilsynet.

(4) Konsernsjefen ansettes av konsernstyret og forestår den daglige ledelse av virksomheten i konserngruppen ~~+~~ i samsvar med bestemmelsene i §§ 8-10 flg.

(5) Sparebank og gjensidig forsikringsforetak i konserngruppen anses som datterforetak i samme konsern i forhold til bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her.

(6) Kongen kan i forskrift gi nærmere regler som utfyller reglene i paragrafen her.

§ 3-10 Søknad om konsesjon

(1) Søknad om tillatelse etter bestemmelsene i §§ 3-6 til 3-9 skal inneholde de opplysninger som må anses å være av betydning for behandling av søknaden. Det skal gis opplysninger om hvilke foretak som vil inngå i finanskonsernet og fremlegges en organisasjonsplan for foretakene i finanskonsernet.

(2) Ved etablering av et finansforetak som skal inngå i finanskonsern, skal søknaden vedlegges vedtekter eller vedtektsutkast og en driftsplan for de tre første driftsår. § 4-1 annet til fjerde ledd gjelder tilsvarende.

(3) Ved erverv av et finansforetak som skal inngå i finanskonsern, gjelder bestemmelsene i første ledd bare opplysninger og vedlegg som må antas å være av betydning for behandlingen av søknaden.

(4) Ved konsesjonsbehandlingen gjelder for øvrig reglene i kapittel 4 tilsvarende.

[følger av § 4-1]

III. Organiseringen av finanskonsern

§ 3-11 Morselskap i finanskonsern

(1) Morselskap i finanskonsern kan være:

- a) holdingforetak som nevnt i § 1-6,
- b) finansforetak som nevnt i § 1-4, unntatt pensjonsforetak, betalingsforetak og e-engeforetak,
- c) annet eierforetak som har en så stor eierandel i et finansforetak at det er etablert et konsernforhold mellom foretaket og finansforetaket, men som ikke selv er finansforetak og heller ikke er organisert som holdingforetak i finanskonsern som nevnt i § 1-6.

Formatert: Skrift: Ikke Fet, Kursiv

Formatert: Ingen, Innrykk: Første linje: 0,85 cm, Mellomrom Før: 0 pkt, Linjeavstand: Minst 15,6 pkt

- Livsforsikringsselskap og skadeforsikringsselskap

(2) Et kredittforsikringsforetak kan ikke være morselskap i finanskonsern som omfatter annet forsikringsforetak eller kredittinstitusjon.

§ 3-12 Konsernforetakene

(1) I tillegg til morselskapet kan, når ikke annet følger av lov, forskrift eller konsesjonsvilkår, et finanskonsern omfatte:

- a) finansforetak,
- b) verdipapirforetak,
- c) forvaltningsselskap for verdipapirfond,
- d) eiendoms- og investeringsforetak,
- e) inkassoforetak,
- f) foretak som formidler finansielle tjenester,
- ~~g) betalingsforetak,~~
- ~~h) e-pengeforetak,~~
- i) foretak med naturlig tilknytning til eller sammenheng med finansierings- eller forsikringsvirksomhet.

(2) Kongen kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra første ledd.

§ 3-13 Organisering av finanskonsern

(1) Et finanskonsern skal organiseres slik at det etableres en oversiktlig selskapsstruktur med klare skiller mellom de ulike virksomhetsområder i konsernet. Foretak som formidler finansielle tjenester, skal organiseres slik at stillingen som uavhengig mellommann best mulig sikres.

(2) Organiseringen av finanskonsernet skal godkjennes av Kongen. I godkjenningen kan det fastsettes vilkår om at virksomheten i konsernet eller foretak som inngår i dette, er organisert på en bestemt måte eller drives innenfor visse rammer eller at visse typer virksomhet ikke kan drives. Det kan også stilles vilkår om at morselskapet skal ha en eierandel av fastsatt størrelse, at foretak som inngår i finanskonsernet skal være direkte eiet av morselskap som er holdingforetak, eller at bestemte foretak skal være organisert i samme delkonsern.

(3) I finanskonsern som omfatter både bank og forsikringsforetak (blandet konsern), skal morselskapet være et holdingforetak eller:

- a) et forsikringsforetak som kan utøve bestemmende innflytelse i en bank gjennom et 100 prosent eiet datterforetak som etter sine vedtekter ikke skal drive annen virksomhet enn å forvalte sine eierinteresser i foretak som ikke driver forsikringsvirksomhet,
- b) en bank som kan utøve bestemmende innflytelse i forsikringsforetak gjennom et 100 prosent eiet datterforetak som etter sine vedtekter ikke skal drive annen virksomhet enn å forvalte sine eierinteresser i forsikringsforetak.

(4) Kongen kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra tredje ledd.

§ 3-14 Organisatoriske endringer

(1) Endring i organiseringen av et finanskonsern som gjelder finansforetak i konsernet, kan bare foretas etter samtykke av tillatelse fra Kongen. Morselskapet i finanskonsernet skal gi Finanstilsynet de opplysninger som antas å være av betydning ved vurderingen av om samtykke skal gis.

(2) Morselskapet i et finanskonsern skal gi Finanstilsynet melding om andre endringer av betydning i organiseringen av finanskonsernet eller dets virksomhet, herunder:

- a) avhendelse av norsk datterforetak som ikke er finansforetak, eller avhendelse av en vesentlig del av virksomheten i foretaket,
- b) avhendelse av utenlandsk datterforetak, eller av eierandeler på mer enn 10 prosent i utenlandsk finansforetak,
- c) nedleggelse av filial i utlandet.

(3) Finanstilsynet kan gi pålegg om at endring som omfattes av melding etter annet ledd, ikke skal gjennomføres eller omgjøres dersom tilsynsmessige hensyn tilsier det.

(4) Kongen kan ved forskrift gjøre unntak fra første ledd. Kongen kan også gi regler om at endringer som er omfattet av meldeplikt etter annet ledd, krever samtykke etter første ledd.

§ 3-15 Konsernforetaks navnebruk

Bestemmelsene i § 2-28 gjelder også for finansforetak som inngår i finanskonsern som omfattes av § 1-5.

IV. Sammenslåing og deling av finansforetak og deres virksomhet

[dette punktet er flyttet til kap 12]

§ 3-18 Overdragelse av forsikringsportefølje innenfor EØS-området

(1) En forsikringsportefølje som er tegnet etter reglene om etableringsadgang eller adgang til å yte tjenester som følger av EØS-avtalen, eller en del av slik portefølje, kan med tillatelse gitt av Kongen overdras til forsikringsforetak med hovedsete i EØS-området. Det samme gjelder overdragelse av portefølje mellom forsikringsforetak med hovedsete i samme EØS-stat.

(2) Kongen kan gi nærmere regler om overdragelse i henhold til første ledd, herunder om:

- a) nødvendige bekreftelser, samtykke mv. fra tilsynsmyndigheter i andre EØS-stater,
- b) foretakets plikt til å informere forsikringstakerne,
- c) forsikringstakernes rett til å si opp forsikringsavtalen,
- d) offentliggjøring av overdragelsen.

(3) Bestemmelsene i første og annet ledd gjelder tilsvarende ved overdragelse av forsikringsportefølje fra filial her i riket av forsikringsforetak med hovedsete i stat utenfor EØS-området til forsikringsforetak etablert i Norge eller annen EØS-stat.

V. Samarbeid utenfor konsernforhold

§ 3-19 Samarbeidsavtaler mellom finansforetak

(1) Finanstilsynet skal gis melding om samarbeidsavtaler mellom finansforetak, herunder avtaler og samordnet praksis som finansforetak deltar i som medlem av bransjeorganisasjon eller på annen måte. Dette gjelder ikke avtaler om enkeltprosjekter eller om tekniske eller praktiske forhold uten innvirkning av betydning på konkurranseforholdene. Kongen kan i forskrift gjøre unntak for særskilte grupper av avtaler.

(2) Som finansforetak regnes her også verdipapirforetak, foretak som forvalter verdipapirfond, forsikrings- og finansmeglerforetak og eiendomsmeglerforetak.

(3) Meldeplikten etter første ledd gjelder ikke samarbeidsavtaler mellom finansforetak som inngår i samme finanskonsern, eller samarbeid innenfor samarbeidende gruppe av finansforetak som krever godkjenning eller tillatelse etter § 3-20. Kongen avgjør om en samarbeidsavtale omfattes av første ledd eller av § 3-20 første eller annet ledd.

(4) Meldingen til Finanstilsynet skal vedlegges en kopi av avtalen og inneholde de opplysninger som må anses å være av betydning for en vurdering av avtalens virkning for konkurranseforholdene. Avtalen skal anses godtatt, med mindre Finanstilsynet innen tre måneder etter at meldingen er mottatt, har meddelt partene at avtalen ikke må settes i verk før den er godkjent av Finanstilsynet, og hvilken frist som gjelder for søknad om godkjenning og fremleggelse av ytterligere opplysninger.

(5) Finanstilsynet kan gi foretakene pålegg om å avslutte virksomhet i henhold til samarbeidsavtalen eller fastsette særlige vilkår dersom Finanstilsynet finner at virksomheten ikke er organisert eller drives på betryggende måte i samsvar med de hensyn som lovgivningen om finansforetak skal ivareta, eller at tilsynet med foretakenes samlede virksomhet vanskeliggjøres.

(6) Paragrafen gjelder tilsvarende for samarbeid eller samordnet praksis mellom norske og utenlandske finansforetak, og mellom utenlandske finansforetak, når dette kan få innvirkninger av betydning på konkurranseforholdene her i riket.

§ 3-20 Samarbeidende gruppe av finansforetak

(1) En gruppe av finansforetak kan bare etablere organisert samarbeid om produktutvikling, markedsføring av bestemte finansielle tjenester, eller på andre avgrensede virksomhetsområder i henhold til samarbeidsavtale godkjent av Kongen. Samarbeidsavtalen skal inneholde bestemmelser om hvilke virksomhetsområder som omfattes, og om møter, stemmerett og vedtak i samarbeidsgruppen. Reglene i § 3-19 femte ledd gjelder for øvrig tilsvarende.

(2) Et samarbeid på ett eller flere avgrensede virksomhetsområder som er organisert innenfor ett eller flere finansforetak hvor finansforetak i samarbeidsgruppen direkte eller indirekte til sammen har mer enn 50 prosent av eierinteressene, kan bare etableres i henhold til konsesjon etter reglene i §§ 3-6, 3-10 og 3-12 til 3-15. Kongen kan bestemme at det samme skal gjelde for annen samarbeidsgruppe som omfattes av første ledd.

(3) Første ledd gjelder tilsvarende ved vesentlige endringer av samarbeidsavtalen eller eierinteressene i finansforetak som forestår virksomhet som omfattes av samarbeidsavtalen. Ved endringer i samarbeidsopplegget som medfører utvidelse av virksomhetsområder i finansforetak som nevnt, gjelder annet ledd tilsvarende.

(4) Kongen kan fastsette nærmere regler til avgrensning og utfylling av bestemmelsene om organisert samarbeid som nevnt i paragrafen her, herunder at bestemmelser om finanskonsern i loven ikke skal gjelde.

§ 3-21 Særlige regler for samarbeidende gruppe av finansforetak

(1) Bestemmelsene i kapittel 15 om virksomheten i finanskonsern mv. gjelder tilsvarende for forholdet mellom de finansforetak som inngår i samarbeidsgruppen, og de finansforetak som i henhold til konsesjon etter § 3-20 annet ledd er etablert for å forestå den virksomhet som samarbeidsopplegget omfatter, med mindre annet er fastsatt i eller i medhold av loven. Dette gjelder selv om eierinteresse foretak i samarbeidsgruppen har i de finansforetak som forestår virksomhet omfattet av samarbeidsopplegget, ikke fyller kravene i §§ 15-2 og 15-3, jf. § 15-6 bokstav c).

(2) Bestemmelsene i kapittel 15 gjelder ikke for forholdet mellom det enkelte foretak og de øvrige foretakene i samarbeidsgruppen, og for virksomhet i det enkelte foretak som ikke inngår i det organiserte samarbeidet, med mindre annet er særskilt fastsatt i forskrift gitt av Kongen.

(3) Bestemmelsene i § 9-1 er ikke til hinder for at tillitsvalgte eller ansatte i de enkelte finansforetak som inngår i samarbeidsgruppen, kan være medlem av styre i finansforetak som driver virksomhet som omfattes av samarbeidsavtalen eller er morselskap for finansforetakene som forestår virksomheten. Minst en firedel av medlemmene i styret skal likevel være personer som ikke er tillitsvalgt eller ansatt i noen av de foretakene som er nevnt i første punktum.

(4) Tillitsvalgte og ansatte i finansforetak som driver virksomhet som omfattes av samarbeidsavtalen, kan ikke være tillitsvalgt, daglig leder eller inngå i den faktiske ledelse i noen av de enkelte finansforetak i samarbeidsgruppen. Dette gjelder ikke styremedlem som nevnt i tredje ledd første punktum.

(5) § 8-17 tredje ledd gjelder i tilfeller hvor de finansforetak som driver den virksomhet som omfattes av samarbeidsavtalen, er organisert innenfor et eget finanskonsern.

(6) Kongen kan fastsette nærmere regler til avgrensning og utfylling av bestemmelsene om organisert samarbeid som nevnt i § 3-20 annet ledd.

Kapittel 4. Konesjonsbehandling

§ 4-1 Søknad om konsesjon mv.

(1) Søknad om tillatelse, godkjenning eller samtykke etter loven her sendes Finanstilsynet.

(2) Søknaden skal inneholde de opplysninger som må anses å være av betydning for behandling av søknaden. Finanstilsynet kan kreve at søkeren gir ytterligere opplysninger.

(3) Søknad om tillatelse etter reglene i kapittel 2, 3, 5, 6 eller 12 skal vedlegges foretakets vedtekter og en organisasjons- og driftsplan for de tre første driftsår, herunder organiseringen av de sentrale deler av konsesjonspliktig virksomhet. Planen skal som hovedregel også redegjøre for:

- a) foretakets eier- og ledelsesforhold etter etableringen, jf. §§ 4-3 og 4-5,
- b) foretakets styrings- og kontrollsystemer, jf. §§ 8-16 til 8-20 og kapittel 13,
- c) foretakets kapital- og soliditetsforhold og prognose for finansiell stilling i hvert av de tre første år,
- d) budsjetter for etablerings- og administrasjonskostnader,
- e) budsjetter med resultatregnskap, balanseregnskap og finansieringsanalyse for hvert av de tre første driftsår,
- f) foretakets konserntilknytning,
- g) finansielle tjenester som foretaket vil tilby med tilhørende driftsopplegg,
- h) foretakets tiltak for å oppfylle krav fastsatt i eller i medhold av lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering,
- i) forsikringsforetak skal gi opplysninger om hvilke forsikringer foretaket vil tilby, og redegjøre for prinsippene for premieberegning og gjenforsikring. Skal foretaket dekke risiko innen forsikringsklassen ansvar for landkjøretøy, som ikke bare omfatter fraktføreransvar, skal det gis opplysninger om navn og adresse på de skadebehandlingsrepresentanter som skal være utpekt i hvert av de øvrige EØS-landene, jf. bestemmelser fastsatt i medhold av lov 3. februar 1961 om ansvar for skade som motorvogn gjør (bilansvarslova) § 17,

- j) hvordan forsikringsforetak skal skaffe til veie kapital til dekning av solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet beregnet etter reglene i kapittel 14 avsnitt IV for den virksomhet driftsplanen omfatter,

- k) betalingsforetak og e-pengeforetak skal opplyse om tiltak for sikring av kundemidler i samsvar med §§ 2-13 tredje ledd eller 2-14 fjerde ledd.

(4) Søknad etter tredje ledd skal for hvert styremedlem, varamedlem og observatør, daglig leder og annen person som skal delta i ledelsen av virksomheten eller deler av denne, gi opplysninger om kvalifikasjoner og yrkeserfaring. Det skal legges ved politiattest for personer som nevnt og dessuten gis opplysninger om forhold andre verv mv som nevnt i §§ 9-1 til 9-3.

§ 4-2 Tildeling, vilkår mv.

(1) Tillatelse, godkjenning eller samtykke meddeles av Kongen, med mindre annet er fastsatt. ~~[kompetansen er lagt til Kongen/FIN/FT]~~ Det kan settes vilkår for tillatelsen, godkjenningen eller samtykket, herunder at virksomheten drives på en bestemt måte eller innenfor visse rammer, eller andre vilkår i samsvar med de formål som lovgivningen om finansforetak skal ivareta.

(2) Tillatelse etter reglene i kapittel 2, 3, 5, 6 eller 12 skal nektes dersom:

- a) finansforetaket ikke har hovedsete og forretningskontor her i riket, med mindre finansforetaket søker tillatelse etter § 2-2 annet ledd,
- b) vilkårene i §§ 4-3 til 4-5 ikke er oppfylt,
- c) det ikke er godtgjort at finansforetaket vil være i stand til å oppfylle krav til forsvarlig virksomhet som følger av §§ 2-24, 8-16 til 8-20, 13-1 til 13-5, 13-7, 13-8 og 13-19, eller
- d) det er grunn til å anta at foretaket ikke vil oppfylle de krav som stilles i lov eller i medhold av lov, eller at virksomheten vil være i strid med ærbarhet eller rettsordenen forøvrig.

(3) Ved vurdering av søknad om tillatelse etter reglene i kapittel 2, 3, 5, 6 eller 12 skal det legges vesentlig vekt på om foretakets kapital- og soliditetsforhold er betryggende, herunder om startkapitalen står i rimelig forhold til den planlagte virksomhet, og om organisasjons- og driftsplanen er betryggende i forhold til den virksomhet som skal drives. Det skal også legges vesentlig vekt på om tillatelsen på annen måte kan få uheldige virkninger for finansforetakets kunder eller grupper av kunder.

(4) Avgjørelse av en søknad skal meddeles søkeren innen seks måneder etter at søknaden er mottatt. For søknad etter § 2-13 første ledd og § 2-14 første ledd er fristen tre måneder. Dersom søknaden ikke inneholder de opplysninger som er nødvendige for å avgjøre om tillatelse skal gis, regnes fristen fra det tidspunkt slike opplysninger ble mottatt.

§ 4-3 Eierforhold

(1) Tillatelse etter reglene i kapittel 2, 3, 5, 6 eller 12 skal nektes med mindre Kongen kjenner identiteten til eierne i foretaket og er overbevist om at eiere av kvalifiserte eierandeler er egnet til å inneha slike eierandeler og utøve slik innflytelse i foretaket som eierandelene gir grunnlag for. Med kvalifisert eierandel menes en eierandel som nevnt i § 3-1 første ledd, jf. § 3-1 fjerde og femte ledd.

(2) Tillatelse skal nektes dersom mindre enn tre firedeler av aksjekapitalen i bank eller forsikringsforetak er tegnet ved kapitalforhøyelse uten fortrinnsrett for aksjeeiere eller andre. Når det i stiftelsesdokumentet er opplyst at stifterne eller andre har ervervet eller skal erverve et antall aksjer, kan slike aksjer ikke avhendes før foretaket har offentliggjort årsregnskapet for første hele driftsår.

(3) Kongen kan gjøre unntak fra kravet om offentlig tegning av aksjekapitalen ved kapitalforhøyelse som nevnt i annet ledd. Kongen kan også samtykke i at hele aksjekapitalen blir tegnet av foretak i et finanskonsern som banken eller forsikringsforetaket skal inngå i, eller av tre eller flere banker som i fellesskap har stiftet banken.

§ 4-4 Kapitalforhold

(1) Tillatelse etter reglene i kapittel 2, 3, 5, 6 eller 12 kan bare gis til finansforetak som ikke er forsikrings- eller pensjonsforetak, dersom finansforetakets aksjekapitalen, grunnfondskapitalen og annen egenkapital (samlet startkapital) utgjør minst et beløp i norske kroner som svarer til 5 mill. euro. For pengeforetak og betalingsforetak skal egenkapitalen minst utgjøre et beløp i norske kroner som svarer til 1 mill. euro dersom foretakets virksomhet ikke skal omfatte kredittgivning.

(2) Kongen kan fastsette krav om høyere minstepeløp enn nevnt i første ledd, herunder om justering av minstekravet i samsvar med prisutviklingen. Kongen kan også i særlige tilfelle samtykke i et lavere beløp, men ikke lavere enn et beløp i norske kroner som svarer til 1 mill. euro.

(3) Tillatelse til et forsikringsforetak kan bare gis dersom foretaket har en startkapital som ikke i noe tilfelle skal være mindre enn det beløp i norske kroner som motsvarer for:

- a) livsforsikringsforetak 3,2 mill. euro,
- b) andre forsikringsforetak 2,2 mill. euro, men 3,2 mill. euro hvis foretaket har overtatt ansvarsforsikringer knyttet til motorvogn, luftfartøy eller skip eller andre ansvarsforsikringer, eller kreditt- eller garantiforsikringer,
- c) gjenforsikringsforetak 3,2 mill. euro, men 1 mill. euro for gjenforsikringsforetak som etter sine vedtekter bare kan overta gjenforsikringer for en bestemt krets av forsikringstakere.

(4) Tillatelse til et forsikringsforetak skal heller ikke gis dersom foretaket ikke har godtgjort at det vil være i stand til å skaffe seg den kapital som trengs for å dekke det solvenskapitalkrav eller minstekapitalkrav etter kapittel 14 avsnitt IV som vil gjelde for den virksomhet foretaket skal drive.

(5) Tillatelse til et pensjonsforetak kan bare gis dersom foretaket har en startkapital som minst motsvarer 10 ganger folketrygdens grunnbeløp, med mindre et høyere minstekrav er fastsatt i vedtekter, konsesjonsvilkår eller senere bestemt av departementet.

(6) Er minstekravene i første til femte ledd ikke oppfylt, kan tillatelse likevel gis dersom den inneholder vilkår om at tillatelse ikke trer i kraft før kapital lik minstekravet er registrert innbetalt.

§ 4-5 Krav til ledelsen av foretaket

(1) Tillatelse etter reglene i kapittel 2, 3, 5, 6 eller 12 skal nektes dersom styremedlemmer, daglig leder eller andre personer som skal inngå i den faktiske ledelse av virksomheten eller deler av denne:

- a) ikke kan antas å ha de nødvendige kvalifikasjoner og yrkeserfaring til å utøve stillingen eller vervet,
- b) er dømt for straffbart forhold, og det utviste forhold gir grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte,
- c) i stilling eller ved utøvelsen av andre verv har utvist en slik adferd at det er grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte.

(2) En person kan nektes godkjent som varamedlem eller observatør i styret, dersom det foreligger forhold som nevnt i første ledd.

§ 4-6 Igangsetting av virksomhet

(1) Virksomhet som finansforetak kan ikke settes i gang før foretakets tillatelse er registrert i Foretaksregisteret.

(2) Er det inntrådt endringer i forhold til organisasjons- og driftsplanen, jf. § 4-1 tredje ledd, skal Finanstilsynet forelegges en oppdatert plan før virksomheten settes i gang.

(3) På bakgrunn av endringene i organisasjons- og driftsplanen kan Finanstilsynet stille de vilkår som anses påkrevd for å sikre at virksomheten blir drevet på en forsvarlig måte.

§ 4-7 Endring og tilbakekall

(1) Kongen kan helt eller delvis tilbakekalle, endre eller sette nye vilkår for en tillatelse etter loven her dersom:

- a) finansforetaket ikke har begynt sin virksomhet innen ett år fra den dag tillatelsen ble gitt, eller ikke lenger driver aktiv virksomhet,
- b) styret eller andre organer i foretaket har gjort seg skyldig i grov eller vedvarende overtredelse av plikter gitt i eller i medhold av lov, eller i henhold til konsesjonsvilkår eller vedtekter,
- c) styremedlemmer, daglig leder eller annen person som inngår i den faktiske ledelsen av virksomheten eller deler av denne, har utvist handlemåte som gjør at kravene til ledelsen etter § 4-5 ikke lenger er oppfylt, herunder at personer i styret eller ledelsen slutter i løpet av det første hele driftsår etter at virksomheten er satt i gang,
- d) eierforholdene i foretaket er endret ved erverv i strid med reglene i §§ 3-1 til 3-5,
- e) foretaket ikke oppfyller kapitalkrav fastsatt i eller i medhold av loven her, eller unnlater å etterkomme pålegg av Finanstilsynet etter §§ 13-11, 14-7, 14-11 eller 14-24.

(2) Tilbakekalles tillatelsen, skal foretaket og dets virksomhet avvikles etter reglene i kapittel 12 avsnitt II. Foretakets styre skal straks iverksette avvikling.

(3) Tilbakekalles tillatelsen til et finansforetak med hovedsete her i riket som også driver virksomhet i fremmed stat, skal Finanstilsynet underrette tilsynsmyndighetene i vertsstaten.

§ 4-8 Endring av konsesjonsvilkår

(1) Et finansforetak kan søke om endring av konsesjonsvilkårene. Søknaden skal inneholde de opplysninger som må antas å være av betydning for behandlingen av søknaden. Bestemmelsene i §§ 4-1 første og annet ledd og 4-2 gjelder tilsvarende.

(2) Dersom erverv etter §§ 3-1 til 3-5 av eierandeler i et finansforetak med tillatelse etter § 4-2, jf. § 4-3, medfører at det etableres et konsernforhold mellom foretaket og erververen, kan det fastsettes nye eller endrede vilkår for tillatelsen.

§ 4-9 Unntak

Bestemmelsene i kapittel 4 gjelder ikke behandling av søknad om forhåndstillatelse ved erverv av eierandeler som omfattes av reglene i §§ 3-1 til 3-5.

Kapittel 5. Norske finansforetaks virksomhet i utlandet

§ 5-1 Etablering av datterforetak i annen EØS-stat mv. *[er ikke dette bestemmelse som er forutsatt å gis i forskrift med hjemmel i § 3-6 (3)?]*

(1) Et norsk finansforetak kan ikke etablere eller erverve et finansforetak som datterforetak i annen EØS-stat uten tillatelse etter § 3-6. Saksbehandlingsreglene i § 3-10 og kapittel 4, unntatt §§ 4-2 annet ledd, 4-3 og

Formatert: Skrift: Kursiv

4-4, gjelder tilsvarende. For konsernforholdet mellom datterforetaket og finansforetaket og det finanskonsern finansforetaket inngår i, gjelder §§ 3-12 til 3-14 og kapittel 15 tilsvarende.

(2) Om etablering eller erverv av datterforetak som nevnt i første ledd krever annen tillatelse, samt hvilken virksomhet datterforetaket kan drive i henhold til slik tillatelse, avgjøres i henhold til lovgivningen i vedkommende EØS-stat.

(3) Et norsk finansforetak skal gi melding til Finanstilsynet dersom foretaket erverver en eierandel på 10 prosent eller mer i finansforetak i annen EØS-stat. Bestemmelsene i §§ 3-1 fjerde og femte ledd og 3-5 gjelder tilsvarende ved beregning av eierandelene. Bestemmelsene i § 3-14 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende ved erverv eller avhendelse av slik eierandel.

§ 5-2 Etablering av filial i annen EØS-stat

(1) Bank, kredittforetak, betalingsforetak, og e-pengeforetak, ~~forsikrings- eller pensjonsforetak~~ som vil etablere filial i annen stat i EØS, skal gi Finanstilsynet melding med opplysninger om:

- a) i hvilken stat filialen ønskes etablert, og filialens adresse,
- b) en virksomhetsplan med opplysninger om hvilke typer finansielle tjenester virksomheten skal omfatte og om filialens organisatoriske oppbygging,
- c) de personer som skal forestå ledelsen av filialen,
- d) størrelsen av foretakets ansvarlige kapital og oppfyllelsen av krav til ansvarlig kapital og soliditet.

(2) Finanstilsynet skal senest innen tre måneder etter at opplysningene er mottatt, oversende opplysningene om filialen til vertsstatens tilsynsmyndigheter. Dette gjelder ikke dersom Finanstilsynet har grunn til å anta at foretakets organisatoriske og administrative forhold eller finansielle situasjon ikke gir et forsvarlig grunnlag for etablering av filialen, eller at filialens ledelse ikke er egnet etter § 4-5. Avslår Finanstilsynet å oversende melding til tilsynsmyndighetene i vertsstaten, skal foretaket uten ugrunnet opphold underrettes.

(3) Når meldingen oversendes til vertsstatens tilsynsmyndigheter, skal Finanstilsynet bekrefte at den planlagte virksomheten omfattes av foretakets tillatelse, og at foretaket oppfyller de krav til ansvarlig kapital som gjelder for foretaket etter reglene i kapittel 14. Det skal angis hvilken garantiordning som i tilfelle vil gjelde for filialens virksomhet. Foretaket skal samtidig underrettes om oversendelsen.

(4) Foretaket skal senest en måned på forhånd gi melding til Finanstilsynet og vertsstatens tilsynsmyndigheter om enhver endring i forhold som omfattes av første ledd. Det samme gjelder endringer i den *garantiordning som gjelder for filialen*.

(5) For finansieringsforetak gjelder bestemmelsen i § 5-4 annet ledd tilsvarende.

§ 5-3 Grensekryssende virksomhet i annen EØS-stat

(1) Bank, kredittforetak, betalingsforetak, og e-pengeforetak, ~~forsikrings- eller pensjonsforetak~~ som vil tilby grensekryssende tjenester i annen stat i EØS, skal gi Finanstilsynet melding som angir i hvilken stat virksomheten skal drives, og hvilke tjenester den vil omfatte. Bestemmelsene i § 5-2 første ledd gjelder tilsvarende. Meldeplikten gjelder også dersom finansforetaket skal drive slik virksomhet fra filial i annen stat i EØS.

(2) Finanstilsynet skal senest innen én måned etter at meldingen er mottatt, oversende den til vertsstatens tilsynsmyndigheter, og opplyse om hvilken virksomhet som kan drives i henhold til foretakets tillatelse. Finanstilsynet skal også bekrefte at den planlagte virksomheten omfattes av foretakets tillatelse, og at foretaket oppfyller de krav til ansvarlig kapital som gjelder for foretaket etter reglene i kapittel 14. Det skal

angis hvilken garantiordning som i tilfelle vil gjelde for filialens virksomhet. For øvrig gjelder § 5-2 annet ledd annet og tredje punktum tilsvarende så langt de passer.

§ 5-4 Etableringer utenfor EØS-området mv.

(1) Et finansforetak kan ikke uten tillatelse etter § 3-6 etablere eller erverve datterforetak i fremmed stat som ikke omfattes av EØS-avtalen. Saksbehandlingsreglene i § 3-10 og kapittel 4, unntatt §§ 4-2 annet ledd, 4-3 og 4-4, gjelder tilsvarende. For konsernforholdet mellom datterforetaket og finansforetaket og det finanskonsern finansforetaket inngår i, gjelder §§ 3-12 til 3-14 og kapittel 15 tilsvarende.

(2) Et finansforetak kan ikke uten tillatelse gitt av Kongen etablere filial i fremmed stat som ikke omfattes av EØS-avtalen. Reglene i kapittel 4, unntatt §§ 4-3 og 4-4, gjelder tilsvarende.

(3) Et finansforetak kan ikke uten tillatelse gitt av Kongen erverve en eierandel på 10 prosent eller mer i et finansforetak i stat som ikke omfattes av EØS-avtalen. Bestemmelsene i §§ 3-1 fjerde og femte ledd og 3-5 gjelder tilsvarende ved beregning av eierandelene. Bestemmelsene i § 3-14 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende ved erverv eller avhendelse av slik eierandel.

§ 5-5 Nærmere regler om norske finansforetaks virksomhet i utlandet

Kongen kan fastsette nærmere regler om virksomhet som norske finansforetak driver i utlandet.

Kapittel 6. Utenlandske finansforetaks virksomhet her i riket

§ 6-1 Datterforetak av finansforetak i fremmed stat

(1) Finansforetak som er hjemmehørende i fremmed stat kan etablere datterforetak her i riket etter reglene i kapittel 7 og drive virksomhet i henhold til tillatelse etter reglene i kapittel 2 avsnitt III, § 3-8 første og annet ledd og kapittel 4. Erverv som medfører at finansforetak etablert her i riket blir datterforetak av finansforetak hjemmehørende i fremmed stat, kan bare skje etter tillatelse gitt etter reglene i §§ 3-6 første og annet ledd og 3-10.

(2) Det utenlandske finansforetaket regnes som morselskap for det norske datterforetaket selv om det utenlandske finansforetaket har etablert filial her i riket. Bestemmelsene i §§ 15-3 til 15-5 gjelder tilsvarende for datterforetaket.

(3) Norsk finanslovgivning gjelder for datterforetaket og dets virksomhet. Kongen kan fastsette nærmere regler for virksomhet som drives av utenlandske datterforetak her i riket, herunder gjøre unntak fra § 1-3 første ledd. [følger av de alminnelige reglene om norske finanskonsern og eierkontroll].

Formatert: Skrift: Kursiv

§ 6-2 Filial av finansforetak med hovedsete i annen EØS-stat

(1) Kredittinstitusjon, betalingsforetak, og e-pengeforetak, forsikrings- eller pensjonsforetak med hovedsete i annen stat i EØS som oppfyller vilkårene i § 2-2 første ledd, kan etablere og drive virksomhet gjennom filial her i riket to måneder etter at Finanstilsynet har mottatt følgende opplysninger fra tilsynsmyndighetene(e) i foretakets hjemstat:

- a) en virksomhetsplan som angir hvilke typer av finansielle tjenester virksomheten skal omfatte, og om filialens organisatoriske oppbygning,
- b) en erklæring om at planlagt virksomhet er omfattet av foretakets tillatelse i hjemstaten,
- c) filialens adresse,
- d) den person som skal forestå ledelsen av filialen og har fullmakt til å handle på vegne av foretaket i forhold til tredjemann, og at denne oppfyller egnethetskravene, jf. § 4-5,

- e) andre personer som skal inngå i ledelsen av virksomheten ved filialen og at disse oppfyller egnethetskravene, jf. § 4-5,
- f) en erklæring om at finansforetaket oppfyller de krav til ansvarlig kapital som gjelder for foretaket, jf. reglene i kapittel 14, og
- g) den garantiordning som i tilfelle skal gjelde for filialens virksomhet.

(2) Filialen skal registreres i Foretaksregisteret før filialen begynner sin virksomhet. Før virksomheten ved filial startes opp, skal Finanstilsynet gi foretaket melding om at filialen kan etableres og gi filialen en oversikt over hvilke regler som vil gjelde for virksomheten her i riket.

(3) Den person som forestår ledelsen av filialen og har fullmakt til å handle på vegne av foretaket i forhold til tredjemann, kan reise og motta søksmål som gjelder filialens virksomhet her i riket.

(4) Dersom det foretas endringer i noen av de forhold som er opplyst etter første ledd, skal foretaket selv skriftlig melde fra til Finanstilsynet senest innen én måned før endringene trer i kraft.

§ 6-3 Filial av finansieringsforetak i annen EØS-stat

(1) Et finansieringsforetak som er etablert med hovedsete i en annen EØS-stat, og som er datterforetak av en kredittinstitusjon i samme stat som selv fyller vilkårene etter § 2-2 første ledd, kan drive virksomhet gjennom filial her i riket dersom:

- a) datterforetaket har tillatelse til å drive og driver tilsvarende virksomhet i hjemstaten,
- b) kredittinstitusjonen eier aksjer som representerer minst 90 prosent av stemmene i foretaket,
- c) kredittinstitusjonen har med samtykke fra tilsynsmyndigheten i hjemstaten påtatt seg solidarisk ansvar for foretakets forpliktelser her i riket, og
- d) foretaket og kredittinstitusjonen omfattes av konsolidert tilsyn etter regler tilsvarende reglene i kapittel 15.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende dersom et finansieringsforetak eies i felleskap av flere kredittinstitusjoner.

(3) Tilsynsmyndigheten i hjemstaten skal bekrefte at vilkårene etter første eller annet ledd er oppfylt. For øvrig gjelder bestemmelsene i § 6-2 tilsvarende.

§ 6-4 Virksomhet i filial av finansforetak med hovedsete i annen EØS-stat

(1) For filial som etter reglene i §§ 6-2 og 6-3 driver virksomhet her i riket, gjelder foruten bestemmelser som omfattes av § 1-3 annet ledd, også bestemmelsene i §§ 8-10, 8-11, 8-14, 8-16, 8-21, 9-1 til 9-10, 13-1, 13-5, 13-21, 16-2, 16-3, 17-3 annet ledd, 18-7 annet ledd og 19-1 til 19-3 med tilhørende forskrifter, samt lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner §§ 2-11 til 2-14 og 4-2 første ledd med tilhørende forskrifter, og lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. Lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer § 2-3 første og annet ledd gjelder tilsvarende for møter mellom daglig leder av filialen og revisor. Norsk lovgivning for øvrig, herunder markedsføringsloven, gjelder tilsvarende så langt den passer.

(2) I tillegg til bestemmelser som omfattes av første ledd, skal følgende bestemmelser i forsikringsvirksomhetsloven med tilhørende forskrifter gjelde tilsvarende for virksomhet ved filial av forsikringsforetak med hovedsete i annen EØS-stat: §§ 6-7, 6-9, 7-11, 9-1 fjerde ledd, 9-3 første ledd og femte ledd bokstav c), 9-4, 9-5 første ledd, 9-6 tredje ledd, 9-7 første, sjette og syvende ledd, 9-8, 9-9, 9-10 tredje ledd, 9-12 til 9-14, 9-20, 9-23, 9-26, 10-6, 10-16, 12-3, 12-5 første, annet og fjerde ledd bokstav c), samt

femte og sjette ledd, 12-6 første og tredje ledd, 12-7 og 12-17, samt kapitlene 10A og 11. Bestemmelsene om overskudd i forsikringsvirksomhetsloven §§ 9-9, 9-10 og 9-12 til 9-14, og 9-20, gjelder ikke når annet følger av lovgivningen i forsikringsforetakets hjemstat, og forsikringsvilkårene angir hvilke regler som skal gjelde om retten til overskudd, herunder reglene om beregning, fordeling og disponering av overskuddsmidler.

(3) For virksomhet ved filial av pensjonskasser og innskuddspensjonsforetak med hovedsete i annen EØS-stat gjelder bestemmelsene som omfattes av annet ledd, i den utstrekning dette følger av forsikringsvirksomhetsloven §§ 7-10 og 8-3.

(4) Kongen kan fastsette nærmere regler for virksomhet som omfattes av første til tredje ledd.

Departementet kan gjøre unntak fra første til tredje ledd for så vidt hvis det etter lovgivningen i hjemstaten gjelder tilsvarende regler for virksomheten.

§ 6-5 Grensekryssende virksomhet fra EØS-området

(1) Kredittinstitusjon, betalingsforetak, og e-pengeforetak, forsikrings- eller pensjonsforetak med hovedsete i annen EØS-stat som oppfyller vilkårene i § 2-2 første ledd, kan drive grensekryssende virksomhet her i riket én måned etter at Finanstilsynet har mottatt opplysninger fra tilsynsmyndighetene i foretakets hjemstat om hvilke finansielle tjenester foretaket vil tilby her i riket. Meldingen skal også inneholde opplysninger som nevnt i § 6-2 første ledd bokstavene b), f) og g). Bestemmelsene i § 6-2 annet ledd annet punktum og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for finansieringsforetak som etter § 6-3 har adgang til å drive virksomhet gjennom filial her i riket.

(3) For grensekryssende virksomhet her i riket etter reglene i første ledd, gjelder foruten bestemmelsene som omfattes av § 1-3 annet ledd, også bestemmelsene i §§ 9-1 til 9-6, 16-3, 19-1 og 19-2 med tilhørende forskrifter. Det samme gjelder lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner §§ 2-11 til 2-14, og 4-2 første ledd med tilhørende forskrifter og lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. Norsk lovgivning for øvrig, herunder markedsføringsloven, gjelder tilsvarende så langt den passer for slik virksomhet.

(4) For grensekryssende virksomhet som drives av forsikrings- eller pensjonsforetak, gjelder også bestemmelsene i § 6-4 annet og tredje ledd tilsvarende.

(5) Kongen kan fastsette nærmere regler for virksomhet som omfattes av første til tredje ledd.

Departementet kan gjøre unntak fra tredje og fjerde ledd for så vidt det etter lovgivningen i hjemstaten gjelder tilsvarende regler for virksomheten.

§ 6-6 Filial av andre utenlandske finansforetak

(1) Et finansforetak som har hovedsete i fremmed stat utenfor EØS-området, og som ikke oppfyller vilkårene for å drive virksomhet her i riket i henhold til §§ 6-2 og 6-3, kan etter tillatelse gitt av Kongen etter reglene i kapittel 2 avsnitt III etablere og drive virksomhet gjennom filial her i riket, jf. § 2-2 annet ledd. Reglene i kapittel 4, unntatt §§ 4-3 og 4-4, gjelder tilsvarende. Kongen kan fastsette at virksomheten drives i eget finansforetak etablert her i riket etter reglene i § 6-1.

(2) Tillatelse etter første ledd kan bare gis til foretak som har tillatelse i hjemstaten til å drive tilsvarende virksomhet, og som der er undergitt betryggende tilsyn. Før et utenlandsk finansforetak starter sin virksomhet her i riket, skal det være etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i foretakets hjemstat og Finanstilsynet.

(3) Finansforetaket skal her i riket være i besittelse av en kapital beregnet etter regler gitt av Kongen. For forsikringsforetak og pensjonskasser som driver livsforsikring, skal kapitalen minst tilsvare avsetninger beregnet etter reglene i forsikringsvirksomhetsloven §§ 9-15, 9-16 og 9-25. Kapitalen skal deponeres og

Formatert: Skrift: Kursiv

forvaltes på betryggende måte i norsk bank og kan ikke frigis eller utbetales av banken uten etter samtykke av Finanstilsynet.

(4) Kommer det utenlandske finansforetaket under insolvensbehandling i hjemstaten, eller har Finanstilsynet grunn til å anta at forpliktelser inngått gjennom filialen her i riket ikke vil bli oppfylt, gjelder § 18-7 annet ledd.

(5) Filialen skal registreres i Foretaksregisteret før filialen begynner sin virksomhet. Den person som forestår ledelsen av filialen og har fullmakt til å handle på vegne av foretaket i forhold til tredjemann, kan reise og motta søksmål som gjelder filialens virksomhet her i riket.

§ 6-7 Virksomhet i filial av andre utenlandske finansforetak

(1) For finansforetak som driver virksomhet gjennom filial her i riket i henhold til tillatelse etter § 6-6, gjelder foruten bestemmelser som omfattes av § 1-3 annet ledd, også de bestemmelsene som omfattes av §§ 6-4 første ledd eller er fastsatt etter § 6-4 fjerde ledd.

(2) I tillegg til bestemmelser som omfattes av første ledd, skal følgende bestemmelser i forsikringsvirksomhetsloven med tilhørende forskrifter gjelde tilsvarende for virksomheten ved filial av forsikringsforetak i henhold til tillatelse etter § 6-6 første ledd: §§ 6-7, 6-9, 7-11, 9-1 fjerde ledd, 9-3 til 9-6, 9-7 første, sjette og syvende ledd, 9-8 til 9-10, 9-12 til 9-14, 9-20, 9-23, 9-26, 10-6 og 10-16, samt kapitlene 10A, 11 og 12. Når ikke annet følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av lov, skal det utenlandske finansforetaket i alle rettsforhold som utspringer av filialens virksomhet være undergitt norsk rett.

(3) For filial av pensjonskasser og innskuddspensjonsforetak gjelder bestemmelsene som nevnt i annet ledd, i den utstrekning dette følger av forsikringsvirksomhetsloven §§ 7-10 og 8-3.

(4) Kongen kan fastsette nærmere regler for virksomhet som omfattes av første og annet ledd. Departementet kan gjøre unntak fra første eller annet ledd for så vidt det etter lovgivningen i hjemstaten gjelder tilsvarende regler for virksomheten.

§ 6-8 Utenlandsk representasjonskontor i Norge

Utenlandsk finansforetaks representasjonskontor i Norge må registreres hos Finanstilsynet før det kan starte virksomhet. Kongen kan fastsette nærmere regler om utenlandsk representasjonskontor.

Del II. Finansforetakene

Kapittel 7. Etablering av finansforetak

I. Foretaksform

§ 7-1 Bank

(1) Bank skal stiftes og organiseres som allmennaksjeselskap, eller som sparebank som oppfyller vilkårene til generalforsamling etter § 8-2.

(2) Bank som skal være datterforetak i finanskonsern kan stiftes og organiseres som aksjeselskap.

§ 7-2 Forsikringsforetak og pensjonsforetak

(1) Forsikringsforetak skal stiftes og organiseres som allmennaksjeselskap eller gjensidig forsikringsforetak.

(2) Forsikringsforetak som skal være datterforetak i finanskonsern kan stiftes og organiseres som aksjeselskap. Tilsvarende gjelder for forsikringsforetak som etter sine vedtekter bare kan overta direkte forsikringer for foretak i det konsern som forsikringsforetaket skal inngå i, eller gjenforsikring av forsikringer for foretak i samme konsern.

(3) En pensjonskasse skal stiftes og organiseres som et selveiende foretak for å drive virksomhet basert på en eller flere kollektive pensjonsordninger som er etablert av foretak eller kommune som deltar i pensjonskassen, med mindre annet følger av forsikringsvirksomhetsloven § 7-2.

(4) Et innskuddspensjonsforetak skal stiftes og organiseres som et aksjeselskap for å drive virksomhet basert på kollektiv innskuddspensjon uten forsikringselement.

§ 7-3 Andre finansforetak

(1) Kredittforetak og finansieringsforetak kan ikke uten Kongens samtykke stiftes og organiseres på annen måte enn som allmennaksjeselskap, aksjeselskap eller samvirkeforetak av låntakere. Kongen kan fastsette vilkår med krav til organiseringen av foretaket.

(2) Betalingsforetak og e-pengeforetak skal stiftes og organiseres som allmennaksjeselskap eller aksjeselskap.

(3) Holdingforetak i finanskonsern skal være organisert i samsvar med § 1-6 første eller annet ledd.

§ 7-4 Forholdet til aksjelovgivningen og samvirke-lova

(1) Når annet ikke følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her, gjelder bestemmelsene i allmennaksjeloven for finansforetak organisert som allmennaksjeselskap, og bestemmelsene i aksjeloven for finansforetak organisert som aksjeselskap.

(2) Når det er fastsatt i bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her, gjelder bestemmelser i aksjelovgivningen tilsvarende for finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form.

(3) Når annet ikke følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her, gjelder bestemmelsene i samvirke-lova for finansforetak som er samvirkeforetak av låntakere.

II. Stiftelse

§ 7-5 Krav til stifterne

(1) Et finansforetak kan stiftes av en eller flere stiftere. Stifterne skal opprette, datere og skrive under et stiftelsesdokument som inneholder foretakets vedtekter og oppfyller kravene i §§ 7-6 til 7-8.

(2) Ved stiftelse av finansforetak som ikke organiseres i aksjeselskaps form, skal minst halvparten av stifterne være bosatt i riket og ha bodd her i de siste to år, med mindre Kongen gjør unntak i det enkelte tilfellet. Like med personer som er bosatt i riket, regnes staten og norske kommuner, samt selskaper med begrenset ansvar, foreninger og stiftelser som har sitt vedtektsbestemte sete (forretningskontor) her i riket.

(3) Annet ledd første punktum gjelder ikke for statsborgere i stater som er part i EØS-avtalen når de er bosatt i en slik stat, og heller ikke for juridiske personer som nevnt i EØS-avtalen artikkel 34 annet ledd, som er opprettet i samsvar med lovgivningen i annen stat i EØS, og som har sitt vedtektsbestemte sete, sin hovedadministrasjon eller sitt hovedkontor i slik stat.

(4) Et finansforetaks foretaksform skal fremgå av foretakets navn.

§ 7-6 Stiftelse av finansforetak i aksjeselskaps form

(1) Stiftelse av finansforetak som skal organiseres i aksjeselskaps form, skjer i henhold til bestemmelsene i aksjelovgivningen. Det kan i vedtektene fastsettes at valg av styremedlemmer skal forberedes av en valgkomité.

(2) Dersom det ikke fremgår av stiftelsesdokumentet at stifterne har forpliktet seg til å tegne aksjer og innbetale aksjekapital som til sammen er tilstrekkelig til å oppfylle kapitalkravet i henhold til etter § 4-4, skal det i dokumentet redegjøres for hvordan nødvendig kapital skal skaffes til veie.

§ 7-7 Stiftelse av finansforetak som ikke organiseres i aksjeselskaps form

(1) Ved stiftelse av finansforetak som ikke skal organiseres i aksjeselskaps form, skal stiftelsesdokumentet minst inneholde:

- a) stifternes navn eller foretaksnavn, adresse og fødselsnummer eller organisasjonsnummer,
- b) det eller de beløp hver av stifterne påtar seg å betale inn til finansforetakets grunnfond eller annen egenkapital (grunnfondskapital), og tidspunktet for innbetaling. Fremgår det ikke at stifternes forpliktelser til sammen er tilstrekkelig til å oppfylle kapitalkravet i henhold til § 4-4, skal det i dokumentet redegjøres for hvordan nødvendig egenkapital skal skaffes til veie,
- c) opplysning om utgifter ved stiftelsen av foretaket som skal dekkes av foretaket,
- d) hvem som skal være medlemmer av finansforetakets styre, og hvem som skal være foretakets revisor,
- e) foretakets vedtekter.

(2) Stiftelsesdokumentet skal vedlegges en åpningsbalanse. Allmennaksjeloven § 2-8 om åpningsbalanse gjelder tilsvarende.

§ 7-8 Vedtekter for finansforetak som ikke organiseres i aksjeselskaps form

(1) Vedtektene i finansforetak som ikke organiseres i aksjeselskaps form, skal minst angi:

- a) foretakets foretaksnavn,
- b) kommunen hvor foretaket skal ha forretningskontor her i riket,
- c) foretakets formål og den virksomhet foretaket skal drive,
- d) størrelsen av foretakets grunnfond, og i tilfelle de regler om tilbakebetaling og avkastning av tilskudd til grunnfondet som skal gjelde,
- e) sammensetningen av generalforsamlingen etter § 8-2, valg av leder og medlemmer, hvilke saker som skal behandles av generalforsamlingen, samt de regler om stemmerett og flertallskrav som skal gjelde for beslutninger,
- f) antallet eller laveste eller høyeste antall av styremedlemmer, og regler for valg av styremedlemmer, og i tilfelle om valg skal forberedes av en valgkomité.
- g) om foretaket skal ha adgang til å utstede omsettelige egenkapitalbevis etter reglene i kapittel 11, jf. §§ 10-2 og 10-3,
- h) anvendelse av overskudd og dekning av eventuelt underskudd etter resultatregnskapet i foretak uten eierandelskapital, samt regler for fastsettelse av utbytte dersom foretaket skal kunne gi utbytte på kapitalen i grunnfondet,
- i) avvikling av foretaket og disponeringen av foretakets kapital ved avvikling.

(2) Vedtektene for gjensidig forsikringsforetak skal det også angis:

- a) det antall forsikringer og den samlede forsikringssum som skal være tegnet for at foretaket skal kunne starte virksomhet,
- b) reglene for medlemskap og medlemmenes innbyrdes ansvar for foretakets forpliktelser,
- c) medlemmenes forpliktelser til å innbetale medlemsinnskudd og fremtidige innbetalinger til grunnfondskapitalen.

(3) Vedtektene for kredittforening skal også inneholde reglene for medlemskap og i tilfelle reglene om medlemsinnskudd, medlemmenes ansvar for foretakets forpliktelser og deres ansvar innbyrdes. For samvirkeforetak av låntakere gjelder reglene i samvirkelova om medlemskap, medlemsinnskudd og medlemmenes innbyrdes ansvar.

§ 7-9 Forholdet til aksjelovgivningen. Registrering

(1) Ved stiftelse av finansforetak som ikke organiseres i aksjeselskaps form, gjelder allmennaksjeloven §§ 2-4 til 2-7 og 2-10 til 2-17 tilsvarende i forhold til stiftelsen av foretaket og tegning og innbetaling av tilskudd til foretakets grunnfondskapital. Tilskudd til grunnfondskapitalen skal innbetales i penger med mindre annet følger av § 10-3.

(2) Når alle stifterne har undertegnet stiftelsesdokumentet, er innskuddene til foretakets kapital tegnet og finansforetaket stiftet.

(3) Før meldingen til Foretaksregisteret sendes skal tilskuddene til foretakets grunnfond være innbetalt. For øvrig gjelder allmennaksjeloven §§ 2-18 til 2-20 tilsvarende.

III. Øvrige bestemmelser

§ 7-10 Godkjenning av vedtekter

(1) Vedtektene i finansforetak skal være godkjent av Kongen. Det samme gjelder vedtektsendringer, med mindre annet fastsettes ved forskrift.

(2) Kongen kan gi nærmere regler om innholdet og godkjenningen av vedtekter.

§ 7-11 Registrering av konsesjon

(1) Dersom melding til Foretaksregisteret om stiftelse av et finansforetak ikke omfatter foretakets tillatelse til å drive virksomhet etter § 4-2, skal tillatelsen meldes til Foretaksregisteret senest én måned etter at tillatelsen er gitt og vedtektene godkjent.

(2) Registerføreren skal kontrollere at foretaket har tillatelse etter § 4-2 til å drive virksomhet, og at dets vedtekter er godkjent etter § 7-10.

§ 7-12 Forhøyelse av grunnfondet

(1) Har et finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, vedtatt vedtektsendring om forhøyelse av foretakets grunnfond, gjelder § 7-9 tilsvarende for tegning, innbetaling og registrering av de nye tilskudd til grunnfondskapitalen.

(2) Har foretaket eierandelskapital, gjelder bestemmelsene i § 11-15 første, annet og fjerde til sjette ledd tilsvarende i forhold til forhøyelsen av grunnfondet. Overkurs fordeles etter reglene i § 11-6.

Kapittel 8. Styrings- og kontrollorganer

I. Generalforsamlingen

§ 8-1 Øverste myndighet

(1) Generalforsamlingen er finansforetakets øverste myndighet. Pensjonskasser skal ha generalforsamling når dette følger av vedtekter eller konsesjonsvilkår.

(2) For generalforsamlingen i finansforetak i aksjeselskaps form, gjelder reglene i henholdsvis allmennaksjeloven eller aksjeloven. Finanstilsynet trer i tingrettens sted ved utøvelse av myndighet som nevnt i aksjeloven §§ 5-9 annet ledd, 5-12 første ledd tredje punktum, 5-25 annet ledd og 5-28 annet ledd og allmennaksjeloven §§ 5-9 annet ledd, 5-12 annet ledd, 5-25 annet ledd og 5-28 annet ledd.

Formatert: Skrift: Kursiv

(3) Generalforsamlingen i sparebank, gjensidig forsikringsforetak og kredittforetak eller finansieringsforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, skal være sammensatt i samsvar med kravene i § 8-2. Årsmøtet etter reglene i samvirkeforetak er likevel øverste myndighet i samvirkeforetak av låntakere, med mindre samvirkeforetaket er morselskap i finanskonsern eller er omdannet til holdingforetak som nevnt i § 1-6 annet ledd.

(4) For finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, kan det i vedtektene fastsettes annet navn enn generalforsamling.

(5) Er det avtalt at foretaket skal ha foretaksforsamling, gjelder også reglene i § 8-15.

§ 8-2 Generalforsamling i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form

(1) I finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, sammensettes og velges medlemmene i generalforsamlingen etter nærmere bestemmelser i vedtektene. Minst tre firedeler av medlemmene skal være personer som ikke er ansatt i foretaket. Det skal legges vekt på at de valgte medlemmer samlet avspeiler finansforetakets kundestruktur og andre interessegrupper samt samfunnsfunksjon, med mindre slike interesser ivaretas av annet overordnet foretaksorgan foretaksforsamling som nevnt i § 8-15.

(2) Vedtektene kan ha bestemmelser om at valg av ansatte til medlemmer i generalforsamlingen foretas av og blant de ansatte i finansforetaket.

(3) Har finansforetaket eierandelskapital, skal foretakets vedtekter inneholde bestemmelser som sikrer eierne av egenkapitalbevis representasjonsrett eller møterett i generalforsamlingen etter reglene i §§ 11-2 til 11-4.

(4) Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om valg av medlemmer og varamedlemmer til generalforsamlingen, herunder om stemmerett, valgbarhet, funksjonstid og bortfall av verv, valg måte og tvister om valget.

§ 8-3 Møter og vedtak i generalforsamlingen i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form

(1) Generalforsamlingen i foretak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, innkalles av styret. Reglene om innkalling og møter i generalforsamlingen i allmennaksjeloven §§ 5-5 til 5-16 gjelder tilsvarende.

(2) Hvert medlem i generalforsamlingen har en stemme med mindre annet følger av loven eller vedtektene. En beslutning krever flertall av de avgitte stemmer. For øvrig gjelder bestemmelsene i allmennaksjeloven §§ 5-2, 5-3, 5-4 første ledd første og annet punktum, tredje og fjerde ledd, og 5-17 tilsvarende.

(3) Beslutning om å endre vedtektene i finansforetaket krever tilslutning fra minst to tredeler av de avgitte stemmene. Det kan i vedtektene fastsettes strengere flertallskrav.

(4) Allmennaksjeloven §§ 5-21 til 5-28 om ugyldige beslutninger og granskning gjelder tilsvarende. Et medlem av generalforsamlingen kan utøve den rett som tilkommer aksjeeier etter allmennaksjeloven §§ 5-22 og 5-25.

(5) Finanstilsynet trer i tingrettens sted ved utøvelse av myndighet som nevnt i allmennaksjeloven §§ 5-9 annet ledd, 5-12 annet ledd, 5-25 annet ledd og 5-28 annet ledd.

II. Styret

§ 8-4 Styrets sammensetning mv.

(1) Et finansforetak skal ha et styre på minst fem medlemmer. Daglig leder kan ikke være medlem av styret. Minst to tredeler av styret, herunder lederen, skal være personer som ikke er ansatt i foretaket eller i foretak i samme konsern. Styret i pensjonskasse skal ha minst ett medlem uten tilknytning til arbeidsgiver,

~~foretak eller forening med pensjonsordning i pensjonskassen, samt ett medlem som representerer medlemmer, herunder pensjonister, i pensjonsordningen i pensjonskassen.~~

(2) Styrets medlemmer og styrets leder velges av generalforsamlingen når annet ikke følger av tredje eller fjerde ledd eller av § 8-15. Vedtektene skal inneholde regler om valget. Generalforsamlingen kan bestemme at valget skal forberedes av en valgkomité, selv om dette ikke er fastsatt i vedtektene.

(3) I foretak med minst 15 ansatte kan et flertall av de ansatte kreve at ett styremedlem og én observatør med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

(4) I foretak med flere enn 50 ansatte som ikke har foretaksforsamling, kan et flertall av de ansatte kreve at inntil en tredel og minst to av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte. Tilhører et foretak et konsern eller en annen gruppe foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse, kan ansatte i konsernet her regnes som ansatt i foretaket.

(5) Allmennaksjeloven §§ 6-6 til 6-11a gjelder for øvrig tilsvarende for foretak som ikke er organisert i aksjeselskaps form.

§ 8-5 Finansforetak som er datterforetak i finanskonsern

(1) I finansforetak som er datterforetak i finanskonsern, trenger ikke styret å ha mer enn tre medlemmer. ~~Bestemmelsen i Retten til styrerepresentasjon, jf § 8-4 fjerde ledd, gjelder ikke datterforetak i finanskonsern dersom de ansatte er representert i morselskapets styre.~~

(2) Minst ett medlem og ikke mindre enn en firedel av medlemmene av styret skal være personer som ikke er medlem av styre eller er ansatt i foretak i konsernet.

(3) Uten samtykke fra Finanstilsynet kan heller ikke styreleder i morselskapet eller i morselskapet i finanskonsernet være medlem av styret.

§ 8-6 Styrets oppgaver og tilsynsansvar

(1) Forvaltningen av foretaket hører under styret. Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten. Styret skal også påse at kravene til organisering av foretaket og etablering av forsvarlige styrings- og kontrollsystemer blir etterkommet, jf. kapittel 13.

(2) Styret skal fastsette planer og budsjetter for foretakets virksomhet. Styret kan også fastsette retningslinjer for virksomheten.

(3) Styret skal holde seg godt orientert om foretakets økonomiske stilling og plikter, og påse at dets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret skal minst fire ganger i året ha møte med revisor uten at daglig leder eller andre fra den daglige ledelsen er til stede, med mindre annet fastsettes i instruks for styret. Revisorloven § 2-3 annet ledd, tredje ledd nr. 1 til 3, og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

(4) Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse og foretakets virksomhet for øvrig. Styret skal fastsette instruks for den daglige ledelse, og sørge for at daglig leder regelmessig gir styret underretning som nevnt i § 8-12 første ledd.

(5) Styret iverksetter de undersøkelser det finner nødvendig for å kunne utføre sine oppgaver. Styret skal iverksette slike undersøkelser dersom dette kreves av ett eller flere av styremedlemmene.

§ 8-7 Styrets øvrige oppgaver. Inhabilitet

(1) Styret i finansforetak som er organisert i aksjeselskaps form, har for øvrig de oppgaver som følger av aksjelovgivningen. Reglene i allmennaksjeloven § 3-5 og aksjeloven § 3-5 gjelder ikke for finansforetak.

(2) Allmennaksjeloven §§ 6-16 til 6-26 og 6-28 til 6-34 gjelder tilsvarende for finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form.

(3) Regler om styremedlemmers plikt til å avstå fra å delta i behandlingen av en sak på grunn av inhabilitet er fastsatt i § 9-5.

(4) Styret i finansforetak som bare har én aksjeeier skal sørge for at avtaler mellom foretaket og eieren eller eierforetaket nedtegnes skriftlig.

§ 8-8 Avtaler med eiere av egenkapitalbevis og medlemmer av foretakets ledelse

(1) Styret i et finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, skal sørge for at avtale mellom foretaket og et styremedlem, daglig leder, en eier av egenkapitalbevis eller dennes morselskap, blir forelagt generalforsamlingen til godkjenning dersom foretakets ytelse har en virkelig verdi som utgjør mer enn en tjuedel av summen av grunnfondskapitalen og eierandelskapitalen i foretaket. Dette gjelder ikke:

- a) avtale i forbindelse med utstedelse av egenkapitalbevis som omfattes av reglene i § 10-3 fjerde ledd,
- b) godtgjørelsesavtale som [etter § 8-4 femte ledd eller § 8-7 annet ledd] omfattes av allmennaksjeloven §§ 6-10 eller 6-16a,
- c) avtale om overdragelse av verdipapir til pris i henhold til offentlig kursnotering,
- d) avtale som inngås som ledd i foretakets vanlige virksomhet og inneholder pris og andre vilkår som er vanlig for slike avtaler.

(2) Avtale som omfattes av første ledd og som ikke er godkjent av generalforsamlingen, er ikke bindende for foretaket. For øvrig gjelder allmennaksjeloven § 3-8 annet til fjerde ledd tilsvarende.

§ 8-9 Endringer i styret

(1) Finansforetak skal gi Finanstilsynet melding når det foretas endring av styremedlemmer eller varamedlemmer og observatører.

(2) Meldingen skal inneholde opplysninger som nevnt i § 4-1 fjerde ledd.

(3) Finanstilsynet kan gi pålegg om at endringer ikke skal iverksettes dersom det foreligger forhold som nevnt i § 4-5, eller fastsette vilkår i henhold til § 4-2 første ledd for å sikre at de kravene som følger av § 4-5 er oppfylt.

III. Daglig leder

§ 8-10 Daglig ledelse

(1) Et finansforetak skal ha daglig leder. Daglig leder tilsettes av styret.

(2) Daglig leder har rett og plikt til å delta i styrets behandling av saker og til å uttale seg, med mindre annet følger av reglene om inhabilitet i § 9-5 eller er bestemt av styret i den enkelte sak. Daglig leder kan kreve at styret behandler en bestemt sak.

(3) Allmennaksjeloven §§ 6-28 og 6-30 til 6-34 gjelder tilsvarende for daglig leder i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form.

(4) Uten Finanstilsynets samtykke kan daglig leder i morselskapet i et finanskonsern ikke tilsettes også som daglig leder i et datterforetak i konsernet.

§ 8-11 Daglig leders oppgaver

(1) Daglig leder står for den daglige ledelse av foretakets virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

(2) Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter foretakets forhold er av uvanlig art eller stor betydning. Daglig leder kan ellers avgjøre en sak etter fullmakt fra styret i det enkelte tilfellet eller når styrets

beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for foretaket. Styret skal snarest underrettes om avgjørelsen.

(3) Daglig leder skal sørge for at foretaket har ansatte som samlet har kvalifikasjoner og erfaringer som trengs for at virksomheten i foretaket drives på forsvarlig måte, og at det etableres forsvarlige styrings- og kontrollsystemer, jf. kapittel 13. Daglig leder skal sørge for at det blir fastsatt instruksjoner som angir de ansattes arbeidsoppgaver og ansvarsforhold, samt rapporterings- og saksbehandlingsregler.

(4) Daglig leder skal sørge for at foretakets regnskap er i samsvar med lov og forskrifter, og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte.

(5) Daglig leder har for øvrig de oppgaver som følger av aksjelovgivningen. Det samme gjelder daglig leder uavhengig av om finansforetaket som ikke er organisert i aksjeselskaps form.

§ 8-12 Daglig leders plikter overfor styret

(1) Daglig leder skal minst hver måned, i møte eller skriftlig, gi styret underretning om foretakets virksomhet, stilling og resultatutvikling. I styreinstruks kan det fastsettes unntak for enkelttilfelle.

(2) Styret kan til enhver tid kreve at daglig leder gir styret en nærmere redegjørelse om bestemte saker. Slik redegjørelse kan også kreves av det enkelte styremedlem.

§ 8-13 Direksjon

(1) Vedtektene i et finansforetak kan angi at den daglige ledelse skal være et kollektivt organ etter bestemmelsene i denne paragraf. Direksjonen skal bestå av minst tre medlemmer som tilsettes av styret. Daglig leder skal være direksjonens leder. §§ 8-10 annet ledd og 8-14, samt allmennaksjeloven §§ 6-27 og 6-28 gjelder tilsvarende også for de øvrige medlemmer av direksjonen.

(2) Direksjonen har de plikter som følger av §§ 8-11 og 8-12. Direksjonen utarbeider regler for fordeling av arbeidsoppgaver mellom direksjonens medlemmer, som forelegges styret til godkjenning. Direksjonen kan gi et medlem myndighet til å treffe avgjørelser i bestemte saker eller grupper av saker innenfor sitt ansvarsområde og gi regler om når slike saker likevel skal forelegges direksjonen til avgjørelse.

(3) For at en beslutning skal tas på vegne av direksjonen, må minst halvparten av medlemmene være tilstede. Som direksjonens beslutning gjelder det flertallet har stemt for. Ved stemmelikhet regnes det møtelederen har stemt for som direksjonens beslutning.

(4) Saksbehandling og møter ledes av direksjonens leder. Direksjonen fører skriftlig og paginert protokoll over sine beslutninger. Med mindre det fattes en enstemmig beslutning, skal det fremgå av protokollen hva det enkelte medlem har stemt.

(5) Bestemmelsen i § 8-10 annet ledd gjelder tilsvarende i forhold til direksjonen.

§ 8-14 Endringer i daglig ledelse

Finansforetak skal, så vidt mulig på forhånd, gi Finanstilsynet melding når det foretas endring av daglig leder eller andre personer som inngår i den faktiske ledelsen av virksomheten eller deler av denne. § 8-9 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.

IV. Foretaksforsamling

§ 8-15 Foretaksforsamling

(1) I finansforetak med flere enn 200 ansatte kan det avtales mellom foretaket og et flertall av de ansatte eller fagforeninger som omfatter minst to tredeler av de ansatte, at foretaket skal ha foretaksforsamling etter nærmere regler fastsatt i vedtektene.

Formatert: Skrift: Kursiv

(2) To tredeler av medlemmene med varamedlemmer velges av generalforsamlingen. De valgte medlemmer skal til sammen avspeile finansforetakets kundestruktur og andre interessegrupper, samt samfunnsfunksjon.

(3) En tredel av medlemmene med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

(4) Foretaksforsamlingen skal ha de oppgaver som påligger en bedriftsforsamling etter aksjelovgivningen, med mindre foretakets vedtekter gir foretaksforsamlingen en videre kompetanse.

(5) Allmennaksjeloven §§ 6-35 sjette ledd annet og tredje punktum og 6-36 til 6-39 gjelder tilsvarende. Finanstilsynet trer i tingrettens sted ved utøvelse av myndighet som nevnt i allmennaksjeloven § 6-39.

(6) Tilhører et foretak et konsern eller en annen gruppe foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse, kan de ansatte i konsernet i forhold til paragrafen her regnes som ansatt i foretaket. Morselskapet og foretak i konsernet kan ha identisk foretaksforsamling. For øvrig gjelder allmennaksjeloven § 6-40 tilsvarende.

V. Kontrollorganer

§ 8-16 Internrevisjon

(1) Et finansforetak skal ha forsvarlig internrevisjon organisert av styret. Etter retningslinjer fastsatt av styret skal internrevisjonen føre kontroll for å påse at finansforetaket er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med de krav som følger av § 13-1 og andre krav til foretakets virksomhet fastsatt i eller i medhold av lov. Forhold som vurderes som utilfredsstillende, skal rapporteres til styret og daglig leder.

(2) Styret skal forvise seg ompåse at internrevisjon blir etablert og gjennomført på en forsvarlig måte og gjennomføres i samsvar med styrets retningslinjer og pålegg. Internrevisjonen skal avgi rapport om sin virksomhet til styret minst én gang i året.

(3) For finansforetak i finanskonsern fastsetter styret i holdingforetaket eller annet morselskap i finanskonsernet nærmere retningslinjer for fordelingen av arbeidsoppgavene mellom internrevisjonen i morselskapet og internrevisjonen i det enkelte foretak, jf. § 15-1 tredje ledd.

(4) Finanstilsynet kan gi nærmere bestemmelser om organisering og gjennomføring av internrevisjon i finansforetak, herunder gjøre unntak fra første ledd for bestemte grupper av finansforetak.

§ 8-17 Revisor

(1) Generalforsamlingen velger en eller flere registrerte eller statsautoriserte revisorer og godkjenner revisors godtgjørelse. Dersom foretaket plikter å ha revisjonsutvalg etter § 8-18, skal revisjonsutvalgets uttalelse innhentes før valg av revisor. Allmennaksjeloven §§ 7-2 til 7-5 gjelder tilsvarende for finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form. Finanstilsynet trer i tingrettens sted ved utøvelse av myndighet etter allmennaksjeloven § 7-3 og aksjeloven § 7-3.

(2) Revisor skal utføre sitt arbeid i samsvar med reglene i revisjonslovgivningen. Finanstilsynet kan fastsette særlige regler om revisors arbeidsoppgaver i finansforetak. Finansforetak kan ikke gi revisor arbeidsoppgaver som kan skape tvil om revisors uavhengighet og objektivitet i forhold til foretaket eller andre konsernforetak. Finanstilsynet kan gi foretaket pålegg om å avslutte oppdrag til revisor som Finanstilsynet finner er egnet til å svekke revisors uavhengighet eller objektivitet.

(3) Finansforetak som inngår i et finanskonsern, skal ha samme revisor som morselskapet i finanskonsernet når annet ikke følger av bestemmelser i eller i medhold av lov. Finanstilsynet kan samtykke i at et datterforetak har annen revisor.

§ 8-18 Plikt til å ha revisjonsutvalg

(1) Finansforetak som har konsesjon til å drive virksomhet som bank, eller kredittforetak eller forsikringsforetak, samt finansieringsforetak med verdipapirer notert på regulert marked, skal ha et revisjonsutvalg. Det samme gjelder holdingforetak med konsesjon til å drive virksomhet som morselskap i finanskonsern hvori finansforetak som nevnt inngår.

(2) Med mindre Finanstilsynet bestemmer noe annet, gjelder første ledd ikke for:

- a) finansforetak som er heleid datterforetak i finanskonsern, dersom morselskapet er finansforetak eller av holdingforetak med konsesjon til å drive virksomhet som morselskap i finanskonsern, og morselskapet der holdingforetaket har revisjonsutvalg som oppfyller kravene i §§ 8-19 og 8-20, jf. § 15-1 femte ledd,
- b) kredittforetak som utsteder fortrinnsberettigede obligasjoner etter finansieringsvirksomhetsloven kapittel 2 avsnitt IV,
- c) finansieringsforetak som ikke har utstedt aksjer eller egenkapitalbevis som omsettes på regulert marked, men eller som løpende eller gjentatte ganger bare har utstedt obligasjoner med samlet utestående pålydende på mindre enn 100 millioner euro og det ikke er offentliggjort prospekt.

(3) [Finanstilsynet kan i forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra finansforetaks plikt til å ha revisjonsutvalg, og kan gi utfyllende regler om revisjonsutvalgets sammensetning og oppgaver.]

§ 8-19 Revisjonsutvalgets oppgaver

(1) Revisjonsutvalget er et forberedende og rådgivende utvalg for styret.

(2) Revisjonsutvalget skal:

- a) forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen,
- b) overvåke systemene for internkontroll og risikostyring samt foretakets internrevisjon,
- c) avgi uttalelse etter § 8-17 første ledd om valg av revisor,
- d) ha løpende kontakt med foretakets valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet,
- e) vurdere og overvåke revisors uavhengighet og objektivitet i forhold til foretaket, jf. revisorloven kapittel 4, herunder særlig i hvilken grad andre tjenester enn revisjon som er levert av revisor, utgjør en trussel mot revisors uavhengighet og objektivitet i forhold til foretaket.

§ 8-20 Valg av revisjonsutvalg og dets sammensetning

(1) Revisjonsutvalgets medlemmer velges av og blant styrets medlemmer. Styremedlemmer som inngår i den faktiske ledelsen av virksomhet i foretaket kan ikke velges til medlemmer av revisjonsutvalget.

(2) Revisjonsutvalget skal samlet ha den kompetanse som ut fra foretakets organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta sine oppgaver. Minst ett av medlemmene skal være uavhengig av virksomheten og ha kvalifikasjoner innen regnskap og revisjon.

(3) Med mindre Finanstilsynet bestemmer noe annet, kan det i vedtektene fastsettes at det samlede styret skal fungere som foretakets revisjonsutvalg, dersom styret til enhver tid oppfyller kravene etter annet ledd.

§ 8-21 Særlige undersøkelser

(1) Dersom det er grunn til å tro at foretaket ikke organiseres og drives på en forsvarlig måte eller ikke har betryggende rutiner for risikostyring, internkontroll, eller for finansiell rapportering til børs, autorisert markedsplass eller allmennheten, kan Finanstilsynet kreve at foretaket engasjerer en annen revisor enn

foretakets valgte revisor eller sakkyndig person til å undersøke forholdene. Finanstilsynsloven § 2 femte og sjette ledd gjelder tilsvarende.

(2) Rapport fra undersøkelsen skal oversendes Finanstilsynet. Rapporten skal behandles av foretakets styre og generalforsamling.

Kapittel 9. Tillitsvalgte og ansatte

I. Alminnelige regler

§ 9-1 Verv eller stilling i annet finansforetak mv.

(1) Medlem av styret i et finansforetak kan ikke samtidig være medlem av styret i annet finansforetak, med mindre dette er ubetenkelig ut fra hensynet til konkurransen i finansmarkedet eller del av dette.

(2) Daglig leder og andre personer som inngår i den faktiske ledelsen av virksomhet i et finansforetak, kan ikke samtidig være medlem av styret i annet finansforetak eller inngå i den faktiske ledelsen av virksomhet i annet finansforetak.

(3) Forbudene i første og annet ledd gjelder ikke finansforetak i samme finanskonsern eller samarbeidsgruppe av finansforetak som omfattes av § 3-20.

(4) Finanstilsynet kan gi pålegg om at verv eller stilling i strid med første eller annet ledd skal bringes til opphør. Kongen kan fastsette nærmere regler om gjennomføring og avgrensning av bestemmelsene i denne paragraf, herunder regler om dispensasjon.

§ 9-2 Verv eller stilling i annen næringsvirksomhet

(1) Daglig leder og andre personer som inngår i den faktiske ledelsen av virksomhet i et finansforetak kan ikke være ansatt i eller medlem av styret i foretak som driver annen næringsvirksomhet, og som har et kundeforhold til eller annen forretningsforbindelse med finansforetaket.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke:

- a) stilling eller verv i tilknyttet til virksomhet som nevnt i § 2-22 første ledd eller som finansforetaket midlertidig driver eller deltar i, i henhold til § 2-22 annet ledd,
- b) dersom forretningsforbindelsen er av begrenset omfang og styret i finansforetaket godkjenner at den ledende ansatte innehar vervet eller stillingen.

(3) Kongen kan ved forskrift eller i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsene i første ledd.

§ 9-3 Deltakelse i næringsvirksomhet

(1) Daglig leder og andre personer som inngår i den faktiske ledelsen av virksomhet i et finansforetak kan ikke drive eller være ansvarlig deltaker i næringsvirksomhet, eller være agent eller kommisjonær for noen som driver slik virksomhet.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke dersom virksomheten er av begrenset omfang og styret i finansforetaket skriftlig har samtykket.

(3) Kongen kan ved forskrift eller i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsene i første ledd.

§ 9-4 Godtgjørelse fra andre enn finansforetaket

(1) Et styremedlem, daglig leder eller noen ansatt i et finansforetak må ikke i anledning av sitt arbeid for foretaket ta imot godtgjørelse fra andre enn foretaket. Person som nevnt må heller ikke motta godtgjørelse som en medkontrahent eller dennes representant har betinget seg hos foretaket.

(2) Godtgjørelse som styremedlem eller daglig leder i et finansforetak ikke kan motta, kan heller ikke mottas av noen som vil være vedkommendes nærstående etter allmennaksjeloven § 1-5.

(3) Godtgjørelse som er avtalt eller mottatt i strid med forbudet i første eller annet ledd, tilfaller foretaket. Det samme gjelder avkastning av og eiendeler som er kommet i stedet for godtgjørelsen.

(4) Paragrafen her er ikke til hinder for at styret i et finansforetak fastsetter regler om styremedlemmers adgang til i forhold til foretaket å opptre som mellommann mot vanlig mellommannsgodtgjørelse som ledd i mellommannsvirksomhet som styremedlemmet driver som næring.

§ 9-5 Inhabilitet

(1) Reglene om inhabilitet i allmennaksjeloven § 6-27 gjelder tilsvarende for styremedlemmer, daglig leder og andre personer som inngår i den faktiske ledelse av virksomheten i finansforetak. Som inhabilitetsgrunn regnes her også særlig tilknytning til en offentlig eller privat institusjon som har fremtredende særinteresse i det spørsmål som behandles.

(2) Før en sak som omfattes av første ledd blir behandlet, skal den som ikke har rett til å ta del i behandlingen eller avgjørelsen av saken, si fra om dette, og avstå fra den videre behandling av saken.

(3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende for personer som inngår i et finansforetaks internrevisjon, revisjonsutvalg og godtgjørelsesutvalg.

§ 9-6 Verdipapirhandel

(1) For utstedelse av og handel med finansielle instrumenter som utføres for egen regning av tillitsvalgte eller ansatte i et finansforetak, gjelder reglene i verdipapirhandelloven §§ 8-1 til 8-7. For handel med finansielle instrumenter som utføres av tillitsvalgte eller ansatte i et finansforetak for regning av nærstående, gjelder reglene i verdipapirhandelloven §§ 8-5 og 8-6.

(2) Ved handel med finansielle instrumenter utstedt av det finansforetak hvor den tillitsvalgte eller ansatte utfører sitt verv eller arbeid, eller av finansforetak som inngår i samme konsern gjelder reglene om undersøkelsesplikt i verdipapirhandelloven § 3-6.

§ 9-7 Taushetsplikt om kundeforhold mv.

(1) Ansatte og tillitsvalgte i et finansforetak har taushetsplikt med hensyn til opplysninger om kunders og andres forretningsmessige eller private forhold som de under utførelsen av sitt arbeid eller verv for foretaket blir kjent med, med mindre de etter lov eller forskrifter gitt med hjemmel i lov enten har plikt til å gi opplysninger eller er gitt adgang til å gi ellers taushetspliktbelagte opplysninger. Tilsvarende gjelder enhver som utfører oppdrag for et finansforetak, selv om vedkommende ikke er ansatt i foretaket. Når særlige hensyn tilsier det, kan Finanstilsynet helt eller delvis oppheve taushetsplikten.

(2) Taushetsplikt etter første ledd er ikke til hinder for at opplysninger, etter skriftlig samtykke fra den opplysningene gjelder, kan utleveres til utenforstående.

(3) For revisor gjelder reglene om taushetsplikt i revisorlovgivningen.

§ 9-8 Taushetsplikt om finansforetaket

(1) Styret i et finansforetak fastsetter regler om taushetsplikt med hensyn til opplysninger om foretaket og dets virksomhet som ansatte, tillitsvalgte og enhver annen som utfører oppdrag for foretaket, blir kjent med under utførelsen av sitt arbeid eller verv for foretaket. Finanstilsynet kan helt eller delvis oppheve taushetsplikten i enkelttilfelle.

(2) Taushetsplikten medfører ingen begrensning i den plikt til å gi opplysninger som følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av lov.

II. Lån og garantier

§ 9-9 Kreditt til ansatte og tillitsvalgte mv.

(1) Et finansforetak kan yte lån til eller stille garanti for leder av generalforsamlingen eller foretaksforsamlingen og styremedlem når dette skjer på normale vilkår for kredittordninger som foretaket tilbyr sine øvrige personkunder. Foretaket kan yte lån til eller stille garanti for daglig leder og andre ansatte i samsvar med foretakets regler for finansiell bistand til sine ansatte. For øvrig kan lån og garanti til tillitsvalgte og ansatte som nevnt ytes i henhold til vedtak av finansforetakets styre dersom internrevisjonen eller revisor har bekreftet at engasjementet vil være betryggende sikret ved pant eller annen sikkerhet.

(2) Første ledd gjelder ikke lån og garanti ytet før den tillitsvalgte eller ansatte tiltrådte sin stilling, og er heller ikke til hinder for at foretaket viderefører eller rutinemessig fornyer slike lån eller garantier.

(3) Bestemmelsene i første og annet ledd gjelder tilsvarende for lån og garanti som er sikret ved kausjon eller annen garanti fra person som omfattes av første ledd.

(4) Første til tredje ledd gjelder tilsvarende for foretakets adgang til å yte lån til eller stille garanti for en person som vil være personlig nærstående av tillitsvalgt eller ansatt etter reglene i allmennaksjeloven § 1-5 annet ledd nr. 1 og 2, samt for foretakets adgang til å yte lån til eller garanti for en tillitsvalgt eller ansatt i annet finansforetak i samme konsern eller noen av deres personlig nærstående.

(5) Et finansforetak kan ikke yte lån til eller stille garanti for revisor. Tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

§ 9-10 Lån og garanti til foretak hvor tillitsvalgte eller ansatte er ansvarlig deltaker eller styremedlem

(1) Et finansforetak kan ikke gi lån til eller stille garanti for et foretak hvor person som nevnt i § 9-9 første ledd er ansvarlig deltaker eller styremedlem, med mindre internrevisjonen eller revisor har bekreftet overfor styret eller daglig leder at lånet eller garantien vil være betryggende sikret. Finanstilsynet kan i særlige tilfelle samtykke i at lån eller garanti gis til foretak hvor styremedlem eller leder av generalforsamlingen eller foretaksforsamlingen deltar som styremedlem.

(2) Forbudet i første ledd gjelder ikke lån eller garanti når:

- a) lånet eller garantien er gitt i samsvar med normale vilkår for kredittordninger som finansforetaket tilbyr tilsvarende foretakskunder,
- b) den person det gjelder representerer finansforetakets interesser i foretaket, og foretaket enten har direkte tilknytning til finansforetakets drift eller driver en virksomhet som finansforetaket selv kan drive,
- c) lånet eller garantien ytes for å sikre innfrielsen av krav som finansforetaket har på foretaket,
- d) lånet eller garantien er ytet før den tillitsvalgte eller ansatte tiltrådte som ansvarlig deltaker eller styremedlem, og er senere blitt videreført eller rutinemessig fornyet,
- e) lånet er gitt som del av et syndikert lån.

(3) Styret skal påse at det ved utgangen av hvert kvartal blir utferdiget oppgaver som viser saldo og eventuell sikkerhet for lån og garantier som er gitt i samsvar med annet ledd. Oppgavene forelegges internrevisjon.

(4) Paragrafen her gjelder ikke et finansforetaks adgang til å yte lån til eller stille garanti for annet foretak i samme finanskonsern.

§ 9-11 Forholdet til aksjelovgivningen

Unntaket fra låneforbudet i Aaksjeloven og allmennaksjeloven §§ 8-8 og 8-9 og allmennaksjeloven §§ 8-8 og 8-9 gjelder ikke for finansforetak.

Kapittel 10. Kapitalforhold

I. Egenkapital og annen kapital

§ 10-1 Aksjekapital, grunnfondskapital og annen egenkapital

(1) Egenkapitalen i et finansforetak omfatter kapital som i samsvar med vedtektene er innbetalt som aksjekapital, grunnfondskapital, eierandelskapital eller medlemsinnskudd i kredittforetak eller gjensidig forsikringsforetak, samt andre fond for opptjent egenkapital.

(2) Grunnfondskapitalen i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, omfatter innbetalt egenkapital som ikke er eierandelskapital som nevnt i tredje ledd (grunnfondet), samt egenkapital som senere er tilført grunnfondskapitalen som avkastning eller overskudd, herunder gavefond og annen egenkapital tilordnet grunnfondskapitalen. Som grunnfondskapital i samvirkeforetak av låntakere regnes innbetalt andelskapital og opptjent egenkapital, herunder etterbetalingsfond og medlemskapskonti.

(3) Eierandelskapital i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, omfatter innbetalt kapital som etter vedtektene er knyttet til egenkapitalbevis som gir eierbeføyelser i foretaket i samsvar med reglene i kapittel 11. Eierandelskapitalen omfatter også utjevningfondet og annen kapital tilført eierandelskapitalen som avkastning eller overskudd.

(4) I kapittel 10 til 12 regnes kompensasjonsfondet og overkursfondet nevnt i § 11-6 som henholdsvis grunnfondskapital og eierandelskapital når dette er særskilt fastsatt.

§ 10-2 Utstedelse av egenkapitalbevis

(1) Sparebank og annet finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, kan med samtykke av Kongen utstede omsettelige egenkapitalbevis. Til egenkapitalbevis skal det knyttes eierbeføyelser i foretaket etter reglene i §§ 11-2 til 11-4. Preferanseegenkapitalbevis kan bare utstedes i henhold til § 11-18.

(2) Egenkapitalbevis kan også utstedes etter konvertering av bokført grunnfondskapital til eierandelskapital for så vidt grunnfondskapitalen fortsatt oppfyller det lovfastsatte minstekrav etter § 4-4. Har foretaket eierandelskapital fra før, fordeles overkurs etter § 11-6.

(3) Egenkapitalbevis utstedt etter annet ledd skal vederlagsfritt overføres til stiftelse(r) som nevnt i § 12-19, med mindre egenkapitalbevis blir tegnet eller avhendet mot vederlag som nevnt i § 10-3 annet ledd. Reglene om eierforhold i finansforetak i §§ 3-1 til 3-5 gjelder ikke ved overføring av egenkapitalbevis som overtas av finansstiftelse.

(4) Eierandelskapital kan ikke kreves tilbakebetalt av eierne av de egenkapitalbevis som er utstedt, med mindre annet følger av reglene i §§ 11-13 eller 11-14.

(5) Kongen kan gi nærmere regler om eierandelskapital og egenkapitalbevis.

§ 10-3 Innbetaling av egenkapital

(1) Aksjekapital, kapital til grunnfondet, eierandelskapital og medlemsinnskudd som skal være egenkapital i finansforetak, skal innbetales i penger med mindre annet er fastsatt i annet eller tredje ledd.

(2) Aksjer eller egenkapitalbevis som utstedes ved sammenslåing eller deling av finansforetak eller av virksomheten i finansforetak, kan likevel helt eller delvis innbetales i annet enn penger. Det samme gjelder aksjer eller egenkapitalbevis som utstedes som vederlag for helt eller delvis erverv av finansforetak eller annet foretak som kan inngå i finanskonsern, eller av virksomhet i slikt foretak.

(3) Eierandelskapital kan også innbetales ved konvertering av grunnfondskapital og innbetalt medlemsinnskudd i kredittforetak eller gjensidig forsikringsforetak.

(4) Ved utstedelse av egenkapitalbevis som helt eller delvis innbetales i annet enn penger, jf. annet og tredje ledd, gjelder allmennaksjeloven §§ 2-4, 2-6 og 2-7 tilsvarende.

(5) Utstedes egenkapitalbevis av finansforetak som har eierandelskapital fra før, fordeles overkurs på egenkapitalbevisene etter § 11-6. Det samme gjelder ved forhøyelse av grunnfondet i finansforetak med eierandelskapital, jf. § 7-12.

§ 10-4 Preferansekapital

(1) Preferanseaksjekapital utstedes etter reglene i aksjelovgivningen. Preferanseegenkapitalbevis utstedes etter § 11-18 og er undergitt særlige regler fastsatt i eller i medhold av § 11-18.

(2) Et finansforetak kan ikke utstede preferansekapital uten samtykke av Kongen. Preferansekapital skal innbetales i penger. Ved konvertering av preferansekapital til ordinære aksjer eller egenkapitalbevis gjelder § 10-3 annet, fjerde og femte ledd tilsvarende.

(3) I avtale om utstedelse av preferansekapital skal det fastsettes regler om preferansekapitalens prioritet i forhold til annen innskutt egenkapital når det gjelder rett til avkastning og ved nedskrivning av preferansekapital for å dekke underskudd etter årsregnskapet, samt ved innløsning og avvikling av foretaket.

(4) Preferansekapital regnes her som vedtektsfestet egenkapital, jf. § 10-1, med mindre det i forskrift 8. mai 2009 nr. 495 om Statens finansfond er fastsatt særlige regler for preferansekapital tilført finansforetak fra Statens finansfond.

§ 10-5 Fondsobligasjonskapital

(1) Med fondsobligasjoner menes her kapitalinstrumenter utstedt av et finansforetak som fastsetter at fondsobligasjonskapitalen ved avvikling av foretaket skal:

- ha bedre prioritet enn krav på tilbakebetaling av eller utbytte på foretakets aksjekapital, grunnfondskapital, eierandelskapital og annen egenkapital, og
- ha dårligere prioritet enn ansvarlig lånekapital med eller uten fastsatt løpetid og foretakets alminnelige kreditorer.

(2) Et finansforetak kan ikke utstede fondsobligasjonskapital uten etter samtykke av Kongen. Uten samtykke av Finanstilsynet kan fondsobligasjonskapital ikke tilbakebetales etter krav fra kreditor før avtalt forfall, og heller ikke tilbakebetales eller kjøpes tilbake av foretaket.

(3) Fondsobligasjonskapital skal innbetales i penger. Avtalevilkårene skal angi fondsobligasjonskapitalens prioritet og avtalt rentesats, samt de bestemmelser som er avtalt om:

- det tidspunkt foretaket skal tilbakebetale fondsobligasjonskapitalen og Finanstilsynets adgang til å kreve at tilbakebetaling utsettes,
- foretakets adgang til å tilbakebetale eller kjøpe tilbake fondsobligasjonskapitalen, herunder Finanstilsynets adgang til å forby tilbakekjøp for å sikre foretakets soliditet,
- foretakets adgang til å unnlate å betale renter eller til å suspendere plikten til å svare renter i tilfelle av soliditetsvansker, eller etter pålegg fra Finanstilsynet for å sikre foretakets soliditet,
- nedskrivning av fondsobligasjonskapitalen for å dekke underskudd etter årsregnskapet som er i samsvar med prinsippene i femte ledd,
- konvertering av fondsobligasjonskapitalen i tilfelle hvor foretaket ikke oppfyller kapitalkrav fastsatt i lov eller forskrift eller får alvorlige soliditetsvansker, eller etter pålegg av Finanstilsynet for å sikre foretakets soliditet, jf. § 10-12.

(4) Årlig rente beregnet etter avtalt rentesats føres som kostnad i årsregnskapet. I det enkelte år plikter foretaket å svare rente av fondsobligasjonskapital i samsvar med avtalevilkår bare i den utstrekning foretakets

resultat etter årsregnskapet viser overskudd etter at renten er kostnadsført eller foretaket for øvrig har midler som kan disponeres som utbyttmidler. Det skal ikke foretas kumulasjon av renter.

(5) Dersom foretaket ikke oppfyller krav til ansvarlig kapital fastsatt i avtalevilkårene eller kapitalkrav fastsatt i lov eller forskrift, kan underskudd etter årsregnskapet dekkes:

- a) ved nedskrivning av fondsobligasjonskapitalen etter regler fastsatt i avtalevilkårene, eller
- b) ved forholdsmessig nedskrivning av fondsobligasjonskapitalen og av vedtektsfestet aksjekapital eller eierandelskapital for å dekke underskudd som ikke kan dekkes ved nedskrivning av annen egenkapital i foretaket.

(6) Er det foretatt forholdsmessig nedskrivning av fondsobligasjonskapitalen uten at hele egenkapitalen er nedskrevet, kan en forholdsmessig del av overskudd etter årsregnskapet benyttes til tilsvarende oppskrivning av fondsobligasjonskapitalen. Det kan ikke betales utbytte på egenkapital i foretaket før det er foretatt slik oppskrivning av fondsobligasjonskapitalen. Renteberegningsgrunnlaget justeres i samsvar med nedskrivning og oppskrivning av fondsobligasjonskapitalen.

(7) Bestemmelsene i paragrafen her er ikke til hinder for at et finansforetak etter samtykke av Kongen, utsteder kapitalinstrumenter med vilkår som avviker fra det som er fastsatt i paragrafen her. Kapitalinstrumentets prioritet skal fremgå av avtalevilkårene.

(8) Kongen kan gi nærmere regler om fondsobligasjonskapital og kapitalinstrumenter som omfattes av paragrafen her, herunder om nedskrivning av fondsobligasjonskapital som nevnt i femte ledd.

§ 10-6 Ansvarlig lånekapital

(1) Et finansforetak kan ta opp lån i form av ansvarlig lånekapital uten eller med avtalesfastsatt løpetid. Ansvarlig lånekapital kan bare tas opp med samtykke av Kongen. Kongen kan gi nærmere regler om ansvarlig lånekapital.

(2) Ansvarlig lånekapital skal stå tilbake for andre fordringer på finansforetaket, unntatt krav på tilbakebetaling av eller utbytte på foretakets fondsobligasjonskapital eller andre særlige kapitalinstrumenter, og egenkapital. Den ansvarlige lånekapitals prioritet skal fremgå av låneavtalen.

§ 10-7 Medlemsansvar i kredittforeninger og gjensidige forsikringsforetak

(1) Medlemmenes ansvar for en kredittforenings eller et gjensidig forsikringsforetaks forpliktelser kan bare gjøres gjeldende av finansforetaket.

(2) Underskudd i kredittforening eller gjensidig forsikringsforetak utlignes på medlemmene i den regnskapstermin det gjelder, med mindre annet er fastsatt i vedtektene. Foretakets krav på bidrag fra medlemmer ved utligning av underskudd kan ikke overdras, pantsettes eller tas til utlegg for gjeld.

(3) I vedtektene for gjensidige livsforsikringsforetak kan det bestemmes at medlemmene ikke skal ha ansvar for foretakets forpliktelser, og at underskudd i stedet skal utlignes ved forholdsmessig reduksjon av forsikringskravene.

II. Øvrige bestemmelser

§ 10-8 Nedsettelse av finansforetaks egenkapital. Kapitalforhøyelse

(1) Et finansforetaks vedtektsfastsatte aksjekapital, grunnfond, eierandelskapital, medlemsinnskudd og annen vedtektsfestet egenkapital, kan ikke besluttes nedsatt eller tilbakebetalt uten samtykke av Finanstilsynet. Det kan knyttes slike vilkår til samtykket som er egnet til å ivareta de interesser som skal beskyttes ved finanslovgivningen.

(2) Foretakets vedtektsfastsatte egenkapital kan ikke settes ned under det lovfastsatte minstekrav til egenkapital etter § 4-4, med mindre nedsettelsen foretas uten utbetaling til aksjonærer, eiere av egenkapitalbevis eller andre.

(3) Et finansforetaks vedtektsfastsatte egenkapital kan ikke forhøyes uten samtykke av Kongen.

(4) Vedtak om nedsettelse eller forhøyelse av vedtektsfastsatt egenkapital treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring. Vedtaket er ikke gyldig og kan ikke registreres uten samtykke av Finanstilsynet.

§ 10-9 Erverv av egne aksjer og egenkapitalbevis. Kreditt til aksjeeier mv.

(1) Et finansforetak som er organisert i aksjeselskaps form, kan erverve egne aksjer før så vidt ervervet er i samsvar med ~~etter~~ reglene i allmennaksjeloven §§ 9-2 til 9-8.

(2) Et finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, kan erverve egne egenkapitalbevis dersom samlet pålydende verdi av egne egenkapitalbevis etter ervervet ikke overstiger 10 prosent av vedtektsfastsatt eierandelskapital. For øvrig gjelder allmennaksjeloven §§ 9-2 annet og tredje ledd, 9-3 annet punktum og 9-4 til 9-8 tilsvarende.

(3) Fullmakt for styret til å erverve egne aksjer eller egne egenkapitalbevis kan ikke benyttes før den er godkjent av Finanstilsynet. Godkjennelsen gjelder i seks måneder med mindre annet er fastsatt, eller inntil Finanstilsynet ut fra hensynet til foretakets soliditet tilbakekaller godkjennelsen.

(4) Ved beregningen av et finansforetaks egenkapital, skal det gjøres fradrag for bokført verdi av egne aksjer eller egenkapitalbevis til enhver tid.

(5) Aksjeloven og allmennaksjeloven §§ 8-7 og 8-10 om forbud mot kreditt til aksjeeiere m.v. og allmennaksjeloven §§ 8-7 og 8-10 gjelder ikke for lån, sikkerhet og annen kreditt som et finansforetak yter som ledd i finansforetakets vanlige virksomhet. Et finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, har en tilsvarende adgang til å yte lån eller annen kreditt ved erverv av egenkapitalbevis utstedt av foretaket.

§ 10-10 Utbytter mv.

(1) Utbytte på aksjekapital, utbytte på eierandelskapital og grunnfondskapital etter § 11-10, eller utbyttedmidler etter § 10-11 annet ledd skal ikke settes høyere enn det som er forenlig med forsiktig og god forretningsskikk under tilbørlig hensyn til tap som måtte være inntruffet etter regnskapsårets avslutning, eller som må påregnes å ville inntreffe. Aksjeloven § 8-1 annet ledd og allmennaksjeloven § 8-1 annet ledd gjelder ikke for finansforetak.

(2) Det må i det enkelte år ikke deles ut utbytter eller utbyttedmidler som overstiger det som vil være forsvarlig ut fra behovet for oppbygging av egenkapital i finansforetaket. Dersom styret beslutter å fremme forslag om foreslår utdeling som innebærer at utbytter eller utbyttedmidler i et enkelt år vil overstige halvparten av resultatet etter det godkjente resultatregnskapet for siste regnskapsår, skal styret gi melding om forslaget til Finanstilsynet.

(3) Finanstilsynet kan, når hensynet til finansforetakets soliditet tilsier det, gi foretaket pålegg om ikke å dele ut utbytter eller utbyttedmidler eller om å dele ut mindre enn det som er foreslått av styret eller vedtatt av generalforsamlingen.

(4) For utbytte på preferansekapital utstedt til Statens finansfond gjelder særlige regler.

§ 10-11 Overskudd i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form

(1) Årets overskudd i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form og som ikke har utstedt egenkapitalbevis som nevnt i § 10-1 tredje ledd, tilordnes foretakets grunnfondskapital, med mindre det i vedtektene er fastsatt at overskuddsmidler skal disponeres som utbyttedmidler. Det kan i vedtektene fastsettes

at utbytte midler kan benyttes til utbytte på innskutt grunnfond, til gaver til allmennyttige formål eller et fond for slike gaver, til gave til en stiftelse med allmennyttig formål, eller utdeles til forsikringstakere eller andre kunder. Ved beregningen av årets overskudd gjelder § 11-10 første ledd tilsvarende.

(2) Generalforsamlingen fastsetter, etter at styret har lagt frem forslag om utdeling av utbytte midler eller annen anvendelse av årets overskudd, hvor stor del av årets overskudd som i samsvar med § 10-10 skal kunne disponeres som utbytte midler i henhold til vedtektsbestemmelser som nevnt i første ledd.

(3) Ved disponering av overskudd i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, og som har eierandelskapital, gjelder reglene i § 11-10.

(4) Ved disponeringen av overskudd i finansforetak som har utstedt preferanse eierandelskapital til Statens finansfond, gjelder særlige regler.

§ 10-12 Konvertering av fondsobligasjonskapital til egenkapital

(1) Et finansforetak kan i henhold til vedtak av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring, utstede fondsobligasjonskapital etter § 10-5 med vilkår om at fondsobligasjonene uten nytt vedtak av generalforsamlingen skal konverteres til aksjer eller egenkapitalbevis dersom det har inntrådt bestemte former for soliditetssvikt i foretaket, eller Finanstilsynet, for å sikre foretakets soliditet og videreføring av virksomheten, har gitt foretaket pålegg om slik konvertering.

(2) I generalforsamlingsvedtaket skal det blant annet fastsettes:

- a) fondsobligasjonskapitalens omfang og kapitalinstrumentenes pålydende,
- b) hvem som skal kunne tegne fondsobligasjoner,
- c) vilkårene for konvertering til aksjekapital eller eierandelskapital,
- d) bytteforholdet mellom fondsobligasjonene og aksjer eller egenkapitalbevis ved konverteringen,
- e) forhold som omhandlet i allmennaksjeloven § 11-2 annet ledd nr. 10 og 11, jf. § 11-17 i loven her.

(3) Allmennaksjeloven §§ 11-3, 11-4 og 11-6, jf. § 11-17 i loven her, gjelder tilsvarende i forhold til utstedelse av fondsobligasjoner etter første og annet ledd.

(4) Når vilkåret for konvertering av kapitalinstrumentet er inntrådt, skal foretaket utstede aksjer eller egenkapitalbevis i samsvar med det fastsatte bytteforhold, og sende melding om kapitalforhøyelsen til Foretaksregisteret. Når registrering har funnet sted, anses aksjekapitalen eller eierandelskapitalen forhøyet og aksjene eller egenkapitalbevisene utstedt. Medfører konverteringen erverv av eierandeler som utløser meldeplikt etter § 3-1 første ledd, jf. § 11-9, gjelder bestemmelsene i §§ 3-1 til 3-5 og 11-9 tilsvarende.

(5) Generalforsamlingen kan med flertall som for vedtektsendring gi styret fullmakt til å utstede fondsobligasjonskapital som nevnt i første ledd. For beslutningen i generalforsamlingen gjelder allmennaksjeloven § 11-8 annet til femte ledd, jf. § 11-17 annet ledd i loven her, tilsvarende. For styrets vedtak og gjennomføringen av konverteringen gjelder annet til fjerde ledd tilsvarende.

Kapittel 11. Egenkapitalbevis

§ 11-1 Utstedelse

(1) Beslutning om utstedelse av egenkapitalbevis etter reglene i §§ 10-2 og 10-3 treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring. Allmennaksjeloven §§ 10-1 til 10-3 og 10-6 gjelder tilsvarende.

(2) Alle egenkapitalbevis gir lik rett i foretaket i samsvar med reglene i §§ 11-2 til 11-15. For preferanseegenkapitalbevis gjelder § 11-18 og regler fastsatt i vedtekter eller forskrift fastsatt i medhold av § 11-18.

(3) Generalforsamlingen kan med flertall som for vedtektsendring gi styret fullmakt til å utstede egenkapitalbevis. Vedtaket skal angi størrelsen av den eierandelskapital fullmakten gjelder, og fastsette en periode på inntil to år som fullmakten skal gjelde for. Allmennaksjeloven §§ 10-14 annet og tredje ledd til 10-17 gjelder tilsvarende.

(4) Vedtak om utstedelse av egenkapitalbevis kan ikke settes i verk før det er godkjent av Finanstilsynet.

§ 11-2 Eierbeføyelser

(1) Vedtektene for finansforetak som utsteder egenkapitalbevis, skal inneholde bestemmelser som gir eierne av egenkapitalbevis rett etter reglene i §§ 11-3 eller 11-4 til enten selv eller ved valgte representanter å utøve minst en femdel og ikke mer enn to femdel av stemmene i generalforsamlingen.

(2) Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for at det i vedtektene for et foretak fastsettes i samsvar med bestemmelsene i §§ 11-8, 11-14 til 11-17, 12-3 og 12-17, at det skal gjelde særskilte flertallskrav for visse beslutninger av vesentlig betydning for eierne av egenkapitalbevis eller rettighetene i henhold til egenkapitalbevis.

(3) Kongen kan fastsette nærmere regler til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i paragrafen her og i §§ 11-3 og 11-4.

§ 11-3 Representasjonsrett i generalforsamlingen

(1) I vedtektene for finansforetak som utsteder egenkapitalbevis, kan det fastsettes at eierne av egenkapitalbevis skal velge et antall av medlemmer i generalforsamlingen som ikke er mindre enn en femdel og ikke mer enn to femdel av generalforsamlingens medlemmer. Det kan også velges et antall varamedlemmer.

(2) Nærmere regler om valget, herunder om stemmerett, valgbarhet, funksjonstid og bortfall av verv, valg måte og tvister om valget fastsettes i vedtektene.

§ 11-4 Møterett i generalforsamlingen mv.

(1) I vedtektene for finansforetak som utsteder egenkapitalbevis, kan det fastsettes at eierne av egenkapitalbevis har rett til å møte i generalforsamlingen og avgi en prosentvis andel av stemmene som er minst en femdel og ikke mer enn to femdel av stemmene i generalforsamlingen.

(2) Hvert egenkapitalbevis gir én stemme. Dersom eierne av egenkapitalbevis representerer mer enn den vedtektsfastsatte prosentandel av det antall stemmer som er til stede i generalforsamlingen, skal stemmetyngden for det enkelte egenkapitalbevis nedsettes forholdsmessig. For øvrig gjelder reglene i § 8-3 og bestemmelser i vedtektene fastsatt i samsvar med § 8-3.

(3) Har foretaket representantskap i tillegg til generalforsamling, kan det i vedtektene for foretaket fastsettes at eierne av egenkapitalbevis skal ha representasjonsrett i representantskapet. I så fall gjelder bestemmelsene i § 11-3 tilsvarende.

§ 11-5 Tegning, registrering mv.

(1) Allmennaksjeloven §§ 10-7 til 10-13 og 10-18 til 10-19 om tegning, tildeling, innbetaling og melding til Foretaksregisteret gjelder tilsvarende ved utstedelsen av egenkapitalbevis.

(2) Finansforetaket skal sørge for at det uten opphold opprettes et register over egenkapitalbevisene i et verdipapirregister. Allmennaksjeloven §§ 4-1 til 4-11 gjelder tilsvarende.

§ 11-6 Overkurs

(1) Overkurs ved tegning av egenkapitalbevis skal etter fradrag for kostnader i forbindelse med tegningen fordeles mellom overkursfondet og kompensasjonsfondet.

(2) Den del av overkursen som skal tilføres overkursfondet, beregnes ut fra forholdet mellom bokført eierandelskapital etter nytegningen og summen av bokført grunnfondskapital og eierandelskapital etter nytegningen, med mindre annet er fastsatt i vedtaket om utstedelse av nye egenkapitalbevis. Resten av overkursen tilføres kompensasjonsfondet. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om fordeling av overkurs i foretak som har eierandelskapital fra før.

(3) Overkursfondet og kompensasjonsfondet kan bare brukes til:

- a) forholdsmessig dekning av kostnadene ved forhøyelse av eierandelskapitalen,
- b) forholdsmessig dekning av underskudd som ikke kan dekkes på annen måte etter § 11-12,
- c) forholdsmessig dekning av utdeling til eierne av egenkapitalbevis ved nedsettelse av eierandelskapitalen, herunder nedsettelse ved sletting av foretakets egne egenkapitalbevis,
- d) tilføring til henholdsvis eierandelskapitalen og grunnfondskapitalen ved avvikling.

(4) Overkursfondet kan også benyttes til fondsemisjon etter § 11-15 femte ledd, forutsatt at foretaket ikke har udekket underskudd.

§ 11-7 Overdragelse. Pantsettelse

(1) Egenkapitalbevis kan skifte eier ved overdragelse eller på annen måte om ikke annet følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av lov, eller er fastsatt i vedtektene. Det samme gjelder tegningsrett til egenkapitalbevis, jf. §§ 11-15 tredje ledd og 11-16. Allmennaksjeloven §§ 4-12 til 4-14 gjelder tilsvarende.

(2) I vedtektene kan retten til å overdra eller erverve egenkapitalbevis eller tegningsrett bare innskrenkes ved bestemmelse som nevnt i allmennaksjeloven § 4-15 annet ledd. Reglene i allmennaksjeloven §§ 4-15 tredje ledd og 4-16 til 4-18 gjelder tilsvarende.

(3) Egenkapitalbevis kan pantsettes når annet ikke er fastsatt i vedtektene. Allmennaksjeloven § 4-15a gjelder tilsvarende.

§ 11-8 Erverv av egne egenkapitalbevis

(1) Forbudet mot tegning av egne aksjer i allmennaksjeloven § 9-1 gjelder tilsvarende for egenkapitalbevis. Dette er ikke til hinder for at foretaket overtar egenkapitalbevis som utstedes ved konvertering av grunnfondskapital til eierandelskapital etter reglene i § 10-2 annet ledd.

(2) Et finansforetak kan for øvrig erverve egne egenkapitalbevis etter reglene i § 10-9. Vedtak som gir styret fullmakt til å erverve egne egenkapitalbevis treffes med flertall som for vedtektsendringer. Det kan fastsettes i vedtektene at flertallet i generalforsamlingen også må omfatte minst to tredeler av de stemmer som avgis av, eller av medlemmer valgt av, eierne av egenkapitalbevis.

§ 11-9 Erverv av kvalifisert eierandel

(1) Bestemmelsene i §§ 3-1 til 3-5 om eierforhold i finansforetak gjelder tilsvarende ved erverv av egenkapitalbevis, unntatt i tilfelle hvor egenkapitalbevis overføres vederlagsfritt til en finansstiftelse etter reglene i §§ 10-2 tredje ledd, 12-4 første eller annet ledd eller § 12-12.

(2) Som kvalifisert eierandel regnes en eierandel som representerer en tidel eller mer av summen av grunnfondskapitalen og eierandelskapitalen eller av stemmene i generalforsamlingen, eller som for øvrig gir adgang til å utøve en vesentlig innflytelse i ledelsen av foretaket og dets virksomhet.

§ 11-10 Overskudd, utbytte mv.

(1) Med overskudd menes her årets overskudd etter godkjent resultatregnskap for siste regnskapsår etter at det er foretatt korrigerende overføringer til eller fra fond for vurderingsforskjeller, samt for avsetninger til fond for urealiserte gevinster og overføringer fra fond for urealiserte gevinster som tidligere er resultatført. Allmennaksjeloven § 3-3a gjelder tilsvarende.

(2) Årets overskudd tilordnes eierne av egenkapitalbevis og finansforetaket etter forholdet mellom eierandelskapitalen med tillegg av overkursfondet og grunnfondskapitalen med tillegg av kompensasjonsfondet.

(3) Generalforsamlingen fastsetter etter at styret har lagt frem forslag om anvendelse av årets overskudd, hvor stor prosentvis del av årets samlede overskudd som skal disponeres som utbytte midler for året. Årets utbytte midler skal fordeles mellom eierandelskapitalen og finansforetaket etter forholdet mellom eierandelskapitalen med tillegg av overkursfondet og grunnfondskapitalen med tillegg av kompensasjonsfondet.

(4) Utbytte midler tilordnet eierandelskapitalen etter tredje ledd, utbetales som utbytte til eierne av egenkapitalbevis. Resten av årets overskudd tilordnet eierandelskapital etter annet ledd, skal tilføres utjevningsfondet eller utgjøre annen eierandelskapital.

(5) Den del av årets overskudd som er tilordnet grunnfondskapitalen etter annet ledd, tillegges grunnfondskapitalen for så vidt vedtektene ikke inneholder bestemmelser om disponeringen av utbytte midler tilordnet foretaket etter tredje ledd. Det kan i vedtektene fastsettes at utbytte midler kan benyttes til utbytte på innskutt grunnfondskapital, til gaver til allmenntilgode formål eller overføres til et fond for slike gaver (gavefondet), overføres til stiftelse med allmenntilgode formål, eller benyttes til utbytte til forsikringstakere eller andre kunder. Ved disponeringen av utbytte midler bør foretaket legge vekt på at forholdet mellom grunnfondskapitalen og eierandelskapitalen ikke endres vesentlig, og foretaket kan treffe særlig tiltak for å motvirke eller rette på slik endring.

~~(6) For øvrig gjelder reglene i § 10-10.~~

§ 11-11 Utjevningsfondet

(1) Midler i utjevningsfondet kan benyttes for å opprettholde utbytte på eierandelskapitalen.

(2) Overføringer fra fond for urealiserte gevinster som tidligere er resultatført, kan avsettes i utjevningsfondet.

(3) Utdeling av utbytte fra utjevningsfondet kan bare foretas når dette er forsvarlig ut fra egenkapitalsituasjonen i foretaket.

§ 11-12 Underskudd

(1) Underskudd etter resultatregnskapet for siste regnskapsår skal først søkes dekket ved forholdsmessig overføring fra grunnfondskapitalen, herunder gavefondet, og den eierandelskapitalen som overstiger vedtektsfestet eierandelskapital, herunder utjevningsfondet. I kredittforening eller gjensidig forsikringsforetak kan underskudd i stedet utlignes på medlemmene, med mindre annet er fastsatt i vedtektene, jf. § 10-7 annet eller tredje ledd.

(2) Underskudd som ikke er dekket ved overføring etter første ledd, dekkes ved forholdsmessig overføring fra overkursfondet og kompensasjonsfondet, og dernest i tilfelle ved nedsettelse av vedtektsfastsatt eierandelskapital.

(3) Underskudd som ikke er dekket ved nedskrivning etter første og annet ledd, dekkes enten ved nedsettelse av vedtektsfestet eierandelskapital eller, dersom foretaket har utstedt fondsobligasjonskapital, ved nedskrivning av fondsobligasjonskapital og vedtektsfestet eierandelskapital etter reglene i § 10-5 femte ledd. Ved forholdsmessig nedskrivning av eierandelskapital og fondsobligasjonskapitalen gjelder også reglene i § 10-5 sjette ledd.

(4) I tilfelle av nedskrivning for å dekke underskudd av fondsobligasjonskapital og preferanseierandelskapital tilført fra Statens finansfond gjelder særlige regler i forskrift gitt i medhold av § 11-18.

§ 11-13 Avvikling av foretaket

Ved avvikling av finansforetaket skal den del av eierandelskapitalen og overkursfondet som er tilbake etter at alle kreditorer har fått fullt oppgjør, fordeles forholdsmessig mellom eierne av egenkapitalbevis.

§ 11-14 Nedsettelse av eierandelskapitalen

(1) Generalforsamlingen kan med flertall som for vedtektsendring treffe vedtak om å nedsette vedtektsfastsatt eierandelskapital helt eller delvis. Allmennaksjeloven §§ 12-1 annet ledd til 12-7 gjelder tilsvarende, likevel slik at det beløp nedsettingen gjelder bare kan benyttes til:

- a) dekning av underskudd som ikke kan dekkes på annen måte etter reglene i § 11-12,
- b) utdeling til eierne av egenkapitalbevis,
- c) sletting av egenkapitalbevis eiet av finansforetaket,
- d) avsetning til overkursfondet og kompensasjonsfondet.

(2) Det kan fastsettes i vedtektene at vedtak om å nedsette eierandelskapitalen helt eller delvis med utdeling til eierne av egenkapitalbevis, krever at flertallet i generalforsamlingen også omfatter minst to tredeler av de stemmer som avgis av, eller av medlemmer valgt av, eierne av egenkapitalbevis.

(3) Vedtak om nedsettelse av eierandelskapitalen krever godkjenning av Finanstilsynet etter reglene i § 10-8.

§ 11-15 Forhøyelse av eierandelskapitalen

(1) Generalforsamlingen kan med flertall som for vedtektsendring beslutte at eierandelskapitalen skal forhøyes ved nytegning eller ved konvertering av grunnfondskapital til eierandelskapital. Allmennaksjeloven §§ 10-1 til 10-3 og 10-6 til 10-13 gjelder tilsvarende.

(2) Generalforsamlingen kan også gi styret fullmakt til å utstede egenkapitalbevis. § 11-1 tredje ledd gjelder tilsvarende.

(3) Ved forhøyelse av eierandelskapitalen har eierne av egenkapitalbevis fortrinnsrett til å tegne de nye egenkapitalbevisene i samme forhold som de fra før eier egenkapitalbevis utstedt av foretaket. Dette gjelder ikke egenkapitalbevis som utstedes etter § 10-2 annet ledd eller egenkapitalbevis som skal tegnes eller avhendes mot vederlag som nevnt i § 10-3 annet ledd.

(4) Det kan fastsettes i vedtektene at vedtak om forhøyelse av eierandelskapitalen ved utstedelse av nye egenkapitalbevis eller om fullmakt til styret til å utstede nye egenkapitalbevis, herunder beslutninger om kursforhold eller fravikelse av eller unntak fra fortrinnsrett som nevnt i tredje ledd, krever at flertallet i generalforsamlingen også omfatter minst to tredeler av de stemmer som avgis av, eller av medlemmer valgt av, eierne av egenkapitalbevis.

(5) Generalforsamlingen kan med flertall som for vedtektsendring treffe vedtak om at eierandelskapitalen skal forhøyes ved fondsemisjon ved overføring av midler som kan utdeles som utbytte til eierandelskapitalen eller midler i overkursfondet. Allmennaksjeloven §§ 10-20 tredje ledd og 10-21 til 10-23 gjelder tilsvarende.

(6) Vedtak om forhøyelse av eierandelskapitalen skal godkjennes av Finanstilsynet etter § 11-1 fjerde ledd.

§ 11-16 Tegningsretter

(1) Generalforsamlingen kan med flertall som for vedtektsendring beslutte at foretaket skal utstede tegningsretter, som gir eierne rett til senere å kreve utstedt egenkapitalbevis. Vedtaket skal godkjennes av Finanstilsynet. For foretak som har eierandelskapital, gjelder § 11-15 tredje og fjerde ledd tilsvarende. Utøves slike tegningsretter, forhøyes eierandelskapitalen uten ny beslutning fra generalforsamlingen.

(2) § 11-5 om tegning og registrering av tegningsretter gjelder tilsvarende. Det beløp som betaies for tegningsrettene, fordeles etter § 11-6. For øvrig gjelder allmennaksjeloven §§ 11-12 og 11-13 tilsvarende.

§ 11-17 Lån med rett til å kreve egenkapitalbevis utstedt

(1) Foretaket kan ved avtale om lån gi långiver rett til å kreve utstedt egenkapitalbevis mot innskudd i penger eller konvertering av lånekapital. Allmennaksjeloven §§ 11-2 til 11-7 gjelder tilsvarende så langt de passer.

(2) Vedtak om eller fullmakt til å oppta lån etter første ledd treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring. For foretak som har eierandelskapital, gjelder § 11-15 tredje og fjerde ledd tilsvarende. Vedtaket skal godkjennes av Finanstilsynet.

§ 11-18 Preferanseegenkapitalbevis utstedt til Statens finansfond

(1) Generalforsamlingen i sparebank kan med flertall som for vedtektsendring beslutte at sparebanken skal ha en egen klasse av grunnfondskapital som omfatter preferanseegenkapitalbevis utstedt til Statens finansfond. Har banken eierandelskapital fra før, kreves det for gyldig vedtak at flertallet i generalforsamlingen også omfatter minst to tredeler av de stemmer som avgis av, eller av medlemmer valgt av, eierne av egenkapitalbevis.

(2) Vedtak etter første ledd skal inneholde de vedtektsbestemmelser som angir hva som skiller denne klasse av preferanseegenkapitalbevis fra egenkapitalbevis undergitt reglene i §§ 11-1 til 11-15. Det kan fastsettes bestemmelser som avviker fra reglene i §§ 11-1 til 11-15. For øvrig gjelder bestemmelsene i §§ 11-1 til 11-15 også for preferanseegenkapitalbevisene.

(3) Det kan i vedtektene også fastsettes regler om rett for banken eller Statens finansfond til å kreve innløsning av statlig kapitalinnskudd som omfattes av første ledd, og om rett for Statens finansfond til å kreve at preferanseegenkapitalbevisene konverteres til egenkapitalbevis utstedt i henhold til reglene i §§ 11-1 til 11-15.

(4) Kongen kan i forskrift fastsette regler om preferanseegenkapitalbevis, herunder regler som fraviker bestemmelsene i §§ 11-1 til 11-15.

Kapittel 12. Foretaksendringer, avvikling og omdanning

§ 3-16 Sammenslåing og deling av finansforetak mv.

(1) Sammenslåing og deling av finansforetak kan bare gjennomføres etter tillatelse gitt av Kongen. Ved sammenslåing og deling av finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form gjelder også bestemmelsene i kapittel 12 avsnitt I.

(2) Likt med sammenslåing og deling regnes avhendelse og overtagelse av virksomheten i et finansforetak, eller av en stor og avgrenset del av virksomheten med tilhørende eiendeler og forpliktelser. Kongen avgjør i tvilstilfelle om avhendelsen eller overtagelsen omfatter en stor del av virksomheten.

(3) Bestemmelsene i kapittel 4 gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 3-17 Overdragelse av forsikrings- og låneporteføljer mv.

(1) Avtale mellom norske finansforetak om overdragelse av en forsikringsportefølje, låneportefølje eller annen fordringsmasse av vesentlig omfang i forhold til foretakenes virksomhet, krever godkjenning av Kongen.

(2) Kongen kan gi nærmere regler om overdragelser, herunder regler om:

- a) avhenderens og erververens opplysningsplikter i forhold til kundene,
- b) kundenes rett til å si opp avtalen,
- c) offentliggjøring av overdragelsen.

I. Sammenslåing og deling av finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form

§ 12-1 Virkeområde

(1) Bestemmelsene i dette avsnitt gjelder sammenslåing og deling av finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form. Likt med sammenslåing og deling regnes avhendelse og overtagelse av virksomheten i et finansforetak eller av en stor og avgrenset del av dets virksomhet med tilhørende eiendeler og forpliktelser.

Kongen avgjør i tvilstilfelle om avhendelsen eller overtagelsen omfatter en stor del av virksomheten.

(2) Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende ved sammenslåing som gjelder et finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, og et finansforetak som er organisert etter aksjelovgivningen.

(3) Kongen kan fastsette nærmere regler om sammenslåing og deling av finansforetak etter første eller annet ledd, herunder om:

- a) virksomheten til finansforetak opprettet som følge av sammenslåingen eller delingen,
- b) organisering og virksomhet til finansstiftelse som opprettes ved sammenslåingen eller delingen.

§ 12-2 Tillatelse. Vedtekter

(1) Sammenslåing og deling av finansforetak og opprettelse av finansstiftelse etter reglene i avsnittet her kan bare gjennomføres i henhold til tillatelse etter § 3-16. Tillatelse til finansforetak som stiftes i forbindelse med sammenslåingen eller delingen meddeles etter ellers gjeldende regler.

(2) I tilfelle av sammenslåing eller deling som innebærer at virksomhet i en sparebank skal overdras til en bank organisert i aksjeselskaps form, gjelder § 12-13 tredje ledd tilsvarende.

(3) Vedtektsendringer i forbindelse med sammenslåingen eller delingen skal godkjennes av Kongen. Det samme gjelder vedtekter for finansforetak eller finansstiftelse som opprettes som følge av sammenslåing eller delingen.

§ 12-3 Vedtak om sammenslåing eller deling

(1) Vedtak om sammenslåing eller deling av finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring. Det kan fastsettes i vedtektene at vedtak om sammenslåing eller deling av finansforetaket krever at flertallet i generalforsamlingen også omfatter minst to tredeler av de stemmer som avgis av, eller av medlemmer valgt av, eierne av egenkapitalbevis. Har finansforetaket eierandelskapital opptatt før 1. juli 2009, gjelder forskrift 29. juni 2010 nr. 913 om egenkapitalbevis i sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper § 10 for vedtak om fusjon, med mindre vedtaket er truffet med flertall som nevnt i annet punktum.

(2) Finansforetak som skal slås sammen, skal utarbeide en felles plan for sammenslåingen. I det enkelte foretak treffes vedtaket om sammenslåing ved at generalforsamlingen godkjenner planen. Allmennaksjeloven §§ 13-3, 13-4, 13-6 til 13-11 og 13-13 gjelder tilsvarende så langt de passer for foretak som ikke er organisert i aksjeselskaps form.

(3) Ved deling av et finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, skal det utarbeides en delingsplan. Allmennaksjeloven §§ 14-3 til 14-5 gjelder tilsvarende så langt de passer. Vedtak om deling treffes ved at generalforsamlingen godkjenner planen.

(4) Utkast til stiftelsesdokument med vedtekter for finansforetak og finansstiftelse som skal opprettes ved sammenslåingen eller delingen, skal fremlegges for generalforsamlingen ved behandling av plan som nevnt i annet eller tredje ledd. Stiftelsesdokumentene skal angi hvem som skal være styremedlemmer og revisor inntil valg er foretatt av generalforsamlingen, og skal vedlegges åpningsbalanse utarbeidet etter regler som nevnt i allmennaksjeloven § 2-8.

(5) Kundene i finansforetak som skal slås sammen eller deles, skal uten ugrunnet opphold gis informasjon om vedtaket som tydelig angir hva dette betyr for kundenes rettigheter og sikkerhet. Medfører vedtaket endringer av betydning for kundene, skal kunden ha rett til å si opp kundeforholdet. Foretaket skal gi opplysninger om kundenes rett til å avslutte kundeforholdet.

§ 12-4 Opprettelse av finansstiftelse. Disponering av utbyttemidler mv.

(1) Er det i planen for sammenslåing eller deling etter § 12-3 annet eller tredje ledd, fastsatt at et foretak skal utstede egenkapitalbevis ved konvertering av grunnfondskapital til eierandelskapital etter § 10-2 annet ledd, skal egenkapitalbevis som ikke skal avhendes som vederlag etter § 10-3 annet ledd, overføres til en finansstiftelse opprettet av foretaket. Egenkapitalbevis som et finansforetak skal motta etter tegning eller som vederlag ved overdragelse av sin virksomhet helt eller delvis, skal overføres til en finansstiftelse opprettet av foretaket. Reglene om eierforhold i finansforetak i §§ 3-1 til 3-5 gjelder ikke ved overføring av de egenkapitalbevis som skal overtas av en finansstiftelse.

(2) Dersom en eller flere av de finansforetak som deltar ved sammenslåing eller deling har eierandelskapital, skal planen for sammenslåingen eller delingen angi bytteforholdet mellom utstedte egenkapitalbevis og de egenkapitalbevis eller aksjer som skal utstedes av det overtagende foretak.

(3) Når to eller flere sparebanker slås sammen til en sparebank uten utstedelse av egenkapitalbevis, kan det i planen for sammenslåingen i stedet fastsettes at vedtektene for den sammenslåtte banken skal inneholde bestemmelser som angir hvor stor del av utbyttemidlene i et år i henhold til §§ 10-11 eller 11-10 femte ledd, jf. § 10-10, som skal disponeres til allmennyttige formål innenfor de enkelte områder hvor hver av bankene som omfattes av sammenslåingen har drevet det vesentligste av sin virksomhet. Planen for sammenslåing kan også fastsette at den samme fordelingsnøkkel skal legges til grunn ved disponeringen av egenkapitalen i den sammenslåtte banken dersom denne senere besluttes avvirket.

(4) I tilfelle av sammenslåing som innebærer at virksomheten i et finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, overdras til et finansforetak organisert i aksjeselskaps form, disponeres vederlaget og annen gjenværende kapital etter reglene i §§ 12-11 eller 12-12.

§ 12-5 Meldinger til Foretaksregisteret. Kreditorvarsel

(1) Senest én måned etter at planen for sammenslåing eller deling er godkjent etter § 12-3, skal Foretaksregisteret gis melding om sammenslåingen eller delingen.

(2) Bestemmelsene om kunngjøring og kreditorvarsel i allmennaksjeloven §§ 13-14 til 13-16 og 14-7 gjelder tilsvarende.

(3) Melding om stiftelsen av finansforetak eller finansstiftelse som skal opprettes som følge av vedtak etter § 12-3, skal innen tre måneder sendes til Foretaksregisteret. Registerføreren skal kontrollere at tillatelse er gitt, og at vedtekter er godkjent. [hører hjemme i foretaksregisterloven?]

§ 12-6 Melding om ikrafttreden. Gjennomføring

(1) Når fristen fastsatt i kreditorvarselet er utløpt og forholdet til de kreditorer som i tilfelle har fremsatt innsigelse er avklart, skal det gis melding til Foretaksregisteret om at sammenslåingen eller delingen skal tre i kraft. Registerføreren skal kontrollere at det er gitt tillatelse og godkjenning av vedtekter etter bestemmelsene i § 12-2.

(2) Når sammenslåingen og delingen er registrert i Foretaksregisteret, trer sammenslåingen eller delingen i kraft og kan gjennomføres. Allmennaksjeloven §§ 13-17 til 13-19, 14-8 og 14-9 gjelder tilsvarende.

§ 12-7 Ugyldig sammenslåing eller deling

I tilfelle av søksmål med påstand om at en beslutning om sammenslåing eller deling etter reglene i dette avsnitt er ugyldig, gjelder allmennaksjeloven §§ 13-20 til 13-23 og 14-10 tilsvarende. Bestemmelsene i § 8-3 fjerde ledd, jf. femte ledd, gjelder tilsvarende.

II. Avvikling av finansforetak

§ 12-8 Vedtak om avvikling

(1) Vedtak om avvikling av et finansforetak treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring, med mindre annet følger av lov. Styret skal forelegge generalforsamlingen en avviklingsplan. Forutsetter planen opprettelse av finansstiftelse som nevnt i § 12-12, gjelder § 12-3 fjerde ledd tilsvarende.

(2) Vedtaket kan ikke settes i verk uten tillatelse fra Kongen. Stiftelse som nevnt i § 12-12 kan bare opprettes i henhold til særskilt tillatelse. Reglene i kapittel 4 gjelder tilsvarende så langt de passer.

(3) Treffs det vedtak om å tilbakekalle et finansforetaks tillatelse etter § 4-7, skal foretakets styre straks treffe nødvendige tiltak for å iverksette avvikling. Det samme gjelder dersom foretaket skal oppløses og avvikles i henhold til bestemmelse gitt i eller i medhold av lov.

~~(4) Synker forsikringsbestanden i et gjensidig forsikringsforetak under det antall forsikringer og samlet forsikringssum som etter vedtektene kan være tegnet, for at foretaket skal kunne starte sin virksomhet, skal styret med høyst 14 dagers varsel sammenkalle generalforsamlingen for å behandle spørsmålet om foretaket skal avvikles. Blir avvikling ikke vedtatt, gjelder tredje ledd tilsvarende dersom bestanden fortsatt er for lav tre måneder etter møtet i generalforsamlingen. § 18-17 første ledd gjelder tilsvarende.~~

(5) Kongen kan gi nærmere regler om avvikling etter paragrafen her.

§ 12-9 Registrering. Kreditorvarsel

(1) Vedtak om avvikling av finansforetak etter § 12-8 skal meldes til Foretaksregisteret.

(2) Foretaksregisteret skal kunngjøre vedtaket med kreditorvarsel. Allmennaksjeloven § 16-4 gjelder tilsvarende for foretak som ikke er organisert i aksjeselskaps form.

(3) § 12-3 femte ledd om informasjon til kundene gjelder tilsvarende.

§ 12-10. Avviklingsstyre mv.

(1) Skal et finansforetak avvikles etter § 12-8, oppnevner Finanstilsynet et avviklingsstyre som trer i stedet for foretakets styre og daglig leder. For avviklingsstyret og i tilfelle ny daglig leder gjelder bestemmelsene i allmennaksjeloven §§ 6-12 til 6-34 tilsvarende. Kongen kan gjøre unntak fra første punktum.

(2) Allmennaksjeloven §§ 16-5 til 16-14 gjelder tilsvarende for avviklingsstyret. Ved avvikling av finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, gjelder likevel allmennaksjeloven §§ 16-9 til 16-14 tilsvarende bare så langt de passer. Finanstilsynet trer i tingrettens sted ved anvendelsen av allmennaksjeloven § 16-14.

~~(3) Ved avvikling av forsikringsforetak skal fordringer som følger av forsikringsavtale knyttet til direkte forsikring, herunder renter, dekkes for alle andre krav unntatt massekrav. Avviklingsstyret kan med~~

godkjennelse av Finanstilsynet etter § 3-18, inngå avtale med annet forsikringsforetak om overføring av forsikringsbestanden eller deler av denne. Ved overføring av livsforsikringsbestand gjelder bestemmelsene i § 18-19 tilsvarende.

(4) Finanstilsynet kan fastsette nærmere regler for avviklingen.

§ 12-11 Egenkapitalen i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form

Ved avvikling av et finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, skal den del av grunnfondskapitalen som er tilbake etter at alle kreditorer har fått fullt oppgjør og eierandelskapitalen er fordelt etter § 11-13, disponeres som fastsatt i vedtektene, med mindre annet følger av § 12-12 eller Kongen ut fra allmenne hensyn eller ut fra hensynet til foretakets kunder fastsetter noe annet.

§ 12-12 Særlige regler for sparebanker

(1) Skal en sparebank avvikles etter at virksomheten er overdratt til en annen bank, skal egenkapitalen i sparebanken etter at alle forpliktelser er dekket, herunder forpliktelser etter planen for sammenslåingen, overføres til en eller flere stiftelser, i tilfelle i samsvar med bestemmelser i vedtektene. Reglene om finansstiftelser i §§ 12-19 første og annet ledd, 12-20 til 12-23, samt reglene om sparebankstiftelser i § 12-26 tredje ledd gjelder tilsvarende.

(2) Skal en sparebank avvikles etter at virksomheten er overdratt til en annen bank, og egenkapital overføres til en eller flere stiftelser etter første ledd, gjelder reglene om sparebankstiftelser i §§ 12-24 til 12-27 for stiftelse som mottar eller er forpliktet til å erverve aksjer eller egenkapitalbevis i den bank som virksomheten er overdratt til, eller det holdingforetak som er morselskap i det finanskonsern banken inngår i.

(3) Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende dersom en sparebank avvikles i andre tilfeller.

III. Omdanning av foretak som ikke er organisert i aksjeselskaps form

§ 12-13 Tillatelse mv.

(1) Sparebank, [gjensidig forsikringsforetak], samvirkeforetak av låntakere og kredittforening kan omdannes til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap etter reglene i dette avsnitt.

(2) Omdanning og opprettelse av finansstiftelse etter reglene i dette avsnitt kan bare foretas etter tillatelse gitt av Kongen. Bestemmelsene i kapittel 4 gjelder tilsvarende så langt de passer.

(3) Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til omdanning av sparebank, skal det blant annet legges vekt på at sparebanker som hovedregel bør være organisert som vanlig sparebank eller som sparebank med eierandelskapital. Det skal også legges vekt på virksomheten sparebanken har drevet i vedkommende kommune og i tilfelle om eller hvordan virksomheten vil bli videreført.

(4) Kongen kan fastsette nærmere regler om omdanning av finansforetak nevnt i første ledd, herunder om:

- a) virksomheten til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som stiftes ved omdanningen,
- b) organisering og virksomhet til finansstiftelse som opprettes ved omdanningen.

§ 12-14 Gjennomføring av omdanningen

(1) Omdanningen gjennomføres ved at finansforetakets konsesjon, samt eiendeler og forpliktelser i sin helhet overføres til et nystiftet aksjeselskap eller allmennaksjeselskap. Kreditorer etter de overførte forpliktelser og eiere av egenkapitalbevis kan ikke kreve utløsning på grunn av omdanningen eller motsette seg omdanningen.

(2) Ved omdanningen skal det opprettes en finansstiftelse etter reglene i kapittel 12 avsnitt IV og V som skal være eier av alle aksjene i det nye selskapet, med unntak av aksjer som tilordnes eiere av

egenkapitalbevis etter § 12-16 første ledd. Har det finansforetak som omdannes tidligere opprettet en finansstiftelse som er undergitt reglene i kapittel 12 avsnitt IV og V, kan Kongen samtykke i at alle aksjene i det nye selskapet, med unntak av aksjer som tilordnes eiere av egenkapitalbevis etter § 12-16 første ledd, i stedet blir overført til denne finansstiftelse. Reglene i §§ 3-1 til 3-5 om eierforhold i finansforetak gjelder ikke ved overføringen av de aksjer som etter vedtaket skal overtas av finansstiftelsen og eiere av egenkapitalbevis.

(3) Ved omdanning av [gjensidig forsikringsforetak], samvirkeforetak av låntakere eller kredittforening kan Kongen i særlige tilfelle samtykke i at aksjer som ellers skulle overføres til finansstiftelsen, i stedet skal fordeles blant foretakets kunder ut fra kundeforholdenes art, omfang og varighet. I omdanningsvedtaket kan det fastsettes at kunder med rett til aksjer under en fastsatt grense i stedet skal gis oppgjør i penger. Kongen kan gi nærmere regler om fordelingen av aksjer mellom kundene. Reglene om prospektkrav ved offentlig tilbud i verdipapirhandelloven kapittel 7 gjelder tilsvarende.

(4) Medlemsansvar for tap ved virksomheten i forsikringsforetak eller kredittforening kan også gjøres gjeldende etter omdanningen. Nytt tilleggsansvar kan ikke pålegges etter omdanningen.

§ 12-15 Omdanning til morselskap i finanskonsern

(1) Omdanning etter § 12-14 kan også gjennomføres ved at det opprettes et aksjeselskap eller ~~allmennaksjeselskap i form av et holdingforetak~~ som skal være morselskap i et nytt finanskonsern, jf. § 1-6 første og tredje ledd. I så fall skal finansforetakets virksomhet videreføres i et nystiftet datterforetak i konsernet.

(2) Ved omdanning etter første ledd fordeles aksjene i holdingforetaket etter reglene i §§ 12-14 annet og tredje ledd og 12-16. Bestemmelsene i § 3-8 første og annet ledd gjelder tilsvarende for holdingforetaket.

~~Bestemmelsene i §§ 3-12 til 3-15 og kapittel 15 gjelder for det finanskonsern som etableres.~~

(3) Er omdanningen av en sparebank gjennomført etter første ledd, kan holdingforetaket foreta salg av aksjer i den bank som viderefører virksomheten i sparebanken, bare dersom sparebankstiftelsen som er opprettet ved omdanningen, har gitt samtykke etter vedtak i generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring.

§ 12-16 Fordeling av aksjekapital og aksjer

(1) Ved omdanning av finansforetak som har eierandelskapital, skal aksjekapitalen i det nye selskapet eller morselskapet fordeles mellom finansstiftelsen og eierne av egenkapitalbevis etter forholdet mellom grunnfondskapitalen etter § 10-1 annet ledd med tillegg av kompensasjonsfondet, og eierandelskapitalen etter § 10-1 tredje ledd med tillegg av overkursfondet.

(2) I omdanningsvedtaket kan det fastsettes at eiere av egenkapitalbevis med rett til aksjer under en fastsatt grense i stedet skal gis oppgjør i penger. Ved fordelingen av aksjer etter første ledd skal det i så fall gjøres et fradrag i eierandelskapitalen tilsvarende det beløp som skal utbetales til slike eiere av egenkapitalbevis.

§ 12-17 Vedtak om omdanning

(1) Vedtak om omdanning av et finansforetak treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring, med mindre et særskilt flertallskrav er fastsatt for vedtak om omdanning. Det kan fastsettes i vedtektene at vedtak om omdanning, krever at flertallet i generalforsamlingen også omfatter minst to tredeler av de stemmer som avgis av, eller av medlemmer valgt av, eierne av egenkapitalbevis. For øvrig gjelder bestemmelsene i § 8-3 tilsvarende.

(2) Styret skal forelegge generalforsamlingen en plan for omdanningen som blant annet redegjør for formålet med omdanningen og angir retningslinjer for virksomheten i det omdannede finansforetaket. Utkast til

stiftelsesdokument med vedtekter for selskap og finansstiftelse som skal opprettes ved omdanningen, skal fremlegges for generalforsamlingen ved behandling av spørsmålet om omdanning. Stiftelsesdokumentet for finansstiftelsen skal angi hvem som skal være styremedlemmer og revisor inntil valg er foretatt av generalforsamlingen, og skal vedlegges åpningsbalanse for stiftelsen utarbeidet etter regler som nevnt i allmennaksjeloven § 2-8.

(3) Generalforsamlingens vedtak skal fastsette bytteforholdet mellom egenkapitalbevis og de aksjer som skal utstedes ved omdanningen, og andre forhold som gjelder fordelingen av aksjer etter reglene i § 12-16. Det samme gjelder i tilfelle retningslinjer for deling av aksjer mellom finansforetakets kunder etter § 12-14 tredje ledd.

§ 12-18 Vedtekter. Registrering

(1) Vedtekter for selskap og finansstiftelse opprettet ved omdanningen skal være godkjent av Kongen.

(2) Melding om omdanningsvedtaket skal innen tre måneder sendes til Foretaksregisteret. Det samme gjelder melding om stiftelsen av finansforetak og finansstiftelse som opprettes ved omdanningen. Registerføreren skal kontrollere at tillatelse er gitt, og at vedtekter er godkjent.

IV. Alminnelige regler for finansstiftelser

§ 12-19 Opprettelse. Tilsyn mv.

(1) En finansstiftelse anses opprettet når generalforsamlingen har godkjent stiftelsesdokumentet med vedtekter og truffet vedtak som nevnt i §§ 10-2 annet og tredje ledd, 12-4, 12-12 eller 12-17. Styremedlemmene i finansforetaket regnes som stiftere.

(2) For finansstiftelser gjelder reglene om næringsstiftelser i stiftelsesloven tilsvarende så langt de passer såfremt annet ikke er fastsatt i eller i medhold av loven her. Finanstilsynet skal føre tilsyn med finansstiftelser og deres virksomhet etter reglene i finanstilsynsloven. Utgiftene ved tilsynet utlignes etter samme lov.

(3) Reglene om finansstiftelser i avsnitt IV gjelder for sparebankstiftelser for så vidt ikke annet følger av reglene i eller i medhold av §§ 12-24 til 12-27.

(4) Kongen kan samtykke i at en stiftelse som er opprettet før 1. juli 2009 og som ved opprettelsen vederlagsfritt mottok egenkapitalbevis ved konvertering av grunnfondskapital, jf. § 10-2 annet og tredje ledd, omdannes til finansstiftelse undergitt reglene i kapittel 12 avsnitt IV og V.

§ 12-20 Vedtekter

(1) Vedtektene for en finansstiftelse skal minst inneholde:

- a) stiftelsens foretaksnavn,
- b) kommunen hvor stiftelsen skal ha sitt forretningskontor,
- c) stiftelsens formål og den virksomhet den skal drive,
- d) stiftelsens grunnfondskapital og hvordan stiftelsens midler skal plasseres,
- e) sammensetningen av generalforsamlingen og valg av medlemmer, samt reglene om stemmerett, inhabilitet og i tilfelle det høyeste antall stemmer som kan avgis av et medlem,
- f) når generalforsamling skal holdes, hvilke saker som skal behandles, og flertallskrav som skal gjelde for beslutninger,
- g) antallet eller laveste eller høyeste antall av styremedlemmer, og regler for valg av styremedlemmer,
- h) hvilke andre organer stiftelsen skal ha og hvilken oppgave og myndighet disse skal ha,

- i) anvendelsen av årets overskudd og dekning av underskudd,
- j) om stiftelsen skal ha adgang til å utstede egenkapitalbevis,
- k) regler om vedtektsendringer,
- l) avvikling av stiftelsen og disponering av formuen ved avvikling.

(2) Vedtektsendringer skal godkjennes av Finanstilsynet.

§ 12-21 Organer

(1) Finansstiftelsen skal ha egen generalforsamling som sammensettes og velges etter nærmere bestemmelser i vedtektene. Det skal legges vekt på at medlemmene av generalforsamlingen samlet avspeiler kundestrukturen i det finansforetak som har opprettet stiftelsen, andre interessegrupper og samfunnsmessige interesser knyttet til stiftelsens virksomhet.

(2) Generalforsamlingen innkalles av styret. Et medlem har rett til å få behandlet en sak meldt skriftlig til styret innen én uke før møtet i generalforsamlingen holdes. Bestemmelsene om generalforsamlingen i § 8-3 gjelder tilsvarende. Generalforsamlingen velger revisor og godkjenner revisors godtgjørelse.

(3) Stiftelsen skal ha eget styre som er valgt av generalforsamlingen i samsvar med de grupper som er representert i generalforsamlingen. Stiftelsen kan ha daglig leder tilsatt av styret. Allmennaksjeloven §§ 6-27 til 6-34 gjelder tilsvarende.

(4) Ansatte og tillitsvalgte i stiftelsen kan ikke være ansatt eller tillitsvalgt i det finansforetak som har etablert stiftelsen etter reglene i § 12-19, eller annet selskap i samme konsern. Dette er ikke til hinder for at stiftelsen i samsvar med omfanget av sine eierinteresser i finansforetaket foreslår og får valgt personer som skal representere stiftelsen i generalforsamlingen, styret og andre organer i finansforetaket. Personer som er ansatt eller tillitsvalgt i finansstiftelsen kan likevel ikke utgjøre mer enn en tredel av medlemmene i generalforsamlingen og styret i finansforetaket. Finanstilsynet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra dette.

§ 12-22 Finansstiftelsens virksomhet

(1) Finansstiftelsen forvalter egenkapitalbevis eller aksjer som ble tilført stiftelsen i forbindelse med opprettelsen og midler som mottas som utbetaling på egenkapitalbevis eller aksjer, herunder eierandeler ervervet ved ombytting av slike eierandeler. Stiftelsen kan utøve tegningsrettigheter og tegne, kjøpe eller selge slike egenkapitalbevis eller aksjer. For øvrig skal stiftelsen forvalte sin kapital på forsvarlig måte i samsvar med de plasseringsregler som vedtektene fastsetter.

(2) Bestemmelsene om disponering av overskudd og utdeling av utbytte midler i §§ 10-10 og 10-11 gjelder tilsvarende. Har stiftelsen utstedt egne egenkapitalbevis, gjelder dette bare overskudd som er tilordnet grunnfondskapitalen etter § 11-10.

(3) Generalforsamlingen kan med flertall som for vedtektsendring og med samtykke av Finanstilsynet treffe vedtak om nedsetting av grunnfondskapitalen. Bestemmelsene i allmennaksjeloven §§ 12-1 annet ledd til 12-7 gjelder tilsvarende, likevel slik at det beløp nedsettingen gjelder bare kan benyttes til:

- a) dekning av underskudd som ikke kan dekkes på annen måte, eller
- b) utdeling av utbytte midler i samsvar med bestemmelser i vedtektene.

(4) Stiftelsen kan etter vedtak med flertall som for vedtektsendring og med samtykke av Finanstilsynet utstede egenkapitalbevis etter reglene i §§ 10-2 og 10-3 for å tegne eller kjøpe egenkapitalbevis eller aksjer som nevnt i første ledd. Bestemmelsene i §§ 10-8 og 10-9, samt §§ 11-1 til 11-15 gjelder tilsvarende.

(5) Kongen kan gi nærmere regler om finansstiftelser og deres virksomhet.

§ 12-23 Sammenslåing, avvikling mv.

(1) Generalforsamlingen kan med flertall som for vedtektsendring vedta avvikling av finansstiftelsen eller at stiftelsen skal slåes sammen med annen finansstiftelse. Vedtaket krever godkjenning av Kongen. Kongen kan beslutte at stiftelsen skal avvikles dersom forutsetningene for dens virksomhet er vesentlig endret.

(2) Ved avvikling skal formuen disponeres som fastsatt i vedtektene, med mindre Kongen ut fra allmenne hensyn eller ut fra hensynet til det omdannede finansforetaket eller dets kunder fastsetter noe annet.

(3) Finanstilsynet treffer vedtak om at en finansstiftelse skal være undergitt tilsyn av Stiftelsestilsynet etter reglene i stiftelsesloven dersom:

- a) finansstiftelsens eierandel er mindre enn en tidel av summen av grunnfondskapitalen og eierandelskapitalen eller av aksjene i finansforetaket eller morselskapet i det finanskonsern foretaket inngår, og
- b) Finanstilsynet finner at størrelsen av finansstiftelsens samlede eierandel ikke vil gi grunnlag for slik innflytelse på virksomheten i finansforetaket eller morselskapet at det, ut fra de hensyn finanslovgivningen skal ivareta, er påkrevd at finansstiftelsen fortsatt er undergitt bestemmelsene i dette kapittel og tilsyn av Finanstilsynet.

(4) Kongen kan gi nærmere regler om sammenslåing og avvikling av finansstiftelser.

V. Særlige regler for sparebankstiftelser

§ 12-24 Sparebankstiftelser

(1) Som sparebankstiftelse regnes finansstiftelse som er opprettet av en sparebank etter reglene i §§ 10-2 annet og tredje ledd, 12-4, 12-12 eller 12-17.

(2) Sparebankstiftelser skal benytte ordet «sparebankstiftelse» i sitt foretaksnavn. For sparebankstiftelser gjelder reglene i §§ 12-19 til 12-23 for så vidt annet ikke er fastsatt i §§ 12-24 til 12-27.

(3) Kongen kan gi nærmere regler om sparebankstiftelser og deres virksomhet.

§ 12-25 Vedtekter. Generalforsamling

(1) I vedtektene for en sparebankstiftelse skal det fastsettes at stiftelsen skal videreføre sparebanktradisjonene og ha et langsiktig og stabilt formål med sitt eierskap i sparebanken eller den omdannede banken, eller i det holdingforetak som er morselskap i det finanskonsern banken inngår i. Tilsvarende gjelder i forhold til eierandeler ervervet i annen bank ved ombytting av slike eierandeler i tilfelle av sammenslåing av den sparebank som opprettet stiftelsen, og en annen bank.

(2) Vedtektenes bestemmelser om generalforsamlingens sammensetning og valg av medlemmer skal samlet avspeile kundestrukturen i den sparebank som opprettet stiftelsen, andre interessegrupper og samfunnsmessige interesser knyttet til sparebankstiftelsens virksomhet.

(3) Bestemmelsene i § 8-3 om generalforsamlingen gjelder tilsvarende for sparebankstiftelser. I vedtektene kan det fastsettes strengere flertallskrav for vedtektsendringer og grense for det antall stemmer et medlem kan avgi på generalforsamlingen.

§ 12-26 Sparebankstiftelsers virksomhet

(1) En sparebankstiftelse kan utstede egenkapitalbevis etter reglene i § 12-22 fjerde ledd. Stiftelsen kan også ta opp lån tilsvarende inntil 10 prosent av stiftelsens egenkapital. Vedtak om opptak av lån treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring.

(2) Vedtak om salg av egenkapitalbevis eller aksjer tilført sparebankstiftelsen da den ble opprettet, treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring, med mindre det i vedtektene er fastsatt strengere

flertallskrav. Det samme gjelder egenkapitalbevis eller aksjer ervervet ved ombytting av slike aksjer og egenkapitalbevis i tilfelle av sammenslåing av finansforetak. Midler som frigjøres ved salget kan etter vedtektsendring om nedsettelse av grunnfondskapitalen disponeres som overskuddsmidler etter tredje ledd.

(3) En sparebankstiftelse kan etter reglene i § 10-11, jf. § 10-10, benytte årets overskudd til gaver til allmennyttige formål, særlig for å fremme utviklingen i områder hvor den kapital som er tilført stiftelsen da den ble opprettet er frembrakt, eller til avsetning til et gavefond med samme formål. Har stiftelsen utstedt egne egenkapitalbevis, gjelder dette bare overskudd som er tilordnet grunnfondskapitalen etter § 11-10.

§ 12-27 Sammenslåing, avvikling mv. av sparebankstiftelser

(1) Bestemmelsene om avvikling og sammenslåing i § 12-23 første og annet ledd gjelder tilsvarende for sparebankstiftelser.

(2) Bestemmelsene i § 12-23 tredje ledd gjelder også for sparebankstiftelser, likevel slik at en sparebankstiftelses samlede eierandel i en bank anses også å omfatte aksjer eller egenkapitalbevis som eies av annen sparebankstiftelse som stiftelsen har vedtektsfestet samarbeid med.

(3) Kongen kan gi nærmere regler om sammenslåing og avvikling av sparebankstiftelser.

Del III. Virksomheten

Kapittel 13. Alminnelige krav til finansforetak

I. Finansforetakenes virksomhet og kapitalforhold

§ 13-1 Forsvarlig virksomhet. God forretningskikk

(1) Et finansforetak skal organiseres og drives på en forsvarlig måte. Dette innebærer blant annet at foretaket skal ha:

- a) klar organisasjonsstruktur,
- b) klar ansvarsfordeling,
- c) klare, hensiktsmessige og effektive styrings- og kontrollordninger,
- d) hensiktsmessige retningslinjer og rutiner for å identifisere, styre, overvåke og rapportere risiko foretaket er, eller kan bli, eksponert for.

(2) Finansforetakets styrings- og kontrollordninger samt retningslinjer og rutiner skal stå i forhold til risikoen ved og omfanget av virksomheten i foretaket.

(3) Et finansforetak skal utøve virksomhet som kan drives i henhold til en tillatelse, i samsvar med de krav som må stilles til redelighet og god forretningskikk.

§ 13-2 Samlet risikoeksponering mv.

(1) Et finansforetak skal til enhver tid ha oversikt over og med jevne mellomrom foreta en vurdering av hvilken samlet risiko som er knyttet til virksomheten.

(2) Ved vurderingen av den samlede risikoeksponering og risiko knyttet til de enkelte virksomhetsområder skal det tas hensyn til kredittisiko, markeds- og valutarisiko, finansieringsrisiko, likviditetsrisiko og annen risiko knyttet til virksomheten.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om interne retningslinjer og rutiner for vurdering, styring og kontroll av risiko.

§ 13-3 Kredittengasjementer. Risikoklassifisering

(1) Et finansforetak skal foreta risikoklassifisering av kredittengasjementer og andre engasjementer etter retningslinjer fastsatt av styret. Engasjementer skal risikoklassifiseres minst en gang hvert år.

(2) Et finansforetak skal organisere behandlingen av kredittengasjementer slik at den som treffer avgjørelsen, har tilstrekkelig grunnlag for å bedømme kredittrisikoen, og slik at saksgangen og grunnlaget for avgjørelsen kan dokumenteres.

(3) Kongen kan fastsette nærmere regler om kredittprøving og risikoklassifisering av engasjementer.

§ 13-4 Stabil finansiering av kredittvirksomhet mv.

(1) Banker, kredittforetak og finansieringsforetak skal identifisere og ta hensyn til risiko knyttet til forholdet mellom foretakets samlede utlåns- og kredittengasjementer og foretakets fremtidige innlånsbehov vurdert på bakgrunn av arten og omfanget av foretakets finansieringsvirksomhet.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til langsiktig stabil finansiering av foretakenes utlåns- og kredittengasjementer, herunder krav basert på forholdet mellom en vektet beregning av foretakets likvide eiendeler og av dets finansieringsbehov innenfor et tidsrom av nærmere fastsatt varighet.

§ 13-5 Likviditet

(1) Et finansforetak skal sørge for at det til enhver tid har tilstrekkelige likvider og andre likvide eiendeler til at det kan dekke sine forpliktelser ved forfall. Et e-pengeforetaks likvider skal minst tilsvare foretakets gjeld knyttet til utestående elektroniske penger.

(2) Et finansforetak skal ha en dokumentert likviditetsstrategi og sørge for forsvarlig likviditetsstyring etter retningslinjer fastsatt av styret. Finansforetakets system for styring og kontroll skal være tilpasset arten, kompleksiteten og omfanget av virksomheten, og etablere metoder for å måle likviditetsrisikoen. Finanstilsynet kan fastsette rapporteringskrav.

(3) Banker, kredittforetak og finansieringsforetak skal rapportere gjenstående løpetid for poster i balansen og ikke-balanseførte finansielle instrumenter etter nærmere regler fastsatt av Finanstilsynet.

(4) Finner Finanstilsynet at likviditetsrisikoen knyttet til virksomheten ikke er forsvarlig, kan Finanstilsynet gi foretaket pålegg som begrenser adgangen til å gi nye lån eller kreditter eller kreve at andre tiltak blir satt i verk for å rette på forholdet.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler til gjennomføring av bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan fastsette minstekrav til finansforetaks sammensetning av likvider og beholdning av likvide eiendeler, herunder regler om:

- a) krav til en likviditetsreserve for å unngå betalingsproblemer som følge av uventede hendelser innenfor ulike tidsperioder,
- b) krav til likviditetsdekning basert på forholdet mellom beregnede tilgjengelige likvide eiendeler av god kvalitet og beregnede forpliktelser som forfaller innenfor et fastsatt antall dager.

§ 13-6 Kapitalforvaltning

(1) Et finansforetak skal forvalte sine eiendeler på en forsvarlig måte i samsvar med foretakets formål. Foretaket skal vektlegge hensynet til forsvarlig likviditet, sikkerhet, risikospredning og inntjening og tilpasse kapitalforvaltningen til endringer i foretakets risikoeksponering eller i risiko knyttet til de ulike virksomhetsområder.

(2) Foretaket skal fastsette og regelmessig gjennomgå retningslinjer for kapitalforvaltningen og rammer og fullmakter for de enkelte enheter og ansattes adgang til å handle for foretaket.

~~(3) Kongen kan fastsette nærmere regler om kapitalforvaltningen.~~

§ 13-7 Kapitalbehov

(1) Et finansforetak skal til enhver tid ha eiendeler som minst gir full dekning av foretakets forpliktelser og avsetninger til dekning av forpliktelser og tap, samt de minstekrav til ansvarlig kapital i foretaket som er fastsatt i eller i medhold av lov. Foretaket skal til enhver tid ha oversikt over og med jevne mellomrom foreta en vurdering av egen soliditet sett i forhold til samlet risikoeksponering og av evnen til over tid å oppfylle krav til ansvarlig kapital.

(2) Et finansforetak skal vurdere kapitalbehovet på kort og lengre sikt og hvordan dette kapitalbehovet kan tilfredsstilles. Vurderingen av kapitalbehov skal omfatte størrelsen, sammensetningen og fordelingen av kapitalen sett i forhold til arten og omfanget av virksomheten til enhver tid og risiko knyttet til virksomheten på sikt.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om interne retningslinjer og rutiner for vurdering, styring og kontroll av kapitalbehov.

§ 13-8 Ansvarlig kapital. Egenkapital

(1) Et finansforetak skal til enhver tid ha ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av den virksomhet foretaket driver. Minstekrav til ansvarlig kapital fastsatt i eller i medhold av kapittel 14 skal i alle tilfelle være oppfylt til enhver tid.

(2) Et finansforetak skal til enhver tid ha en egenkapital som minst tilsvare det beløp som er fastsatt i eller i medhold av § 4-4.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette regler om at egenkapitalen i finansforetak minst skal utgjøre en bestemt prosent av foretakets balanse.

§ 13-9 Avsetninger

(1) Et finansforetak skal ha retningslinjer fastsatt av styret for vurderingen av behovet for avsetninger til dekning av tap på engasjementer som er misligholdt eller for øvrig antas å være tapsutsatte, og av andre tap som følge av risiko som for øvrig må antas å knytte seg til porteføljer av engasjementer til enhver tid.

(2) Foretakets avsetninger til dekning av tap skal på kort og lang sikt være forsvarlige i forhold til den samlede risiko for tap som må antas å knytte seg til foretakets engasjementer. For forsikringsforetak gjelder også reglene i § 14-14.

(3) Kongen kan fastsette nærmere regler om avsetninger til dekning av tap.

§ 13-10 Finansiell rapportering mv.

(1) Et finansforetak skal offentliggjøre informasjon om virksomheten, risikoen knyttet til foretaket og ansvarlig kapital etter bestemmelser fastsatt i forskrift.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om:

- a) foretakets offentliggjøring av informasjon,
- b) krav til dokumentasjon, herunder bestemmelser som gjør unntak fra lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger.

§ 13-11 Tilsyn, retting og pålegg

(1) Finanstilsynet skal se til at finansforetak under tilsyn har hensiktsmessige og klare retningslinjer og rutiner, i samsvar med bestemmelser gitt i eller i medhold av lov, for vurdering, styring og kontroll av foretakets virksomhet, risiko, likviditet og kapitalforhold.

(2) Finansforetak som ikke oppfyller krav fastsatt i eller i medhold av bestemmelsene i avsnitt I eller i lovgivningen for øvrig, skal straks vurdere og i tilfelle iverksette nødvendige tiltak for å rette på dette. Ved manglende etterlevelse av kravene, kan Finanstilsynet pålegge foretakene å:

- a) endre organiseringen, styring og kontrollen av virksomheten og de strategier, prosesser, retningslinjer og rutiner som virksomheten drives etter,
- b) ha høyere minstekrav til ansvarlig kapital som følge av foretakets tapsavsetningspraksis eller forvaltningen av eiendeler,
- c) endre, avgrense eller begrense virksomheten,
- d) redusere risikoen knyttet til virksomheten, herunder produkter og systemer.
- e) begrense omfanget av prestasjonsbetinget godtgjørelse, jf. § 13-15,
- f) benytte årets resultat til å styrke egenkapital, jf. § 10-10 tredje ledd.

§ 13-12 Forskrifter

Kongen kan fastsette nærmere regler til utfylling, gjennomføring og avgrensning av bestemmelsene i avsnittet her.

II. Godtgjørelsesordninger i finansforetak

§ 13-13 Etablering av godtgjørelsesordning

(1) Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere regler for å sikre at finansforetak fastsetter og til enhver tid har og praktiserer en godtgjørelsesordning for hele foretaket som omfatter alle ansatte og tillitsvalgte. Slik godtgjørelsesordning skal ha særskilte regler for ledende ansatte, for andre ansatte og tillitsvalgte med arbeidsoppgaver av betydning for foretakets risikoeksponering, og for andre ansatte og tillitsvalgte med tilsvarende godtgjørelse, samt for andre ansatte og tillitsvalgte med kontrolloppgaver. Godtgjørelsesordningen skal være i samsvar med foretakets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. Godtgjørelsesordningen skal bidra til å fremme god styring av og kontroll med foretakets risiko, og ikke oppfordre til å ta for høy risiko.

(2) Forskriften kan inneholde forskjellige regler om gjennomføring av kravene til godtgjørelsesordninger avhengig av det enkelte foretaks størrelse, organisasjon og virksomhetsområde.

§ 13-14 Krav til godtgjørelsesordninger

(1) I forskrift gitt med hjemmel i § 13-13 kan det fastsettes nærmere krav til godtgjørelsesordning for tillitsvalgte, for ledende ansatte, for andre ansatte med arbeidsoppgaver av betydning for foretakets risikoeksponering, og for andre ansatte og tillitsvalgte med tilsvarende godtgjørelse, samt for andre ansatte med kontrolloppgaver, som blant annet omfatter:

- a) hvilke grupper av ansatte og tillitsvalgte i foretaket som skal omfattes av ordningen,
- b) forholdet mellom fast godtgjørelse og prestasjonsbetinget godtgjørelse,
- c) kriterier for fastsettelse av prestasjonsbetinget godtgjørelse som bygger på en kombinasjon av resultater oppnådd over tid av den enkelte ansatte, det forretningsområdet denne er tilknyttet, og foretakets samlede resultater,
- d) forholdsmessig opptjening av prestasjonsbetinget godtgjørelse over et fastsatt antal år,
- e) hvor stor del av prestasjonsbetinget godtgjørelse som skal kunne bestå av aksjer, egenkapitalbevis eller rett til annen godtgjørelse som ikke utbetales kontant,

- f) vilkår om at prestasjonsbetinget godtgjørelse bare opptjenes eller utbetales for så vidt dette er forsvarlig ut fra foretakets finansielle stilling, og vil bli redusert eller bortfalle dersom foretakets økonomiske stilling vesentlig forverres,
- g) at garantert prestasjonsbetinget godtgjørelse kan bare benyttes i særlige tilfelle,
- h) ansattes og tillitsvalgtes plikt til å avstå fra transaksjoner til sikring av prestasjonsbetinget godtgjørelse,
- i) at sluttvederlag ved opphør av arbeidsforholdet skal tilpasses de resultater som er oppnådd over tid, og utformes slik at utilfredsstillende resultater ikke blir belønnet.

§ 13-15 Pålegg og sanksjoner

I forskrift gitt med hjemmel i § 13-13 kan det fastsettes regler som gir myndighet til å treffe vedtak om:

- a) pålegg om endringer i godtgjørelsesordninger som ikke er i samsvar med kravene i forskriften, jf. § 19-2 første og annet ledd,
- b) grense for foretakets omfang av prestasjonsbetinget godtgjørelse fastsatt i prosent av nettoresultatet, for å sikre at foretaket har et forsvarlig kapitalgrunnlag,
- c) sanksjoner for overtredelse av bestemmelsene i forskriften.

§ 13-16 Styrets rolle, godtgjørelsesutvalg, intern kontroll

(1) Det kan i forskrift gitt med hjemmel i § 13-13 fastsettes regler om styrets plikt til å fastsette og regelmessig gjennomgå godtgjørelsesordningen og overvåke praktiseringen og virkningene av ordningen.

(2) I forskrift gitt med hjemmel i § 13-13 kan det fastsettes krav om at styret i foretak som ut fra størrelse og virksomhetsområder har en vesentlig betydning på finansområdet, oppnevner et utvalg som på fritt grunnlag kan vurdere foretakets godtgjørelsesordning, og som skal forberede alle saker om godtgjørelsesordningen som skal behandles av styret.

(3) Det kan i forskrift gitt med hjemmel i § 13-13 også fastsettes regler om uavhengig intern kontroll med overholdelsen av regelverket.

(4) Det kan i forskrift fastsettes særlige regler om godtgjørelsesutvalg for finanskonsern.

§ 13-17 Informasjonsplikt

I forskrift gitt med hjemmel i § 13-13 kan det fastsettes regler om plikt for foretaket til å offentliggjøre informasjon om foretakets godtgjørelsesordning, om hvilke forhold det skal gis opplysninger om, og om hvordan informasjonen skal offentliggjøres.

§ 13-18 Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Allmennaksjeloven § 5-6 tredje ledd og § 6-16a gjelder tilsvarende for finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form og som har utstedt egenkapitalbevis som er notert på regulert marked.

III. Forholdet til kunder

§ 13-19 Krav til kundebehandling

(1) Finansforetak skal organisere sin kundebehandling slik at kunder blir behandlet av ansatte som har nødvendig kompetanse og fagkyndighet når det gjelder de ulike finansielle tjenester som foretakets virksomhet omfatter. Det skal legges vekt på at kundebehandlere kan gi kunder forsvarlig rådgivning og veiledning ved valg av produkter ut fra kundens opplysninger og det finansforetaket for øvrig kjenner til om kundens situasjon.

(2) Finansforetak skal etablere systemer og rutiner for å sikre oppfyllelse av reglene om opplysningsplikt og om utforming av kundeavtaler etter regler gitt i eller i medhold av finansavtaleloven og forsikringsavtaleloven.

(3) Finansforetak som tilbyr spare- og kapitalprodukter skal etablere ordninger for å sikre at ulike kundegrupper på betryggende måte blir gjort kjent med graden av risiko, kostnadsansvar og forventet netto avkastning knyttet til investeringene, samt de regler om bindingstid, oppsigelse og inn- og utbetalingsordninger som skal gjelde. Finanstilsynet kan stille særskilte krav til kundebehandleres uavhengighet og fagkyndighet når det gjelder spare- og kapitalprodukter.

(4) Finansforetak skal innrette sin virksomhet på en slik måte at risikoen for interessekonflikter mellom foretaket og dets kunder eller mellom foretakets kunder, eller for kundebehandling i strid med kravene til god forretningsmessig, begrenses til et minimum. Finansforetaket skal ha betryggende ordninger og rutiner for å identifisere og i tilfelle motvirke slike risikoforhold innenfor de ulike områder av virksomheten.

(5) Kongen kan gi nærmere regler til gjennomføring av bestemmelsene i paragrafen her.

§ 13-20 Finansforetaks taushetsplikt

(1) Et finansforetak har taushetsplikt med hensyn til opplysninger om kunders og andres forretningsmessige eller private forhold som foretaket mottar under utøvelsen av virksomheten, med mindre foretaket etter lov eller forskrifter gitt med hjemmel i lov enten har plikt til å gi opplysninger eller er gitt adgang til å gi ellers taushetspliktbelagte opplysninger. Når særlige hensyn tilsier det, kan Finanstilsynet helt eller delvis oppheve taushetsplikten.

(2) Taushetsplikten etter første ledd er ikke til hinder for at person som har taushetsplikt etter § 9-7 gis de opplysninger om kunders forhold som den ansatte eller tillitsvalgte har behov for ved utførelsen av sine arbeidsoppgaver for finansforetaket. Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at opplysninger, etter skriftlig samtykke fra den opplysningene gjelder, kan utleveres til utenforstående.

(3) Taushetsplikt etter første ledd er ikke til hinder for at foretak som har rett til å yte betalingstjenester som nevnt i § 2-5, kan samle inn, bearbeide og utveksle seg i mellom transaksjonsopplysninger og annen betalingsinformasjon når dette er nødvendig for å sikre forebygging, etterforskning og avsløring av betalingsbedragerier. Behandling av slike personopplysninger skal skje i samsvar med lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven). Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om behandling av personopplysninger etter denne paragraf.

(4) Når annet ikke er fastsatt i forskrift gitt av Kongen, er taushetsplikten etter første ledd heller ikke til hinder for at et finansforetak i særlige tilfelle og i henhold til styrevedtak gir et annet finansforetak opplysninger som foretaket har mottatt under utøvelsen av virksomheten, dersom formålet er:

- a) å avdekke eller motvirke økonomisk kriminalitet eller annen alvorlig kriminalitet,
- b) å gjennomføre kundeoppdrag og oppgjør av krav fra eller mot kunder, eller annen berettiget ivaretagelse av finansforetakets eller dets kunders interesser, eller
- c) å meddele opplysninger om kunders helseforhold og andre personopplysninger til annet finansforetak, unntatt når annet følger av bestemmelser i personopplysningsloven.

For finansforetaks adgang til å utlevere kundeopplysninger til et annet finansforetak i samme finanskonsern, gjelder også reglene i § 15-5.

(5) Et finansforetak skal ha kontrollordninger for å sikre at kundeopplysninger blir behandlet på en betryggende måte og at uvedkommende ikke får tilgang eller kjennskap til opplysningene.

§ 13-21 Klagenemnd for behandling av tvister

(1) Dersom det på grunnlag av avtale mellom finansforetakenes organisasjoner og organisasjoner som representerer forbrukerkunder av finansforetak, herunder Forbrukerrådet, er etablert en nemnd for behandling av tvister innenfor det virksomhetsområdet som et finansforetak driver, jf. §§ 2-9 til 2-25, og vedtektene er godkjent av Kongen, kan hver av partene kreve nemndbehandling av en tvist innenfor nemndas virkeområde selv om finansforetaket ikke har sluttet seg til klagenemnda.

(2) Departementet kan ved forskrift bestemme at finansforetak og filialer av utenlandske finansforetak, jf. § 6-4 første ledd, skal være tilsluttet en klagenemnd for behandling av tvister innenfor det virksomhetsområdet finansforetaket driver.

(3) Kongen kan ved forskrift gi nærmere regler om nemndsbehandling, herunder ansvar for kostnader ved nemndsbehandlingen.

Kapittel 14. Kapital- og soliditetskrav

§ 14-1 Virkeområde

(1) Bestemmelsene om ansvarlig kapital i avsnitt I gjelder for finansforetak som ikke er forsikringsforetak. For pensjonskasser som driver livsforsikringsvirksomhet gjelder bestemmelsene i avsnitt I for så vidt annet ikke er fastsatt med hjemmel i § 14-12 første ledd.

(2) Bestemmelsene om minstekrav til ansvarlig kapital (kapitaldekning) i avsnitt II gjelder for finansforetak som ikke er pensjons- eller forsikringsforetak. For pensjonsforetak gjelder de minstekrav til ansvarlig kapital som følger av bestemmelsene i avsnitt III.

(3) For forsikringsforetak gjelder bestemmelsene i avsnitt IV om minstekrav til solvenskapital og minstekapital, og om krav til ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet.

(4) Bestemmelsene i avsnitt V gjelder for finansforetak, med mindre annet er særskilt fastsatt.

(5) Som forsikringsforetak regnes her forsikringsforetak som nevnt i § 2-9 annet ledd bokstav f) til i), samt holdingforetak som er morselskap i et finanskonsern som utelukkende eller i hovedsak bare omfatter forsikringsforetak.

I. Ansvarlig kapital

§ 14-2 Ansvarlig kapital

(1) Ansvarlig kapital i et finansforetak som ikke er forsikringsforetak, består av kjernekapital og tilleggskapital.

(2) Kjernekapital omfatter summen av innskutt og opptjent egenkapital etter reglene i § 14-3 (egenkapital), og annen innskutt kapital som er godkjent av departementet etter reglene i § 14-4 som kjernekapital ved beregningen av foretakets ansvarlige kapital (godkjent kjernekapital).

(3) Tilleggskapital kan omfatte ansvarlig lånekapital og andre former for ansvarlig kapital som nevnt i § 14-5.

(4) Ved beregningen av kjernekapital og tilleggskapital skal det gjøres fradrag etter nærmere regler fastsatt ved forskrift etter § 14-6.

§ 14-3 Egenkapital

(1) Et foretaks egenkapital består av innskutt og opptjent egenkapital som nevnt i § 10-1 og som fullt ut kan benyttes til å dekke tap oppstått under løpende drift og, i tilfelle av offentlig administrasjon eller avviking av foretaket, skal stå tilbake for alle andre krav mot foretaket.

(2) Departementet kan fastsette nærmere regler om beregningen av egenkapital, herunder regler om at:

- a) *preferansekapital* etter § 10-4 med rett til kumulative utbytter eller renter, eller med bedre prioritet enn aksjekapital etter reglene i aksjelovgivningen, regnes som tilleggskapital,
- b) innbetalt medlemsinnskudd i kredittforening eller samvirkeforetak av låntakere, regnes som egenkapital,
- c) akkumulert overskudd i henhold til offentliggjort og revisorbekreftet delårsregnskap med tapsavsetninger etter gjeldende regler og fratrukket påregnelig skatt og utbytte, kan regnes som egenkapital.

§ 14-4 Godkjent kjernekapital

(1) Som godkjent kjernekapital regnes fondsobligasjonskapital og annen innbetalt kapital som et foretak har opptatt etter § 10-5 annet eller syvende ledd, og som er godkjent av departementet som kjernekapital ved beregningen av foretakets ansvarlige kapital.

(2) Fondsobligasjonskapital med avtalevilkår i samsvar med reglene i § 10-5 første til sjettede ledd, kan godkjennes som kjernekapital dersom fondsobligasjonene etter avtalevilkårene:

- a) har en fastsatt løpetid på minst 30 år, eller er uten fastsatt løpetid, og
- b) inneholder bestemmelser om foretakets adgang til tilbakebetaling eller tilbakekjøp og til å unnlate å betale renter eller til å suspendere plikten til å svare renter i tilfelle av soliditetssvikt, og Finanstilsynets adgang til ut fra soliditetshensyn å gi foretaket pålegg om at det ikke skal utbetales rente eller at tilbakebetaling ved avtalt forfall skal utsettes, og disse bestemmelsene oppfyller de krav og vilkår som er fastsatt i forskrift gitt av departementet.

(3) Fondsobligasjonskapital som et foretak har opptatt før 1. januar 2011, medregnes som godkjent kjernekapital etter regler fastsatt ved forskrift selv om vilkårene for godkjennelse etter annet ledd ikke er oppfylt.

(4) Godkjent kjernekapital etter første til tredje ledd medregnes som kjernekapital ved beregningen av ansvarlig kapital innenfor de beløpmessige grenser som følger av regler fastsatt av departementet ved forskrift. Beløp som overstiger slik grense, regnes som tilleggskapital.

§ 14-5 Tilleggskapital

(1) Et foretaks tilleggskapital omfatter innbetalt kapital som er opptatt som ansvarlig lånekapital med eller uten avtalt løpetid, og som er godkjent av departementet som tilleggskapital, samt tidsbegrenset preferansekapital med rett til kumulativ rente eller utbytte og godkjent kjernekapital som ikke kan medregnes som kjernekapital. Gjensidig medlemsansvar i kredittforening eller samvirkeforetak av låntakere, og i tilfelle medlemsinnskudd som ikke kan regnes som egenkapital, kan også medregnes som tilleggskapital etter regler fastsatt ved forskrift.

(2) Ansvarlig lånekapital uten fastsatt løpetid kan godkjennes som tilleggskapital dersom:

- a) kapitalen skal stå tilbake for krav fra foretakets alminnelige kreditorer,
- b) kapitalen kan nedskrives for å dekke tap eller underskudd som ikke kan dekkes på annen måte uten at foretakets virksomhet avvikles,
- c) tilbakebetaling ikke kan skje etter krav fra kreditor eller uten samtykke fra Finanstilsynet,
- d) avtalen skal gi foretaket rett til å utsette renteutbetalinger.

(3) Ansvarlig lånekapital med fastsatt løpetid kan godkjennes som tilleggskapital dersom løpetiden er på minst 5 år, og kreditor ikke kan kreve tilbakebetaling ved påkrav før avtalt forfall. Tilbakebetaling før avtalt forfall kan bare skje med samtykke av Finanstilsynet.

(4) Tilleggskapital kan medregnes i ansvarlig kapital innenfor de beløpsmessige grenser som følger av regler fastsatt av departementet ved forskrift.

§ 14-6 Sammensetning og beregning av ansvarlig kapital

(1) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om sammensetningen og beregningen av kjernekapital og tilleggskapital, herunder regler om fradrag og beløpsmessige grenser for medregning av godkjent kjernekapital og tilleggskapital.

(2) For kapitalinnskudd fra Statens finansfond eller fra lovbestemte garantiordninger kan det fastsettes særlige regler.

II. Finansforetak som ikke er pensjons- eller forsikringsforetak Minstekrav til kapital

§ 14-7 Minstekrav til ansvarlig kapital

(1) Et finansforetak som ikke er pensjons- eller forsikringsforetak, skal til enhver tid ha ansvarlig kapital som oppfyller det minstekrav til ansvarlig kapital som til enhver tid gjelder for foretaket etter reglene fastsatt i eller i medhold av dette avsnitt.

(2) Foretaket skal i alle tilfelle oppfylle de krav til ansvarlig kapital og egenkapital som følger av § 13-8. Finanstilsynet kan i samsvar med § 13-8 første ledd gi pålegg om at et foretak skal ha høyere ansvarlig kapital enn det minstekravet som gjelder for foretaket.

§ 14-8 Minstekrav til ansvarlig kapital i bank, kredittforetak, finansieringsforetak og holdingforetak

(1) Ansvarlig kapital i bank, kredittforetak, finansieringsforetak og holdingforetak, skal til enhver tid utgjøre minst åtte prosent av et beregningsgrunnlag etter reglene i § 14-9 med tilhørende forskrifter.

(2) Departementet kan ved forskrift fastsette regler om:

- a) hvor stor del av minstekravet til ansvarlig kapital som skal dekkes av kjernekapital,
- b) hvor stor del av et minstekrav til kjernekapital som skal dekkes av egenkapital.

(3) Departementet kan også fastsette regler om:

- a) minstekrav til kapitalreserve i tillegg til kravet til ansvarlig kapital etter første og annet ledd fastsatt i prosent av beregningsgrunnlaget for ansvarlig kapital, samt om virkningene av at kravet til kapitalreserve ikke er oppfylt,
- b) minstekrav til særlig kapitalreserve i tillegg til kravet til ansvarlig kapital til dekning av økt risiko i finansforetak som følge av sterk kredittvekst eller annen økt risikoeksponering.

(4) Departementet kan fastsette særlige soliditetskrav til banker og kredittforetak med virksomhet av vesentlig betydning for den finansielle stabilitet og finansmarkedets virkemåte, herunder særlige krav til foretakets kapital. Tilsvarende gjelder i forhold til holdingforetak i finanskonsern.

§ 14-9 Beregningsgrunnlaget for minstekrav til ansvarlig kapital i bank, kredittforetak, finansieringsforetak og holdingforetak

(1) Beregningsgrunnlaget for kravet til ansvarlig kapital skal tilsvare summen av beregningsgrunnlagene for kreditt risiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.

(2) Beregningsgrunnlaget for kreditt risiko skal fastsettes med utgangspunkt i risikovekter fastsatt i forskrift (standard metode) eller med utgangspunkt i risikoparametere helt eller delvis fastsatt av foretaket selv

på bakgrunn av interne målemetoder for klassifisering og kvantifisering av kredittrisiko (internbasert rating metode – IRB).

(3) Beregningsgrunnlaget for markedsrisiko skal fastsettes med utgangspunkt i regler fastsatt i forskrift, eller med utgangspunkt i interne målemetoder.

(4) Beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko skal fastsettes som en andel av gjennomsnittlig inntekt (basis metode), eller som en andel av inntekten innenfor de ulike forretningsområder multiplisert med en indikator på tapserfaring fastsatt av departementet (sjablongmetode) eller fastsettes av foretaket selv på bakgrunn av interne målemetoder for operasjonell risiko (avanserte metoder).

(5) Interne målemetoder for blant annet kredittrisiko og markedsrisiko, samt avanserte metoder for operasjonell risiko, kan kun benyttes for beregning av kravet til ansvarlig kapital etter tillatelse gitt av tilsynsmyndigheten.

(6) Departementet kan fastsette forskrift med nærmere regler om beregningene etter første til fjerde ledd, herunder bestemmelser om:

- a) beregningsgrunnlaget for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko,
- b) bruk av interne målemetoder,
- c) hvilke sikkerheter det kan tas hensyn til ved beregningene.

§ 14-10 Betalingsforetak og e-pengeforetak

(1) Minstekrav til ansvarlig kapital for betalingsforetak fastsettes i forskrift gitt av departementet.

(2) Minstekrav til ansvarlig kapital for e-pengeforetak fastsettes i forskrift gitt av departementet.

(3) Har et betalingsforetak eller et e-pengeforetak tillatelse til å drive virksomhet som finansieringsforetak, gjelder også reglene om minstekrav til ansvarlig kapital for finansieringsforetak.

§ 14-11 Tilsyn mv.

(1) Finansforetak som ikke oppfyller krav til ansvarlig kapital eller egenkapital, skal straks vurdere og iverksette tiltak som trengs for å rette på dette. I tilfeller hvor minstekrav til kapital ikke er oppfylt, kan Finanstilsynet gi pålegg etter reglene i § 13-11 annet ledd.

(2) Finanstilsynet kan i særlige tilfeller og for en tidsbegrenset periode samtykke i at foretaket kan ha lavere ansvarlig kapital eller egenkapital enn minstekravet etter reglene i dette avsnitt.

III. Pensjonsforetak

§ 14-12 Pensjonsforetak

(1) Pensjonskasse som driver livsforsikring, skal til enhver tid ha en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig til å dekke kravet til solvensmarginkapital for pensjonskassens samlede virksomhet. Departementet fastsetter regler om beregningen av minstekravet til solvensmarginkapital, kravene til ansvarlig kapital til dekning av kravet til solvensmarginkapital, og andre forhold vedrørende gjennomføringen av solvensmarginkravene.

(2) Pensjonskasse som driver livsforsikring, skal til enhver tid ha et garantifond som utgjør minst en tredel av kravet til solvensmarginkapital, og som er dekket ved egenkapital og annen ansvarlig kapital. Garantifondet skal minst utgjøre et beløp tilsvarende 10 ganger folketrygdens grunnbeløp, med mindre høyere beløp er fastsatt i vedtekter, konsesjonsvilkår eller senere bestemt av departementet.

(3) Departementet kan ved forskrift fastsette at bestemmelsene i avsnitt IV med tilhørende forskrifter helt eller delvis skal legges til grunn ved beregningen av kravene til ansvarlig kapital i pensjonskasser som driver livsforsikringsvirksomhet, herunder utfyllende regler og overgangsregler.

(4) For pensjonskasser som ikke driver livsforsikringsvirksomhet, og for innskuddspensjonsforetak gjelder bestemmelsene om minstekrav til ansvarlig kapital i §§ 14-7 og 14-8 første ledd, jf. § 14-9, tilsvarende.

(5) Bestemmelsene i § 14-11 gjelder tilsvarende for pensjonsforetak.

IV. Forsikringsforetak

§ 14-13 Kapitalkrav for forsikringsforetak

(1) Forsikringsforetak skal til enhver tid oppfylle de krav til kapital til dekning av avsetninger for forsikringsforpliktelse og til ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet og av minstekapitalkravet som følger av bestemmelsene i dette avsnitt, samt forskrift og enkeltvedtak gitt i medhold av disse bestemmelsene.

(2) Ved anvendelsen av bestemmelsene i dette avsnitt, skal verdien av eiendeler og avsetninger og andre forpliktelser settes til omsetningsverdien ved forretningsmessige transaksjoner mellom uavhengige parter.

§ 14-14 Beregning av avsetningskrav

(1) Et forsikringsforetak skal til enhver tid ha kapital til dekning av avsetninger for samtlige foreliggende forsikringsforpliktelser beregnet på forsvarlig måte på grunnlag av tilgjengelig markedsinformasjon. Verdien av avsetningene skal tilsvare det beløp forsikringsforetaket vil måtte betale ved omgående overføring av forsikringsforpliktelsene til et annet forsikringsforetak på forretningsmessige vilkår mellom uavhengige parter.

(2) Avsetningene skal tilsvare summen av:

- a) verdien etter beste skjønn basert på et sannsynlighetsvektet gjennomsnitt av de fremtidige kontantstrømmer knyttet til forsikringsforpliktelsene inntil disse er oppgjørt, og nåverdberegninger etter den relevante risikofrie rentekurve, samt uten fradrag for gjenforsikring, og
- b) en risikomargin beregnet etter en rentesats fastsatt ut fra kapitalkostnadene for et forsikringsforetak ved å ha en ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet for forsikringsforpliktelsene inntil disse er oppgjørt.

(3) Ved beregningen av avsetningene skal det tas hensyn til kostnader knyttet til forsikringskontraktene og virkningene av inflasjon, samt alle utbetalinger til de forsikrede, herunder fremtidige overskudd som forventes å bli tilført fra forsikringsforetaket uavhengig av om dette skjer i henhold til garanti eller ikke. I tillegg skal det tas hensyn til finansielle garantier og opsjoner som inngår i forsikringskontraktene.

(4) Ved beregningen av beløp som kan kreves utbetalt i henhold til gjenforsikringer, gjelder bestemmelsene i første til tredje ledd tilsvarende. Det skal gjøres fradrag for forventet tap som følge av mislighold fra gjenforsikringsforetaks side.

(5) Dersom et forsikringsforetak ikke oppfyller kravet til avsetninger, kan Finanstilsynet gi foretaket pålegg om å bringe forholdet i orden, og kan i tilfelle fastsette grenser for foretakets rådighet over sine eiendeler eller dets adgang til å overta nye forsikringer.

§ 14-15 Krav til ansvarlig kapital i forsikringsforetak

(1) Forsikringsforetak skal til enhver tid ha en ansvarlig kapital som er tellende etter reglene i § 14-18 første ledd som minst er tilstrekkelig til å dekke solvenskapitalkravet i henhold til regler fastsatt i eller i medhold av bestemmelsene i avsnittet her.

(2) Forsikringsforetak skal til enhver tid ha en ansvarlig kapital som er tellende etter reglene i § 14-18 annet ledd, og som minst er tilstrekkelig til å dekke minstekapitalkravet fastsatt i eller i medhold av bestemmelsene i avsnittet her.

§ 14-16 Ansvarlig kapital, basiskapital og støttekapital

(1) Et forsikringsforetaks ansvarlige kapital kan bestå av basiskapital og støttekapital.

(2) Basiskapitalen tilsvarer verdien av foretakets eiendeler etter fradrag av verdien av foretakets forpliktelser og avsetninger for forsikringsforpliktelser beregnet etter § 14-14, men med tillegg av den ansvarlige lånekapital som er innskutt i foretaket. Ved verdsettelsen av eiendeler, forpliktelser og avsetninger gjelder reglene i §§ 14-13 annet ledd og 14-14. Det skal gjøres fradrag for egen beholdning av aksjer, egenkapitalbevis og ansvarlige låneobligasjoner utstedt av foretaket.

(3) Støttekapital er annen kapital enn basiskapital som foretaket har rett til å innkalle til dekning av underskudd og tap, herunder ikke innbetalt aksjekapital, grunnfondskapital eller eierandelskapital og kapital som kan kreves innbetalt i henhold til medlemsansvar i gjensidige forsikringsforetak, garanti eller tilsvarende rettigheter. Støttekapital skal være godkjent av Finanstilsynet.

§ 14-17 Klassifisering av ansvarlig kapital

(1) Et forsikringsforetaks basiskapital og støttekapital skal inndeles i tre grupper på grunnlag av følgende kriterier:

- a) kapitalen som til enhver tid kan benyttes til eller innbetales etter påkrav for å dekke tap, både under løpende drift og ved avvikling,
- b) kapital som ved avvikling av forsikringsforetaket kan benyttes til å dekke tap, og som ikke pliktes tilbakebetalt for alle andre krav, herunder krav som følger av forsikrings- og gjenforsikringsavtale, er dekket.

Ved vurderingen av om disse kravene er oppfylt, skal det også tas hensyn til forhold som varighet og løpetid, vilkår om og insentiver til tilbakekjøp, og påheftede kostnader og rettigheter.

(2) Kapitalgruppe 1 består av basiskapital som i hovedsak oppfyller vilkårene i første ledd. I kapitalgruppe 1 inngår også opptjent kapital som ikke er disponert med sikte på fordeling som overskudd til forsikringstakerne og de forsikrede, og som fyller kravene i første ledd.

(3) Kapitalgruppe 2 omfatter basiskapital som i hovedsak oppfyller vilkåret i første ledd bokstav b), samt støttekapital som i hovedsak oppfyller vilkårene i første ledd. Fremtidige krav på tilleggsbidrag fra medlemmene i gjensidige rederiforsikringsforetak som bare overtar forsikringer for skip, herunder ansvarsforsikring, og som kan gjøres gjeldende i løpet av en periode på 12 måneder, regnes også som kapital i kapitalgruppe 2. Tilsvarende gjelder for krav mot medlemmer i gjensidig forsikringsforetak som nevnt i § 10-7 annet ledd.

(4) Kapitalgruppe 3 omfatter basiskapital og støttekapital som ikke omfattes av annet eller tredje ledd.

(5) Forsikringsforetak skal gruppere de ulike former for kapital som inngår i dets ansvarlige kapital, i samsvar med bestemmelsene i paragrafen her.

§ 14-18 Tellende ansvarlig kapital. Beløpsgrenser

(1) Solvenskapitalkravet skal være dekket av ansvarlig kapital som består av summen av kapital i kapitalgruppe 1 og de deler av kapital i kapitalgruppene 2 og 3 som kan regnes som tellende innenfor de beløpsmessige grenser departementet har fastsatt. De beløpsgrenser som fastsettes skal i tilfelle sikre at:

- a) kapital i kapitalgruppe 1 vil utgjøre mer enn en tredel av samlet kapital til dekning av solvenskapitalkravet, og
- b) kapital i kapitalgruppe 3 vil utgjøre mindre enn en tredel av samlet kapital til dekning av solvenskapitalkravet.

(2) Minstekapitalkravet skal være dekket av ansvarlig kapital som består av basiskapital i kapitalgruppe 1, og den del av basiskapitalen i kapitalgruppe 2 som kan regnes som tellende innenfor en beløpsmessig grense

fastsatt av departementet. Den beløpsgrense som fastsettes, skal i alle tilfelle sikre at basiskapital i kapitalgruppe 1 vil utgjøre mer enn halvparten av basiskapitalen til dekning av minstekapitalkravet.

§ 14-19 Beregning av solvenskapitalkravet

(1) Solvenskapitalkravet skal motsvare en standardisert risikoberegnet verdi av samlet uforutsett tap, herunder forsikringsmessig og finansielt tap, som risiko knyttet til virksomheten kan påføre foretakets ansvarlige kapital, beregnet med et pålitelighetsnivå på 99,5 prosent over en periode på ett år. Ved beregningen skal det tas hensyn til risikoreduserende tiltak og ordninger.

(2) Ved beregning av solvenskapitalkravet skal all kvantifiserbar tapsrisiko knyttet til forsikringsforetakets samlede virksomhet tas i betraktning, herunder risiko knyttet til forsikringer som forventes overtatt i løpet av de neste 12 måneder. Beregningen skal minst dekke følgende risikoer:

- a) forsikringsrisiko,
- b) markedsrisiko,
- c) kredittrisiko,
- d) operasjonell risiko, herunder rettslig risiko, men ikke omdømmerisiko eller risiko som følge av strategibeslutninger.

(3) Solvenskapitalkravet skal beregnes etter standardmetoden i henhold til § 14-20 eller i tilfelle etter interne modeller i henhold til § 14-21.

(4) Forsikringsforetak skal minst en gang i året beregne solvenskapitalkravet. Solvenskapitalkravet bestemmes til enhver tid av siste rapporterte beregning, med mindre annet følger av § 14-22.

§ 14-20 Beregning etter standardmetoden

(1) Solvenskapitalkravet skal ved beregning etter standardmetoden tilsvare summen av:

- a) basiskravet til solvenskapital, som skal tilsvare det samlede resultat av beregninger for et antall risikogrupper og i tilfelle undergrupper på grunnlag av standardiserte mål for ulike tapsrisikoer og vektingsfaktorer for ulike risikogrupper. Ved beregningen skal minst livsforsikring, skadeforsikring og helseforsikring, samt markedsrisiko og motpartsrisiko utgjøre særskilte risikogrupper,
- b) kapitalkrav for operasjonell risiko,
- c) justeringer for risikoreduserende virkning av avsetninger og utsatt skatt, samt av fremtidig skjønnsbasert overskuddstildeling.

(2) Kapitalkravet for hver risikogruppe eller i tilfelle undergruppe skal beregnes med pålitelighetsnivå som nevnt i § 14-19 første ledd. Nærmere regler om beregningen fastsettes av departementet etter § 14-25.

(3) Et forsikringsforetak kan benytte forenklet beregning for særskilte risikomoduler når foretakets risikoeksponering tilsier at dette er ubetenkelig, og det vil medføre uforholdsmessig ulempe å følge standardmetoden.

(4) Dersom det ikke er forsvarlig å beregne et foretaks solvenskapitalkrav fullt ut etter standardmetoden fordi foretakets risikoprofil til dels avviker vesentlig fra noen av de forutsetninger som ligger til grunn for standardmetoden, kan Finanstilsynet gi foretaket pålegg om i stedet å legge til grunn forutsetninger tilpasset foretakets særlige risikoprofil.

(5) Finanstilsynet kan også gi et forsikringsforetak pålegg om å beregne hele eller deler av solvenskapitalkravet etter en intern modell etter § 14-21 dersom foretakets risikoprofil avviker vesentlig fra de forutsetninger som ligger til grunn for standardmetoden.

§ 14-21 Beregning etter interne modeller

(1) Et forsikringsforetak kan med samtykke av Finanstilsynet beregne hele eller deler av solvenskapitalkravet på grunnlag av interne modeller. Beregning av deler av solvenskapitalkravet etter interne modeller kan tillates i forhold til forsikringsforetakets samlede virksomhet eller bare til virksomhet på enkelte forsikringsområder, og kan omfatte beregninger som gjelder ett eller flere av følgende forhold:

- a) en eller flere risikogrupper eller i tilfelle undergrupper som inngår ved beregningen av basiskravet til solvenskapital etter standardmetoden,
- b) kapitalkravet for operasjonell risiko,
- c) justeringer for risikoreducerende virkning av avsetninger og utsatt skatt, samt fremtidig skjønnsbasert overskuddsdeling.

(2) Finanstilsynet kan gi samtykke til bruk av interne beregningsmodeller bare dersom forsikringsforetakets system for å identifisere, måle, overvåke, styre og rapportere risiko er tilfredsstillende, og foretaket for øvrig oppfyller de krav som stilles til interne modeller for beregning av solvenskapitalkravet. Finanstilsynet kan gi samtykke til delvis bruk av intern beregningsmodell bare dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) foretaket godtgjør at begrenset anvendelse av den interne beregningsmodellen er velbegrunnet.
- b) den interne beregningsmodellen er bedre i samsvar med foretakets risikoprofil og prinsippene i § 14-19, og
- c) den interne beregningsmodellen er utformet slik at den interne modellen lar seg benytte fullt ut i kombinasjon med standardmetoden for beregning av solvenskapitalkravet.

(3) Har Finanstilsynet samtykket i bruk av interne beregningsmodeller, kan forsikringsforetaket ikke uten samtykke fra Finanstilsynet endre modellen eller gå over til helt eller delvis å benytte standardmetoden. Dersom forsikringsforetaket ikke lenger oppfyller de krav som gjelder for bruk av interne beregningsmodeller, kan Finanstilsynet kreve at foretaket utarbeider en plan for oppfølging av kravene og, dersom planen ikke blir gjennomført, kreve at solvenskapitalkravet blir beregnet etter standardmetoden.

(4) Nærmere regler om beregning av solvenskapitalkrav etter interne modeller fastsettes av departementet etter § 14-25.

§ 14-22 Forhøyet solvenskapitalkrav

Finanstilsynet kan fastsette et solvenskapitalkrav som er høyere enn beregnet etter §§ 14-19 til 14-21, dersom:

- a) Finanstilsynet finner at forsikringsforetakets risikoprofil avviker vesentlig fra de forutsetninger som ligger til grunn for å beregne solvenskapitalkravet etter standardmetoden, og et pålegg fra Finanstilsynet etter § 14-20 femte ledd om å beregne hele eller deler av solvenskapitalkravet etter en intern modell, anses u hensiktsmessig eller har vært uten virkning, eller utviklingen av den interne modell ikke er fullført.
- b) Finanstilsynet finner at forsikringsforetakets risikoprofil avviker vesentlig fra de forutsetninger som ligger til grunn for å beregne hele eller deler av solvenskapitalkravet etter en intern modell, fordi modellen ikke legger tilstrekkelig vekt på ulike vesentlige risikoforhold, og de tilpasninger som trengs for å rette på dette, ikke er gjennomført innen rimelig tid.

- c) Finanstilsynet finner at foretakets organisering, styring og kontroll av virksomheten avviker vesentlig fra det som følger av bestemmelsene i kapittel 13, at foretaket som følge av dette ikke er i stand til på forsvarlig vis å identifisere, måle, overvåke, styre og rapportere risiko som foretaket er eller kan bli utsatt for, og at andre tiltak antagelig ikke vil være tilstrekkelige til å rette på forholdet innen rimelig tid.

§ 14-23 Beregningen av minstekapitalkravet

(1) Minstekapitalkravet skal tilsvare den tellende ansvarlige kapital etter § 14-18 annet ledd som forsikringsforetaket må ha for at forsikringstakerne ikke skal bli utsatt for uakseptabel høy risiko hvis foretaket tillates å fortsette sin virksomhet.

(2) Minstekapitalkravet skal motsvare en standardisert risikoberegnet verdi av samlet uforutsette tap som risiko knyttet til virksomheten kan påføre forsikringsforetakets basiskapital, beregnet med et pålitelighetsnivå på 85 prosent over en periode på ett år. Minstekapitalkravet beregnes som en lineær funksjon av variabler knyttet til foretakets avsetninger, premienivå, kapitalrisiko, utsatt skatt og kostnadsnivå etter fradrag for gjenforsikring.

(3) Minstekapitalkravet skal ikke være mindre enn 25 prosent eller høyere enn 45 prosent av foretakets solvenskapitalkrav, herunder tillegg fastsatt etter § 14-22.

(4) Minstekapitalkravet skal ikke i noe tilfelle være mindre enn det beløp i norske kroner som motsvarer for:

- a) livsforsikringsforetak 3,2 mill. euro,
- b) andre forsikringsforetak 2,2 mill. euro, men 3,2 mill. euro hvis foretaket har overtatt ansvarsforsikringer knyttet til motorvogn, luftfartøy eller skip eller andre ansvarsforsikringer, eller kreditt- eller garantiforsikringer,
- c) gjenforsikringsforetak 3,2 mill. euro, men 1 mill. euro for gjenforsikringsforetak som etter sine vedtekter bare kan overta gjenforsikringer for en bestemt krets av forsikringstakere.

(5) Forsikringsforetaket skal minst hvert kvartal beregne og rapportere minstekapitalkravet.

§ 14-24 Sanksjoner

(1) Dersom et forsikringsforetak ikke oppfyller solvenskapitalkravet etter § 14-15 første ledd, eller mener at det foreligger risiko for underoppfyllelse, skal foretaket straks underrette Finanstilsynet, og innen rimelig tid fremlegge en plan for å rette på forholdene. Finanstilsynet skal gi forsikringsforetaket pålegg om innen 6 måneder å sørge for å ha tilstrekkelig kapital til å oppfylle solvenskapitalkravet, eller å endre, avgrense eller begrense virksomheten eller redusere foretakets risikoprofil slik at kravet vil være oppfylt. Fristen kan forlenges i tilfelle av sterkt fall i finansmarkeder.

(2) Dersom et forsikringsforetak ikke oppfyller minstekapitalkravet etter § 14-15 annet ledd, skal foretaket fremlegge en kortsiktig plan for å rette på forholdet. Har foretaket ikke innen tre måneder rettet på forholdet, eller endret eller begrenset virksomheten og redusert sin risikoprofil slik at kravet vil være oppfylt, skal foretakets konsesjon tilbakekalles.

(3) I tilfelle som omfattes av første eller annet ledd kan Finanstilsynet fastsette grenser for foretakets rådighet over sine eiendeler eller dets adgang til å overta nye forsikringer.

§ 14-25 Forskrifter

Departementet kan fastsette nærmere regler til gjennomføring, utfylling og avgrensning av bestemmelsene i §§ 14-13 til 14-24, herunder regler om:

- a) beregning av krav til avsetninger,
- b) beregning av solvenskapitalkrav etter standardmetoden, herunder om:
 - inndeling i risikogrupper og undergrupper,
 - metoder, forutsetninger og standardmål for tapsrisiko knyttet til
 - basiskapitalen som skal benyttes ved beregningen,
 - vektingsfaktorer til bruk ved beregningen av det samlede solvenskapitalkrav,
 - beregning av solvenskapitalkravet etter forenklede metoder,
- c) beregning av solvenskapitalkrav etter intern modell, herunder om godkjenning av interne modeller og om krav som gjelder utforming, oppdatering og bruk av interne modeller,
- d) beregning og størrelse av høyere solvenskapitalkrav,
- e) beregning og størrelse av minstekapitalkrav, herunder regler om justering av minstebeløpene i samsvar med endringer i pengeverdien,
- f) ansvarlig kapital i forsikringsforetak, herunder om hvilke kapitalformer som kan medregnes, inndelingen i kapitalgrupper, og beløpsmessige grenser for beregningen av tellende ansvarlig kapital.

§ 14-25a Overgangsregler

(1) Gjeldende regler om krav til solvensmarginkapital og beregningen av kravene, samt om de former for kapital som kan dekke solvensmarginkravet, og andre forhold vedrørende gjennomføringen av solvensmarginkravene, gjelder inntil bestemmelsene i §§ 14-13 til 14-24 er trådt i kraft eller inntil det tidspunkt departementet fastsetter.

(2) Gjeldende regler om krav til ansvarlig kapital og kapitaldekning i forsikringsforetak gjelder inntil bestemmelsene i §§ 14-13 til 14-24 er trådt i kraft eller inntil det tidspunkt departementet fastsetter.

(3) Departementet kan fastsette nærmere overgangsregler, herunder gjøre unntak fra reglene i første eller annet ledd.

V. Øvrige soliditetskrav

§ 14-26 Høyeste engasjement med en enkelt motpart

(1) Et finansforetak kan ikke ha høyere samlet engasjement med en enkelt motpart enn det som til enhver tid er forsvarlig.

(2) Ved beregning av samlet engasjement skal to eller flere motparter regnes som en motpart når det i forholdet mellom dem foreligger bestemmende innflytelse eller økonomiske forbindelser som kan ha vesentlig betydning for kredittvurderingen. Finanstilsynet avgjør i tvilstilfelle om to eller flere motparter skal anses som en motpart.

(3) Kongen kan fastsette forskrift om høyeste samlede engasjement med en enkelt motpart, herunder om beregningsmåte for engasjement i og utenfor balansen og andre forhold vedrørende gjennomføringen av kravet.

§ 14-27 Kredittinstitusjoners eierandeler i foretak som driver annen virksomhet

(1) En bank eller et kredittforetak kan ikke ha en kvalifisert eierandel i et foretak som ikke er finansforetak dersom bokført verdi overstiger 15 prosent av bankens eller kredittforetakets ansvarlige kapital

etter siste års- eller delårsregnskap. Den samlede beholdning av kvalifiserte eierandeler skal ikke i noe tilfelle overstige 60 prosent av foretakets ansvarlige kapital.

(2) Med kvalifisert eierandel menes her eierandel som nevnt i § 3-1 første ledd tredje punktum. Som finansforetak regnes også utenlandsk finansforetak, samt foretak som driver kapitalforvaltning, forvaltning av verdipapirfond, ytelse av databehandlingstjenester eller annen virksomhet som henger nær sammen med bankens eller kredittforetakets virksomhet.

(3) Aksjer eller andeler som erverves midlertidig som ledd i en økonomisk sanerings- eller redningsaksjon i et foretak, eller som ledd i en ordinær fulltegningsgaranti eller i et foretaks eget navn for andres regning, regnes ikke med i forhold til grensene i første ledd. Det samme gjelder aksjer eller andeler som ikke holdes som finansielle anleggsmidler.

~~§ 14-28 Forsikrings- og pensjonsforetaks eierandeler i foretak som driver annen virksomhet~~

~~(1) Et forsikrings- eller pensjonsforetak kan ikke ha en kvalifisert eierandel på mer enn 15 prosent i et foretak som ikke er finansforetak, og som driver virksomhet som ikke kan drives av et forsikrings- eller pensjonsforetak. Forbudet gjelder likevel ikke for så vidt den samlede verdi av slike eierandeler er mindre enn foretakets midler etter fradrag for avsetninger til dekning av forsikrings- og pensjonsforpliktelsene, så fremt den økonomiske risiko knyttet til eierandelene er begrenset til verdien av den enkelte investering.~~

~~(2) Med kvalifisert eierandel menes her eierandel som nevnt i § 3-1 første ledd tredje punktum. Som finansforetak regnes her også verdipapir- og eiendomsmeglerforetak, foretak som forvalter verdipapirfond og utenlandsk finansforetak.~~

~~(3) Kongen kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsene i paragrafen her og sette vilkår for unntaket.~~

§ 14-29 Samlet beholdning av eierandeler mv.

(1) Et finansforetak skal påse at markedsrisiko og annen risiko knyttet til dets beholdning av aksjer, egenkapitalbevis og andre eierandeler, herunder eierandeler i fast eiendom, til enhver tid er forsvarlig i forhold til finansforetakets kjernekapital.

(2) Finansforetaket skal gi melding til Finanstilsynet dersom samlet verdi av dets beholdning av eierandeler overstiger finansforetakets kjernekapital etter siste års- eller delårsregnskap. Eierandeler i datterforetak som omfattes av konsolidering etter § 15-2 annet ledd første punktum medregnes ikke.

~~(3) For kapitalforvaltningen i forsikrings- og pensjonsforetak gjelder særskilte regler fastsatt ved forskrift.~~

§ 14-30 Egne eiendeler som sikkerhet

(1) Et finansforetak kan stille egne eiendeler til sikkerhet for forpliktelser overfor staten, Norges Bank, Bankenes sikringsfond, avregningsentral eller deltaker i et interbanksystem eller verdipapiroppgjørssystem.

(2) Et finansforetak kan i samsvar med markedspraksis også stille sikkerhet overfor motpart ved rentebytteavtaler, lån av finansielle instrumenter og andre ordinære markedsdisposisjoner. Som sikkerhet regnes også overdragelse av eiendeler med avtale om at finansforetaket skal eller kan kjøpe eiendelene tilbake i henhold til de vilkår avtalen fastsetter.

(3) I andre tilfelle enn nevnt i første og annet ledd, kan et finansforetak ikke stille egne eiendeler til sikkerhet for forpliktelser som til sammen overstiger 10 prosent av foretakets kjernekapital uten at det foreligger samtykke fra Finanstilsynet. Dette gjelder ikke lån sikret med pant i fast eiendom som foretaket benytter i sin virksomhet.

(4) Finanstilsynet kan fastsette nærmere regler om finansforetaks plikt til å gi Finanstilsynet melding om sikkerhetsstillelse som nevnt i første til tredje ledd.

§ 14-31 Tilbakebetaling og nedskrivning

Den ansvarlige kapital i et finansforetak kan ikke uten samtykke av Finanstilsynet reduseres på annen måte enn ved tilbakebetaling til avtalt forfall, eller ved nedskrivning for å dekke underskudd etter årsregnskapet som ikke kan dekkes på annen måte.

Kapittel 15. Virksomhet i finanskonsern

§ 15-1 Alminnelige krav til finanskonsern

(1) Holdingforetak og annet morselskap i finanskonsern skal se til at den samlede virksomheten i finanskonsernet organiseres og drives på en forsvarlig måte. Bestemmelsene i §§ 13-1, 13-2, 13-4, 13-5 annet, fjerde og femte ledd og 13-7 til 13-12 og 13-19 gjelder tilsvarende for den samlede virksomhet i finanskonsernet.

(2) Morselskapet skal forvise seg om at det er etablert klare og hensiktsmessige styrings- og kontrollordninger for den samlede virksomhet i finanskonsernet, og at det er fastsatt retningslinjer og rutiner for å identifisere, styre, overvåke, vurdere og rapportere risiko som finanskonsernet eller konsernforetak er eller kan bli eksponert for. Morselskapet skal se til at bestemmelsene om dette blir fulgt opp av konsernforetakene og med jevne mellomrom foreta en vurdering av soliditeten i finanskonsernet sett i forhold til risikoeksponeringen knyttet til den samlede virksomhet i finanskonsernet.

(3) Internrevisjonen i morselskapet skal se til at internrevisjon som omfatter den samlede virksomhet i finanskonsernet, er organisert og blir gjennomført på en forsvarlig måte. Styret i morselskapet fastsetter nærmere retningslinjer for fordelingen av arbeidsoppgavene mellom internrevisjonen i morselskapet og internrevisjonen i de enkelte konsernforetakene.

(4) Styret i morselskapet skal sørge for at det avgis en felles revisjonsberetning for morselskapet og finanskonsernet. For øvrig gjelder reglene i § 8-17 tilsvarende.

(5) Bestemmelsene om revisjonsutvalg i §§ 8-18 til 8-20 gjelder tilsvarende for holdingforetak med konsesjon til å drive virksomhet som morselskap i finanskonsern som omfatter bank, kredittforetak, finansieringsforetak med verdipapirer notert på regulert marked, eller forsikringsforetak.

(6) Morselskapet skal sørge for gjennomføring av bestemmelser om godtgjørelsesutvalg for finanskonsernet, jf. § 13-16 fjerde ledd.

(7) Bestemmelsene i første til sjettede ledd innebærer ikke at styret, daglig ledelse eller andre styrende organer i morselskapet i finanskonsernet har adgang til å treffe beslutninger med bindende virkning for datterforetak i finanskonsernet.

(8) Bestemmelsene i første og annet ledd gjelder også for de virksomhetsområder som omfattes av en samarbeidsgruppe av finansforetak som nevnt i § 1-5 tredje ledd. Som morselskap regnes her den gruppe av finansforetak som har eierinteressene i det eller de finansforetak som forestår virksomheten eller i tilfelle et finanskonsern hvori disse foretakene inngår.

(9) Bestemmelsene i paragrafen her gjelder ikke eierforetak som nevnt i § 3-11 første ledd bokstav c), med mindre annet fastsettes av Kongen.

§ 15-2 Konsolideringsregler mv.

(1) Et finansforetak skal ved anvendelsen av regler om kapitaldekningskrav og andre soliditets- og sikkerhetskrav, foreta konsolidering etter reglene i paragrafen her når foretaket har en kapitalinteresse i et annet foretak eller er underlagt felles ledelse med et annet foretak.

Finanstilsynet kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsen i dette ledd.

(2) Ved konsolidering av datterforetak skal konsernregnskap basert på prinsippet om full konsolidering legges til grunn. Ved konsolidering av annet enn datterforetak, skal prinsippet om forholdsmessig konsolidering

legges til grunn. Finanstilsynet kan i det enkelte tilfelle beslutte at et datterforetak skal konsolideres etter prinsippet om forholdsmessig konsolidering dersom det kan godtgjøres at eierne av eierandeler og annen ansvarlig kapital er finansforetak eller verdipapirforetak med tilstrekkelig soliditet, samtidig som ansvarsforholdet mellom eierne av ansvarlig kapital er tilstrekkelig fastslått. Finanstilsynet kan gi pålegg om konsolidering også for andeler ned til 10 prosent.

(3) Ved anvendelsen av bestemmelsene i første og annet ledd i forhold til samarbeidsgrupper som omfattes av lovutkastet § 3-20, skal det alltid foretas forholdsmessig konsolidering uavhengig av størrelsen av de enkelte eierforetakenes eierinteresser i det eller de finansforetak som forestår den virksomhet samarbeidsavtalen omfatter.

(4) I tilfeller hvor det ikke foretas konsolidering etter første ledd, skal det for eierandeler på minst 10 prosent avsettes en kapitaldekningsreserve på 100 prosent av balanseført verdi. Finanstilsynet kan gi pålegg om slik kapitaldekning også for eierandeler på mindre enn 10 prosent.

(5) Har et finansforetak skutt inn ansvarlig kapital utenom aksjekapitalen i annet finansforetak, som alene eller sammen med en eierandel i foretaket tilsvarer 10 prosent eller mer av samlet ansvarlig kapital i dette foretaket, skal finansforetaket i tilfelle hvor det ikke foretas konsolidering etter første ledd, avsette en kapitaldekningsreserve på 100 prosent av balanseført verdi. Finanstilsynet kan gi pålegg om slik kapitaldekningsreserve også når samlet eier- og lånekapital som nevnt i første punktum, utgjør mindre enn 10 prosent. Finanstilsynet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsene i dette ledd.

(6) Kongen kan ved forskrift fastsette nærmere regler om gjennomføringen av konsolideringen eller avsetning av kapitaldekningsreserve etter denne paragraf, herunder særlige regler for forsikringskonsern og kapitalinteresser i forsikringsforetak. Finanstilsynet kan ved enkeltvedtak beslutte at kapitaldekningskrav og andre soliditets- og sikkerhetskrav etter denne paragraf skal beregnes på en annen måte enn fastsatt i annet ledd eller i medhold av leddet her.

§ 15-3 Transaksjoner mellom konsernforetak mv.

(1) Transaksjoner og engasjementer mellom:

- a) foretak i et finanskonsern,
- b) finansforetak og tilknyttet foretak, og
- c) finansforetak og deltagende foretak,

skal være i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper mellom uavhengige parter.

Finanstilsynet kan gi finansforetak pålegg om å endre transaksjoner og engasjementer med andre foretak i samme finanskonsern som ikke er i samsvar med bestemmelsen i første punktum.

(2) Et finanskonsern skal ha regler for virksomheten som sikrer at inntekter, kostnader, tap og gevinst blir fordelt på en mest mulig korrekt måte mellom foretak og virksomhetsområder som omfattes av konsernet. Finanstilsynet skal føre kontroll med fordelingen og kan gi pålegg om å endre transaksjoner mellom foretak i konsernet eller endre andre disposisjoner som fører til en fordeling som ikke samsvarer med prinsippene i første punktum. Finanstilsynet kan gi nærmere regler om slik fordeling.

(3) Konsernbidrag kan ikke gis mellom søsterforetak. ~~Konsernbidrag kan heller ikke gis av livsforsikringsforetak, med mindre annet er fastsatt i foretakets vedtekter.~~ Bidraget må sammen med utbytte ikke overstige forsvarlig utdeling av utbytte basert på det enkelte års drift, jf. § 10-10, med mindre Kongen, for å sikre soliditeten i et konsernforetak eller konsernet, gir tillatelse til et høyere bidrag. Kongen kan fastsette utfyllende regler etter dette ledd.

(4) Meglerforetak som inngår i konsernet kan utføre oppdrag for et annet foretak i konsernet om ikke annet følger av konsesjonsvilkårene. I tilfeller hvor slik megling utføres, skal foretaket sørge for at motmegler benyttes med mindre konsesjonsvilkårene angir at dette ikke er nødvendig.

§ 15-4 Lån, garantier mv. mellom konsernforetak

(1) Et konsernforetak som ikke er forsikringsforetak, kan yte lån til eller stille garanti for et annet foretak i samme finanskonsern som samlet ikke overstiger den grense for engasjementer overfor en enkelt motpart som er fastsatt i eller i medhold av lov.

(2) Et forsikringsforetak kan ikke uten samtykke av Kongen yte lån til eller stille garanti for annet foretak i samme finanskonsern. Et forsikringsforetak kan likevel gi lån til et heleid datterforetak som bare driver virksomhet som forsikringsforetaket selv kan drive.

(3) Annet ledd er ikke til hinder for at forsikringsforetak har innskudd i bank i samme konsern til bruk ved og i et omfang tilpasset betalingsstransaksjoner knyttet til forsikringsvirksomheten. Finanstilsynet kan fastsette nærmere regler om slike innskudd, herunder grense for samlet innskudd, og om bruken av innskuddskonti.

(4) Bestemmelsene i § 15-3 første og annet ledd gjelder tilsvarende for lån, garanti og innskuddskonti som nevnt i første til tredje ledd. Konsernforetak som yter lån til eller stiller garanti som overstiger 5 prosent av foretakets ansvarlige kapital, skal gi melding om dette til Finanstilsynet.

§ 15-5 Utveksling av kundeinformasjon mellom konsernforetak

(1) Et finansforetak kan utlevere opplysninger om kundeforhold til et annet finansforetak i samme finanskonsern når utleveringen er påkrevd for at styrings-, kontroll- eller rapporteringskrav for virksomheten i finanskonsernet fastsatt i eller i medhold av lov, skal kunne oppfylles.

(2) Et finansforetak kan til et annet finansforetak i samme konsern utlevere opplysninger om en bestemt kunde som omfatter kundens navn eller firma, hvordan kunden kan kontaktes og hvilke typer av finansielle tjenester eller produkter foretakets kundeforhold omfatter, samt fødselsdato for personkunder.

(3) Opplysninger som nevnt i annet ledd, kan registreres i et felles kunderegister for finanskonsernet. Kunderegisteret kan utlevere de samme opplysninger om en bestemt kunde til et finansforetak i konsernet, samt opplysninger om konsernforetak som kunden har kundeforhold til.

(4) Et finansforetak kan bare utlevere en personkundes fødselsnummer til et felles kunderegister for finanskonsernet, når formålet med registreringen av fødselsnummeret er foretakets administrasjon av kundeforholdet.

(5) Utlevering av opplysninger i henhold til første til tredje ledd kan skje uten samtykke fra kunden bare dersom de utleverte opplysningene fortsatt omfattes av taushetsplikt etter §§ 9-7 eller 13-20.

(6) Utlevering av kundeopplysninger til andre finansforetak i samme finanskonsern kan for øvrig skje etter bestemmelsene i § 13-20.

§ 15-6 Definisjoner

(1) I dette kapittel menes med

- a) tilknyttet foretak, et foretak som er et datterforetak, eller et annet foretak der det eies en kapitalinteresse eller som er underlagt felles ledelse,
- b) deltagende foretak, et foretak som er et morselskap, eller et annet foretak som eier en kapitalinteresse eller som er underlagt felles ledelse,

- c) kapitalinteresse, rettigheter til kapital i andre foretak som ved å skape en varig tilknytning til disse foretakene skal bidra til foretakets virksomhet eller som utgjør en direkte eller indirekte eierandel på 20 prosent eller mer av stemmerettene eller kapitalen i et foretak,
- d) felles ledelse, at to eller flere foretak ved avtale eller vedtektsbestemmelser er underlagt felles ledelse, eller at de samme personer utgjør flertallet i foretakenes styrende eller kontrollerende organer og har fungert i regnskapsåret og inntil det tidspunktet årsregnskapet ble utarbeidet.
- e) forsikringskonsern, et finanskonsern hvor morselskapet er et forsikringsforetak eller et holdingforetak, og som for øvrig bare eller i hovedsak omfatter forsikringsforetak eller kapitalinteresser i forsikringsforetak.

§ 15-7 Forskrifter

Kongen kan ved enkeltvedtak eller forskrift fastsette nærmere regler om virksomheten i finanskonsern, samt om virksomhet som drives av samarbeidsgrupper av finansforetak, herunder gjøre unntak fra reglene i dette kapittel, jf. § 3-21.

~~Del IV. Sikringsordninger. Soliditetssvikt~~

Kapittel 16. Bankenes sikringsfond

§ 16-1 Medlemskap mv.

- (1) Sparebank og forretningsbank med hovedsete her i riket skal være medlem av Bankenes sikringsfond.
- (2) I særlige tilfelle kan Kongen bestemme at annet finansforetak med hovedsete her i riket skal være medlem av Bankenes sikringsfond, og kan fastsette nærmere regler for slike medlemmer.
- (3) Bestemmelsene i dette avsnitt gjelder ikke bank som er opprettet av staten for å yte lån eller stille garanti for kreditt mv. til særlige formål og som bare låner ut midler bevilget av Stortinget, innlånt fra statskassen, eller innlånt på annen måte godkjent av Kongen.

§ 16-2 Medlemskap for utenlandske filialer

- (1) Kredittinstitusjon med hovedsete i annen EØS-stat som mottar innskudd fra allmennheten gjennom filial her i riket, har rett til å bli medlem av innskuddsgarantiordningen nevnt i § 16-10 dersom innskuddsgarantiordningen i filialens hjemstat ikke kan anses å gi filialens innskytere like god dekning som følger av loven her. Kongen kan fastsette nærmere vilkår for slikt medlemskap.
- (2) Kongen kan bestemme at filial av kredittinstitusjon med hovedsete i stat utenfor EØS-området, skal være medlem av innskuddsgarantiordningen nevnt i § 16-10.
- (3) Kongen kan fastsette nærmere regler om filialers medlemskap i sikringsfondet, herunder regler om at fondet kan granske filialenes regnskaper og revisjonsforhold og vurdere deres forvaltning.

§ 16-3 Opplysningsplikt til kunder

Bank eller annen kredittinstitusjon som mottar innskudd her i riket, skal skriftlig informere kundene om hvilken innskuddsgarantiordning som gjelder for virksomheten, og om hvilken garanti for innskudd ordningen gir. Informasjonen skal gis på norsk og på en lett forståelig måte. Informasjonen kan gis ved bruk av elektronisk kommunikasjon dersom kunden ønsker dette.

§ 16-4 Sikringsfondets formål, vedtekter mv.

- (1) Sikringsfondet skal gjennom innskuddsgarantiordningen nevnt i § 16-10 sikre innskuddsforpliktelsene til medlemmene. Fondet kan også yte støtte etter § 16-12 til medlemmer nevnt i § 16-1 første og annet ledd.

Formatert: Skrift: Ikke Fet

(2) Fondet er eget rettssubjekt. Ingen av medlemmene har eiendomsrett til noen del av fondet. Konkurs eller akkordforhandlinger kan ikke åpnes i fondet.

(3) Fondets øverste myndighet er generalforsamlingen, jf. § 16-14. Fondet ledes av et styre, jf. § 16-15. Fondet skal ha vedtekter godkjent av Kongen.

(4) Fondet kan granske medlemmenes regnskaper og revisjonsforhold og vurdere deres forvaltning. I den sammenheng kan fondet kreve at et medlem skal legge frem dokumenter mv. og opplysninger som fondet anser nødvendig.

(5) Kongen kan fastsette nærmere regler om fondet og dets virksomhet.

§ 16-5 Innskudd

(1) I dette kapittel menes med innskudd enhver kredittsaldo i kredittinstitusjon i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person, unntatt innskudd fra andre finansforetak.

(2) Med garantert innskudd menes samlet innskudd inntil 2 millioner kroner fra en innskyter i et medlemsforetak.

(3) Kongen kan fastsette nærmere regler om hva som skal regnes som innskudd i filial.

§ 16-6 Sikringsfondets ansvarlige kapital

Sikringsfondets samlede ansvarlige kapital skal til enhver tid minst være lik summen av 1,5 prosent av samlede garanterte innskudd hos medlemmene og 0,5 prosent av summen av beregningsgrunnlagene for kapitaldekningskravene for de foretak som er medlemmer etter § 16-1 første og annet ledd.

§ 16-7 Avgift fra medlemmene

(1) Medlemmene skal hvert år betale en avgift til sikringsfondet med mindre fondets egenkapital etter siste års regnskap overstiger minstekravet etter § 16-6.

(2) Et medlems årsavgift skal settes til summen av 1 promille av samlet garantert innskudd og 0,5 promille av beregningsgrunnlaget for kapitaldekningskravet, dog slik at:

- a) for et medlem som har en kjernekapitaldekning på mindre enn 8 prosent skal avgiftsbeløpet forhøyes med et prosentvis tillegg på 4 ganger det antall prosentpoeng som kjernekapitaldekningen er mindre enn 8 prosent,
- b) for et medlem som har en kjernekapitaldekning som overstiger 8 prosent, skal avgiftsbeløpet reduseres med et prosentvis fradrag på 4 ganger det antall prosentpoeng som kjernekapitaldekningen overstiger 8 prosent, men ikke i noe tilfelle på mer enn 35 prosent.

(3) For filial som nevnt i § 16-2 første og annet ledd skal det hvert år betales en avgift til fondet tilsvarende 1 promille av samlet garantert innskudd i filialen. Det skal gjøres et forholdsmessig fradrag for den del av garantibeløpet etter § 16-10 annet ledd som anses dekket under innskuddsgarantiordningen i hjemstaten. For øvrig gjelder bestemmelsene i annet ledd bokstavene a) og b) tilsvarende.

(4) Kongen kan fastsette nærmere regler om beregningen av medlemmenes avgiftsplikt etter paragrafen her og kan samtykke i at avgiften settes lavere enn nevnt i annet og tredje ledd. Dersom det samlede avgiftsbeløp fra medlemmene ett år utgjør mindre enn en tiel av fondets minstekapital etter § 16-6, kan Kongen fastsette at årsavgiften skal beregnes på grunnlag av høyere satser enn fastsatt i de foregående ledd.

§ 16-8 Garanti fra medlemmene

(1) Dersom fondets egenkapital er lavere enn minstekravet etter § 16-6, skal det beløp som mangler dekkes ved garanti fra medlemmene. Garantibeløpet for hvert medlem beregnes forholdsmessig på samme måte som avgiftsplikten i henhold til § 16-7.

(2) Fondets styre foretar fordelingen av garantibeløpene og fastsetter hvordan garantiansvaret skal sikres. Fordelingen av garantibeløpene skal omberegnes dersom styret bestemmer det, og når Kongen krever det.

(3) Krav på innbetalinger i henhold til garantiansvaret kan for et enkelt år ikke overstige en tidel av minstekapitalen etter § 16-6.

§ 16-9 Endringer i medlemskap

(1) Et nytt medlem skal svare avgift for første driftsår fra og med tidspunktet for inntreden. Innbetaling skjer sammen med avgiften for neste driftsår, og kan ikke overstige avgiften for dette år. Dersom avgift ikke skal betales fordi fondet har oppnådd minste ansvarlige kapital etter § 16-6, skal et nytt medlem likevel innbetale avgift tilsvarende ett års avgift for første fulle driftsår i samsvar med § 16-7.

(2) Har et medlem drevet virksomhet før inntreden, kan Kongen fastsette en særlig inntredelsesavgift ut over det som følger av første ledd. Avgiften kan ikke overstige det avgiftsbeløp medlemmet ville ha betalt etter § 16-7 annet ledd dersom det hadde vært medlem i det foregående år. Kongen kan fastsette nærmere regler om innbetalingen.

(3) Kongen kan ved enkeltvedtak eller i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om plikt til å svare avgift i tilfelle av avviking, fusjon og vesentlige endringer i omfanget av virksomheten.

§ 16-10 Innskuddsgaranti

(1) Sikringsfondet plikter å dekke tap som en innskyter har på innskudd i et medlemsforetak, med mindre annet følger av reglene i paragrafen her. Som innskudd regnes i denne paragrafen også tilgodehavende etter oppdrag om betalingsoverføring eller andre vanlige banktjenester, samt ikke forfalte renter.

(2) Dersom en innskyter har innskudd som samlet overstiger 2 millioner kroner, plikter ikke fondet å dekke tap på den del av samlede innskudd som overstiger dette beløp. Samlede innskudd skal reduseres med den enkelte innskyters forfalte forpliktelser etter andre avtaleforhold dersom medlemmet har adgang til å motregne innskudd og forpliktelser. Kongen kan i forskrift bestemme at grensen for pliktig dekning kan settes høyere enn det som følger av første punktum for enkelte spesielle typer innskudd eller for innskudd fra særskilte innskytere.

(3) Fondet plikter ikke å dekke tap på:

- a) innskudd fra verdipapirfond og andre foretak for kollektiv investering,
- b) innskudd som har uvanlig høy rente eller andre økonomiske fordeler, når slike fordeler har bidratt til å forverre medlemmets økonomiske situasjon.

(4) Fondet har ikke adgang til å dekke tap på:

- a) innskudd fra foretak i samme konsern som medlemmet,
- b) innskudd som består av utbytte av en straffbar handling det foreligger rettskraftig dom for i forbindelse med en straffbar handling.

(5) Vedtak om å dekke tap ut over det sikringsfondet plikter å dekke etter annet og tredje ledd, krever tilslutning fra minst 5 styremedlemmer.

§ 16-11 Oppgjør

(1) Fondet skal dekke tap på innskudd etter § 16-10 så snart som mulig og senest tre måneder etter at:

- a) Finanstilsynet har kommet til at et medlem etter tilsynets oppfatning verken er eller vil bli i stand til å tilbakebetale innskudd, og dette har sammenheng med medlemmets økonomiske stilling. Finanstilsynet skal ta standpunkt til spørsmålet senest 21 dager etter at Finanstilsynet har fått kjennskap til at medlemmet ikke har tilbakebetalt innskudd som har forfalt til betaling, og at dette har sammenheng med medlemmets økonomiske stilling, eller
- b) det er truffet vedtak om å sette et medlem under offentlig administrasjon etter kapittel 18 avsnitt II eller lignende insølvensbehandling.

I særlige tilfeller kan Kongen forlenge fristen med inntil tre måneder. Fristen kan maksimalt forlenges med til sammen ni måneder.

(2) Ved utbetaling skal fondet sikre at hver innskyter først får dekket et tap på innskudd inntil et beløp i norske kroner som svarer til 20.000 euro. Ut over dette kan det fastsettes terminer for forholdsmessige delutbetalinger inntil alle innskytere har fått full dekning.

(3) Utbetaling fra fondet til innskyter i filial som nevnt i § 16-2 første og annet ledd skal finne sted i den utstrekning innskyterens tap ikke er omfattet av innskuddsgarantiordningen i filialens hjemstat.

(4) Utbetalinger fra fondet for å dekke tap på innskudd i et medlems filial i en annen EØS-stat, må ikke overstige den utbetaling som ville blitt foretatt av den nærmest sammenlignbare innskuddsgarantiordning i filialens vertsstat eller omfatte andre innskytere enn de som er omfattet av denne.

(5) Tvist om fondets avgjørelser etter innskuddsgarantien kan påklages til Finanstilsynet etter forvaltningsloven kapittel VI. Tvist om et krav omfattes av innskuddsgarantien og om retten til dekning under denne, kan prøves av domstolene.

§ 16-12 Støttetiltak

(1) For å sikre at et medlem av fondet som nevnt i § 16-1 første eller annet ledd, kan oppfylle sine forpliktelser eller videreføre virksomheten, eventuelt få overført virksomheten til annet finansforetak, kan fondet yte støtte ved:

- a) å stille garanti eller gi annen støtte for å sikre innskudd eller dekke tap på innskudd som ikke blir dekket etter § 16-10,
- b) å gi støtteinnskudd, lån eller garanti for lån eller oppfyllelse av andre forpliktelser,
- c) å tilføre egenkapital eller stille egenkapitalgaranti for at virksomheten kan fortsette eller avvikles,
- d) å dekke tap som likviditets- og soliditetssvikt har påført kreditorer eller bestemte grupper av disse,
- e) andre tiltak i samsvar med vedtektene.

(2) Styret avgjør etter nærmere bestemmelser i vedtektene om og i hvilken utstrekning et medlem skal gis støtte som nevnt i første ledd. Det kan settes vilkår for støtten. I støtteperioden kan Finanstilsynet treffe vedtak og fastsette retningslinjer som nevnt i § 18-2.

(3) Styret kan ikke treffe vedtak etter annet ledd, med mindre fondets gjenværende kapital etter støttetiltaket sammen med fremtidig innbetaling av årsavgift og garantikapital samt annen kapitaltilgang, antas å være tilstrekkelig til å sikre fondets forpliktelser etter innskuddsgarantiordningen. Vedtak om støtte krever tilslutning fra minst fem styremedlemmer og begrunnelsen skal fremgå av fondets styreprotokoll.

(4) Støtte etter paragrafen her kan i stedet gis til morselskap i finanskonsern. Morselskapet skal i så fall gi støtten direkte til medlemmet.

(5) Medlemsbank som har mottatt støtte eller garanti fra fondet, skal gjennomføre de bestemmelser som fondets styre fastsetter for å sikre mot tap. Banken skal gi regelmessige innberetninger til fondets styre om medlemmets stilling og virksomhet etter fondsstyrets nærmere bestemmelser. Styret har også ellers til enhver tid adgang til å innhente opplysninger om bankens forhold.

(6) Fondet kan ikke uten Kongens samtykke stille garanti eller påta seg andre forpliktelser i anledning innskuddsgaranti eller støttetiltak etter paragrafen her som til sammen utgjør mer enn to ganger fondets minstekapital etter § 16-6.

(7) Kravet om særskilt samtykke fra låntakeren etter finansavtaleloven § 45 gjelder ikke ved overdragelse eller pantssettelse av lånefordringer til fondet ved støttetiltak eller yting av kreditt etter paragrafen her.

§ 16-13 Regress

Når fondet har dekket et tap under garantien nevnt i § 16-10, trer fondet inn i innskyterens rett for et beløp som svarer til utbetalingen. Tilsvarende gjelder ved tap som innskyteren får dekket etter § 16-12.

§ 16-14 Generalforsamling

(1) På generalforsamlingen har hvert medlem av fondet én representant og én stemme, med mindre Kongen bestemmer noe annet.

(2) Generalforsamlingen vedtar vedtekter for fondet, velger medlemmer og varamedlemmer til styret og fastsetter instruks for styret.

(3) Årsmelding og regnskap skal behandles av generalforsamlingen.

§ 16-15 Styre

(1) Fondet skal ha et styre på syv medlemmer. Fem medlemmer og fem varamedlemmer velges av generalforsamlingen. Ved sammensetningen skal det legges vekt på hensynet til en balansert representasjon fra banker av forskjellig størrelse og karakter. Norges Bank og Finanstilsynet oppnevner hver ett medlem med varamedlem.

(2) De valgte medlemmer og varamedlemmer velges for to år. Styret velger leder og nestleder for ett år om gangen.

(3) For gyldig vedtak i styret kreves at minst fire medlemmer stemmer for forslaget, med mindre annet følger av § 16-10 femte ledd og § 16-12 tredje ledd.

(4) Det skal føres styreprotokoll. Finanstilsynet kan kreve fondets styreprotokoller fremlagt.

Kapittel 17. Garantiordninger for forsikringsvirksomhet

§ 17-1 Virkeområde. Formål

(1) Bestemmelsene i §§ 17-1 til 17-7 gjelder garantiordningen for skadeforsikring.

(2) Garantiordningen skal bidra til å sikre utbetaling av krav som følger av avtale om direkte skadeforsikring, til sikrede og skadet tredjemann.

(3) Garantiordningen dekker ikke krav som gjelder en forsikret risiko som ikke består her i riket. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om når en forsikret risiko anses å bestå her i riket.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om garantiordningen, herunder hvilke avtaler om direkte skadeforsikring som faller inn under garantiordningenes dekningsområde, hvilke personer garantiordningen gjelder for, grense for maksimalt beløp som dekkes per skadetilfelle, og dekningsgraden for krav mot garantiordningen.

Formatert: Skrift: Ikke Fet

(5) Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om anvendelsen av forvaltningsloven og offentlighetsloven for garantiordningen. Slike regler kan utfylle, supplere eller avvike fra regler gitt i eller i medhold av forvaltningsloven og offentlighetsloven.

§ 17-2 Styre og vedtekter mv.

(1) Garantiordningen er et eget rettssubjekt. Ingen av medlemmene har eiendomsrett til noen del av garantiordningens midler. Garantiordningen skal ha vedtekter godkjent av departementet.

(2) Garantiordningen ledes av et styre bestående av fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Kongen oppnevner medlemmene, varamedlemmene og utpeker styrets leder. Oppnevningsperioden er fire år.

(3) Gyldig vedtak i styret krever tilslutning fra minst tre stemmer.

(4) Finanstilsynet kan kalle sammen styret. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om Finanstilsynets adgang og plikt til å kalle sammen styret.

§ 17-3 Medlemskap

(1) Forsikringsforetak som er gitt tillatelse til å drive direkte skadeforsikring her i riket, skal være medlem av garantiordningen.

(2) Når et forsikringsforetak med hovedsete i annen EØS-stat driver direkte skadeforsikring gjennom filial etablert her i riket, skal filialen være medlem av garantiordningen.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om medlemskap i ordningen, herunder fastsette unntak fra plikten til å være medlem.

§ 17-4 Medlemmenes ansvar overfor garantiordningen

(1) Et medlems maksimale ansvar overfor garantiordningen skal hvert år være 1,5 % av summen av medlemmets bruttopremie opptjent i de siste tre regnskapsår før innkallingsåret ved direkte skadeforsikring som omfattes av garantiordningen. Finanstilsynet kan fastsette nærmere regler om hvilke premieinntekter som skal inngå i beregningsgrunnlaget.

(2) Til dekning av ansvaret skal hvert medlem foreta årlige avsetninger etter regler fastsatt av Finanstilsynet.

§ 17-5 Innkalling av kapital

(1) Styret treffer vedtak om innkalling av kapital fra medlemmene for å dekke utbetalinger fra, og omkostninger knyttet til, garantiordningen. Det beløp som innkalles, fordeles forholdsmessig på medlemmene i samsvar med § 17-4 første ledd.

(2) Finanstilsynet kan i de tilfeller det ikke skal foretas utbetaling fra ordningen, bestemme at kostnadene knyttet til driften av garantiordningen skal dekkes av Finanstilsynet og utlignes på skadeforsikringsforetakene i samsvar med finanstilsynsloven § 9.

§ 17-6 Utbetaling fra garantiordningen

(1) Styret avgjør hvordan garantiordningens midler skal nyttes for å hindre eller redusere tap for sikrede eller skadet tredjemann og kan fastsette vilkår for utbetaling.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette utfyllende regler om utbetaling under garantiordningen, herunder om reduksjon av dekningsbeløp, delutbetaling, adgang til å sette vilkår for utbetalingen og om dekning av rentekrav.

(3) Garantiordningen trer inn i de sikredes krav mot forsikringsforetaket med samme prioritet i den utstrekning kravene dekkes gjennom garantiordningen. Styret bestemmer om midler som kommer inn ved at krav blir innfridd skal betales tilbake til medlemmene eller tillegges den innbetalte kapital.

§ 17-7 Rapportering, regnskap og revisjon

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om styrets plikt til å legge frem rapport om virksomheten, regnskap og revisjon.

§ 17-8 Andre garantiordninger

Departementet kan bestemme at det skal etableres garantiordninger for kredittforsikringsforetak, livsforsikringsforetak og pensjonsforetak, og fastsette regler for ordningene.

Kapittel 18. Soliditetssvikt og offentlig administrasjon

I. Betalings- og soliditetsvansker

§ 18-1 Melding om betalingsvansker mv.

(1) Styret og daglig leder i et finansforetak har hver for seg plikt til å melde fra til Finanstilsynet hvis det er grunn til å frykte at:

- a) det vil kunne oppstå svikt i foretakets evne til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller,
- b) foretaket ikke vil kunne oppfylle minstekravene til ansvarlig kapital eller andre soliditets- og sikkerhetskrav fastsatt i lov eller forskrift,
- c) det er inntrådt forhold som kan medføre alvorlig tillitssvikt eller tap som vesentlig vil svekke eller true soliditeten.

(2) Hvis foretakets revisor blir kjent med forhold nevnt i første ledd, skal denne gi slik melding til Finanstilsynet som nevnt i første ledd, med mindre Finanstilsynet har bekreftet overfor revisor at melding allerede er gitt i henhold til første ledd.

(3) Meldingen etter første ledd skal inneholde opplysninger om foretakets likviditets- og kapital situasjon, og gjøre rede for grunnen til vanskelighetene.

(4) Kongen kan bestemme at bestemmelsene i avsnitt I skal gjelde tilsvarende for filial her i riket av utenlandsk finansforetak, og fastsette nærmere regler.

§ 18-2 Finanstilsynets myndighet

(1) Når Finanstilsynet har mottatt melding etter § 18-1, eller har grunn til å tro at vilkårene i § 18-1 første ledd er oppfylt, skal Finanstilsynet i samråd med foretaket klarlegge hvilke tiltak som er nødvendige. Norges Bank skal underrettes.

(2) Blir slike tiltak ikke satt i verk av foretaket selv, kan Finanstilsynet:

- a) innkalle generalforsamlingen med kortere frist enn det som følger av foretakets vedtekter,
- b) gi pålegg om å endre sammensetningen av de styrende organer,
- c) fastsette vilkår eller retningslinjer som anses nødvendige for å sikre at den videre virksomhet blir drevet på betryggende økonomisk og for øvrig forsvarlig måte,
- d) kreve at det utarbeides revidert statusoppgjør.

(3) Paragrafen her gjør ingen innskrenkninger i Finanstilsynets myndighet etter finanstilsynsloven.

§ 18-3 Revidert statusoppgjør

(1) Krever Finanstilsynet at det utarbeides et revidert statusoppgjør, skal styret sørge for at det straks blir gjort. Ved utarbeidningen av oppgjøret gjelder reglene om årsregnskap og årsberetning tilsvarende.

(2) Finanstilsynet kan oppnevne en eller flere revisorer til å gjennomgå foretakets økonomiske stilling. Finanstilsynet fastsetter deres godtgjørelse og kan gi nærmere bestemmelser om revisors arbeid. Godtgjørelsen betales av foretaket.

§ 18-4 Innkalling til generalforsamling

(1) Viser det reviderte statusoppgjør at en betydelig del av egenkapitalen er tapt etter utarbeidelsen av siste årsregnskap, skal styret straks innkalle generalforsamlingen. Det samme gjelder dersom det reviderte statusoppgjøret viser at mer enn 25 prosent av aksjekapitalen, eller 25 prosent av summen av eierandelskapitalen og grunnfondet i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form, er tapt.

(2) Generalforsamlingen skal ta stilling til om foretaket har tilstrekkelig kapital til videre forsvarlig drift og om driften i så fall skal fortsette. Vedtak om videre drift treffes med flertall som for vedtektsendringer.

(3) Vedtaket etter annet ledd skal godkjennes av Finanstilsynet. § 18-2 gjelder tilsvarende.

(4) Bli det ikke truffet vedtak om at foretaket skal fortsette sin virksomhet, kan generalforsamlingen med alminnelig stemmeflertall vedta at foretakets virksomhet i sin helhet skal overdras til andre finansforetak.

(5) Bli det heller ikke gjort vedtak om overdragelse av virksomheten som helhet, skal foretaket avvikles. Dersom det ikke blir vedtatt på generalforsamlingen, skal Finanstilsynet oppnevne et avviklingsstyre til å foreta avvikling på foretakets bekostning. Det samme gjelder hvis vedtak om å fortsette virksomheten ikke blir godkjent av Finanstilsynet, eller vilkår for godkjennelse ikke blir oppfylt i rett tid, eller en vedtatt overdragelse ikke iverksettes innen en frist fastsatt av Finanstilsynet.

§ 18-5 Nedsetting av aksjekapital og eierandelskapital

(1) Viser revidert statusoppgjør at bare 25 prosent eller mindre av aksjekapitalen er i behold, skal styret legge frem for generalforsamlingen en redegjørelse om foretakets økonomiske stilling med forslag om nedskrivning av aksjekapitalen mot tap som fremkommer i det reviderte statusoppgjøret.

(2) Treffer ikke generalforsamlingen vedtak etter foregående ledd innen den tid Finanstilsynet har fastsatt, kan Kongen beslutte nedskrivning av aksjekapitalen i den utstrekning det reviderte statusoppgjøret viser at kapitalen er tapt. Dersom det er nødvendig for å sikre videre forsvarlig drift av foretaket, kan Kongen også fastsette at aksjekapitalen skal forhøyes ved nytegning av aksjer. Kongen fastsetter de nærmere tegningsvilkårene. I tegningsvilkårene kan aksjeeiernes fortrinnsrett fravikes. I så fall skal det angis hvem som skal kunne tegne aksjene.

(3) Bestemmelsene i paragrafen her gjelder tilsvarende for summen av eierandelskapital og grunnfond i finansforetak som ikke er organisert i aksjeselskaps form.

§ 18-6 Nedsetting av ansvarlig lånekapital

(1) Viser revidert statusoppgjør at en vesentlig del av den ansvarlige lånekapitalen er tapt, gjelder bestemmelsene i § 18-5 første ledd og annet ledd første punktum tilsvarende med mindre låneavtalen ikke gir foretaket adgang til å foreta slik nedskrivning.

(2) For ansvarlig lån som opptas etter at loven er trådt i kraft og har en løpetid på mer enn fem år, kan den ansvarlige lånekapital nedskrives etter reglene i første ledd selv om låneavtalen ikke inneholder bestemmelser om dette, med mindre annet er uttrykkelig bestemt i samtykket for låneopptaket.

Del V. Avsluttende bestemmelser

Kapittel 19. Straff. Sanksjoner

§ 19-1 Straff

Tillitsvalgte og ansatte i finansforetak, samt andre som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne lov eller bestemmelse eller pålegg gitt med hjemmel i loven, straffes med bøter, eller under særlig skjerpene omstendigheter med fengsel i inntil 1 år, dersom forholdet ikke går inn under noen strengere straffebestemmelse.

§ 19-2 Pålegg og tvangstiltak

(1) Departementet kan gi pålegg om at forhold i strid med denne lov eller bestemmelse gitt med hjemmel i loven skal opphøre. Departementet kan sette en frist for at forholdene bringes i samsvar med pålegget. Hvis slikt pålegg ikke etterkommes, kan departementet treffe vedtak om iverksettelse av en eller flere av de sanksjoner som nevnt i annet ledd.

(2) Departementet kan ilegge den som ikke etterkommer pålegg etter første ledd tvangsmulkt til staten. Tvangsmulkten kan ilegges i form av engangsmulkt eller løpende mulkt. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet kan gi nærmere regler om fastsettelse av tvangsmulkt, herunder mulktens størrelse.

(3) Eierandel ervervet i strid med reglene om eierkontroll skal umiddelbart tvangsselges. Det samme gjelder dersom en tillatelse er tilbakekalt etter § 3-4 femte ledd. Tvangsfullbyrdelsesloven § 10-6, jf. § 8-16 kommer ikke til anvendelse. Stemmerett knyttet til slike eierandeler kan ikke anvendes. Dersom departementet har grunn til å anta at en eier av en kvalifisert eierandel i et finansforetak utviser eller vil utvise handlemåte som vil være i strid med forsvarlig og betryggende forvaltning av finansforetaket, kan departementet treffe vedtak om pålegg eller forbud etter reglene i første og annet ledd, herunder at stemmerett knyttet til eierandelene ikke kan anvendes.

§ 19-3 Opplysningsplikt

Enhver som har eierandel i finansforetak eller morselskap i finanskonsern plikter på Finanstilsynets forespørsel å gi opplysninger som er nødvendig for gjennomføring av tilsynet med og overholdelsen av denne lov.

Kapittel 20. Ikrafttreden, overgangsbestemmelser, oppheving og endring av andre lover